



Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistus

Pohjanmaan alueellinen suunnitelma



Sisällysluettelo

Tiivistelmä.....	3
1 Nykytilan kuvaus	4
1.1 Väestön sijainti ja väkiluvun muutos	4
1.2 Väestön ikärakenne.....	6
1.3 Väestön kielijakauma ja maahanmuutto	7
1.4 Liikenneverkko ja väestön etäisyys palvelupisteistä	11
1.5 Vapaa-ajan asutuksen vaikutus palvelutarpeeseen	16
1.6 Muita palvelujen tuottamiseen vaikuttavia tekijöitä.....	17
1.7 Valtion tuottamat palvelut	18
1.8 Kuntien, työllisyysalueiden ja hyvinvointialueen asiakaspalvelu.....	25
2 Tavoitetila 2030.....	29
2.1 Suomi-pisteiden verkkoa koskevat kriteerit ja linjaukset.....	29
2.2 Palveluverkkokriteerien pohjalta laadittu optimointitulos	30
2.3 Pohjanmaan tavoitetila 2030	32
3 Toteutuksen vaiheistus ja reunaehdot	36
4 Riskianalyysi.....	44
5 Organisointi ja rahoitus	47
6 Raportointi	49
Liite 1 Kuntien kannanotot Pohjanmaan palveluverkkoon	

Tiivistelmä

Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen Pohjanmaan alueellinen suunnitelma on laadittu yhteistyössä maakunnan liiton, kuntien ja valtion toimijoiden kanssa. Uudistus koskee ensisijaisesti palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen valtakunnallisessa toimeenpanosuunnitelmassa mainittuja viranomaisia. Hankkeessa ovat mukana aluehallintovirastot, Digi- ja väestötietovirasto, ELY-keskukset, Maahanmuuttovirasto, Maanmittauslaitos, Oikeuspalveluvirasto, poliisin lupahallinto, Rikosseuraamuslaitoksen yhdyskuntaseuraamustoimistot, Ulosottolaitos, Verohallinto ja Kansaneläkelaitos erityisesti asiakaspalvelun osalta.

Poliisiasemien ja muiden käyttösidonnaisten tilojen tarkastelu ei ole osa tätä uudistusta.

Alueellinen suunnitelma on yleissuunnitelma, jonka pohjalta voidaan käynnistää toimitilakohtaiset suunnitteluprosessit. Tämä alueellinen suunnitelma perustuu tämän hetken arvioon ja suunnitelmaa tulee tarkastella uudestaan hankkeen toimeenpanon edetessä.

1 Nykytilan kuvaus

1.1 Väestön sijainti ja väkiluvun muutos

Pohjanmaan maakuntaan kuuluu 14 kuntaa, jotka jakautuvat kolmeen seutukuntaan: Vaasan seutuun, Pietarsaaren seutuun ja Suupohjan rannikkoseutuun. Alla olevassa taulukossa on esitetty Pohjanmaan kuntien ja seutukuntien viimeisin väkiluku sekä ennusteet 2030 ja 2040 (Tilastokeskuksen väestöennuste 2024).

Taulukko 1 Pohjanmaan kuntien ja seutukuntien väkiluku 2024 sekä väkiluvun ennusteet 2030 ja 2040

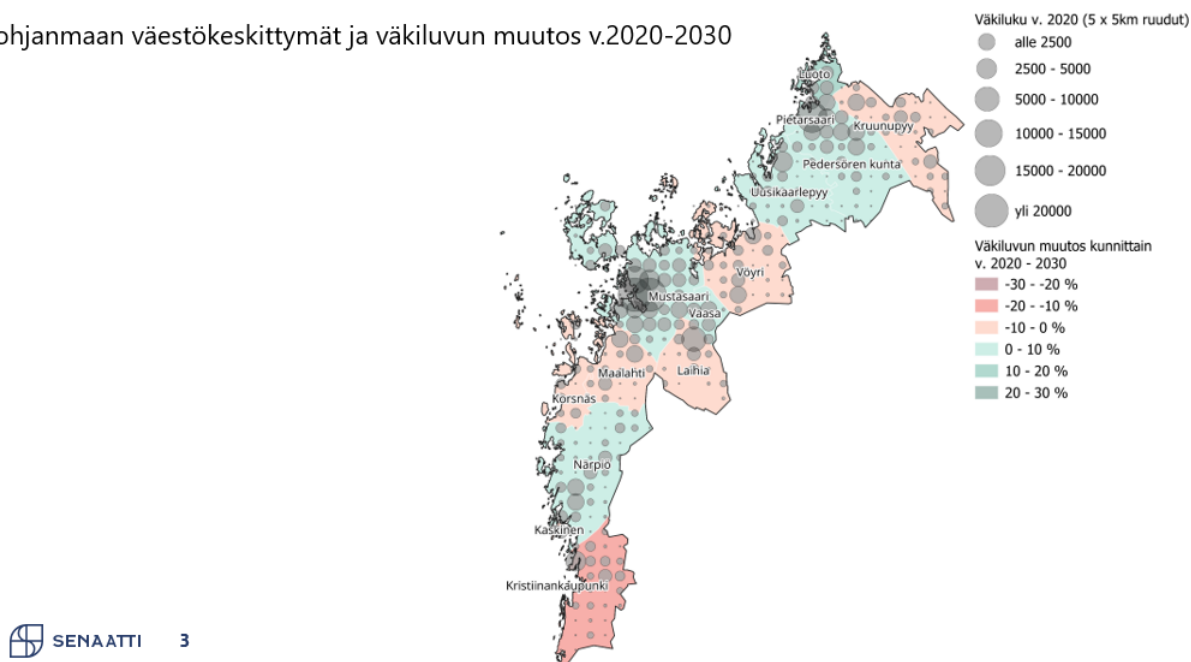
Alue/kunta	2024	2030	2040	2024-2030 (%)	2024-2040 (%)
Pohjanmaa	178749	181715	185296	1,7	3,7
Vaasan seutu	111366	112959	115069	1,4	3,3
Korsnäs	1986	1924	1832	-3,1	-7,8
Laihia	7656	7218	6772	-5,7	-11,5
Maalahti	5415	5423	5386	0,1	-0,5
Mustasaari	19738	20449	21221	3,6	7,5
Vaasa	70361	72092	74426	2,5	5,8
Vöyri	6210	5853	5432	-5,7	-12,5
Suupohjan rannikkoseutu	16916	16865	16620	-0,3	-1,7
Kaskinen	1241	1167	1113	-6,0	-10,3
Kristiinankaupunki	6121	5723	5251	-6,5	-14,2
Närpiö	9554	9975	10256	4,4	7,3
Pietarsaaren seutu	50467	51891	53607	2,8	6,2
Kruunupyy	6342	6190	6041	-2,4	-4,7
Luoto	5884	6602	7523	12,2	27,9
Pedersöre	11226	11519	11925	2,6	6,2
Pietarsaari	19576	20043	20613	2,4	5,3
Uusikaarlepyy	7439	7537	7505	1,3	0,9

Tilastokeskuksen väestöennusteen (2024) mukaan Pohjanmaan väkiluku kasvaisi vuoteen 2040 mennessä 3,7 % eli noin 6 500 henkilöllä. Ennusteen mukaan Vaasan seutu kasvaisi noin 3 700 henkilöllä (3,3 %) ja Pietarsaaren seutu noin 3 000 henkilöllä (6,2 %). Suupohjan rannikkoseudun kunnista ainoa kasvava kunta olisi Närpiö, joka kasvaisi vuoteen 2040 mennessä noin 700 henkilöllä (7,3 %).

Alla olevat Senaatti-kiinteistöjen laatimat karttakuvat kuvaavat Pohjanmaan väestökeskittymiä vuonna 2020 sekä väkiluvun muutosta kunnittain vuosina 2020–2030 ja 2020–2040. Pohjanmaan suurimmat väestökeskittymät sijaitsevat Vaasan ja Pietarsaaren seuduilla. Molempien seutujen väkiluku on lisäksi selvässä kasvussa. Kolmas nopeasti kasvava väestökeskittymä on Närpiö, jossa on noin 10 000 asukasta ja jonka väkiluku on myös selvässä kasvussa.

Väestökeskittymät ja väkiluvun muutos

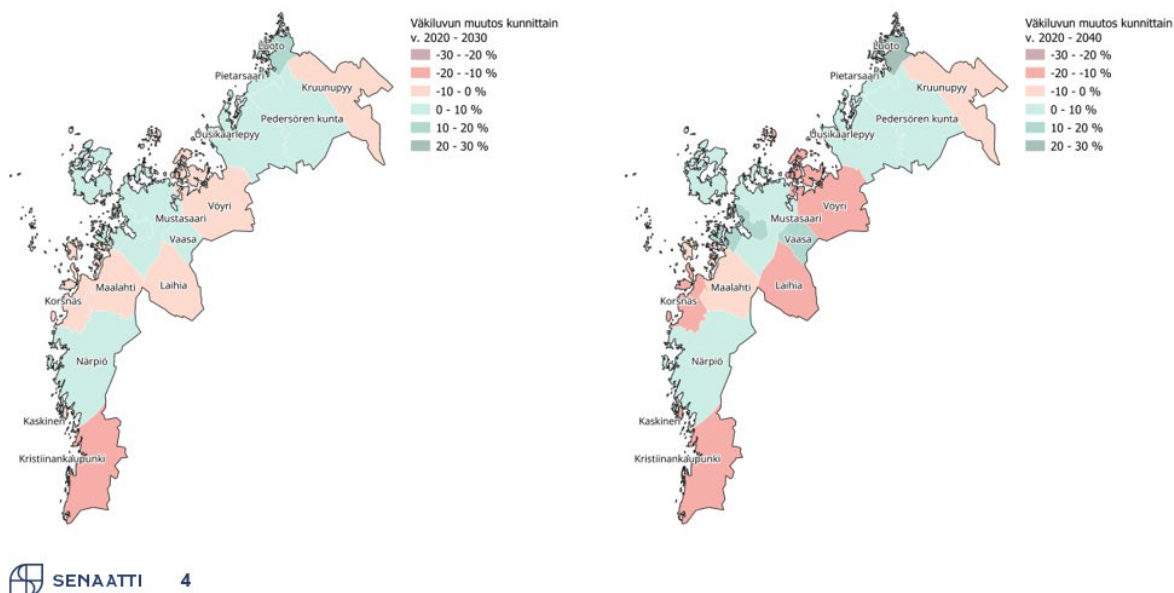
Pohjanmaan väestökeskittymät ja väkiluvun muutos v.2020-2030



SENAATTI 3

Kuva 1 Pohjanmaan väestökeskittymät ja väkiluvun muutos 2020-2030

Väkiluvun muutos 2020-2030 ja 2020-2040

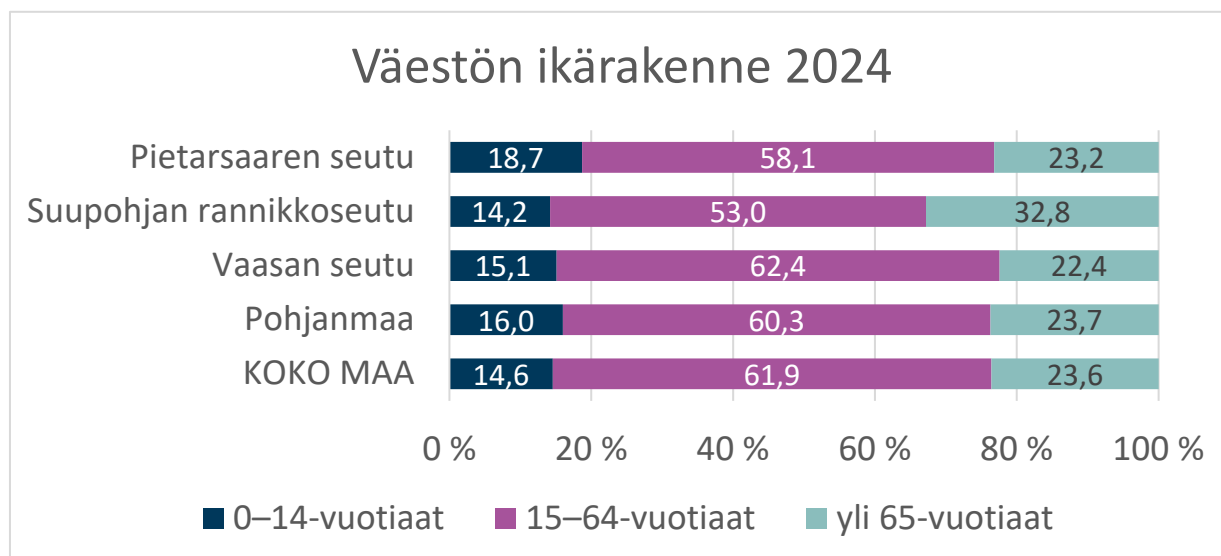


SENAATTI 4

Kuva 2 Pohjanmaan kuntien väkiluvun muutos 2020-2030 ja 2020-2040

1.2 Väestön ikärakenne

Pohjanmaan väestön huoltosuhde on maakuntien välisessä vertailussa 6. paras. Kuntien väliset erot huoltosuhteessa ovat kuitenkin suuret. Vaasan seudun huoltosuhde on parempi kuin koko maassa keskimäärin. Heikoin ikärakenne on Suupohjan rannikkoseudulla, jossa ikääntyneiden osuus on selvästi suurempi kuin koko maassa keskimäärin.



Kuva 3 Väestön ikärakenne Pohjanmaan seutukunnissa 2024

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan työikäisen väestön määrä kasvaa Pohjanmaalla vuoteen 2030 mennessä noin 3 200 henkilöllä ja vuoteen 2040 mennessä noin 6 000 henkilöllä. Myös ikääntyneiden määrä kasvaa selvästi. Väestöennusteen mukaan vuonna 2040 Pohjanmaalla on noin 4 500 yli 74-vuotiaasta enemmän kuin vuonna 2024. Eniten ikääntyneiden määrä kasvaa Vaasan seudulla. Suupohjan rannikkoseudulla yli 75-vuotiaiden määrän ennakkoidaan kasvavan enää vähän, ja määrän ennakkoidaan kääntyvän laskuun jo 2030-luvun alkupuolella.

Taulukko 2 Yli 74-vuotiaiden määrä Pohjanmaan kunnissa ja seutukunnissa 2024 sekä ennusteet 2030 ja 2040

Alue/kunta	2024	2030	2040	2024-2030 (%)	2024-2040 (%)
Pohjanmaa	22007	24882	26557	13,1	18,3
Vaasan seutu	12732	14672	16005	15,2	22,3
Korsnäs	321	359	377	11,8	15,6
Laihia	933	1120	1195	20,0	23,4
Maalahti	873	951	981	8,9	11,4
Mustasaari	2367	2795	3157	18,1	28,3
Vaasa	7338	8449	9258	15,1	22,7
Vöyri	900	998	1037	10,9	13,7
Suupohjan rannikkoseutu	3018	3190	3073	5,7	1,7
Kaskinen	252	326	307	29,4	16,9
Kristiinankaupunki	1250	1323	1257	5,8	0,5
Närpiö	1516	1541	1509	1,6	-0,5
Pietarsaaren seutu	6257	7020	7479	12,2	17,4
Kruunupyy	910	1001	1070	10,0	16,0
Luoto	417	513	633	23,0	42,1
Pedersöre	1106	1286	1453	16,3	27,0
Pietarsaari	2802	3023	3103	7,9	10,0
Uusikaarlepyy	1022	1197	1220	17,1	16,5

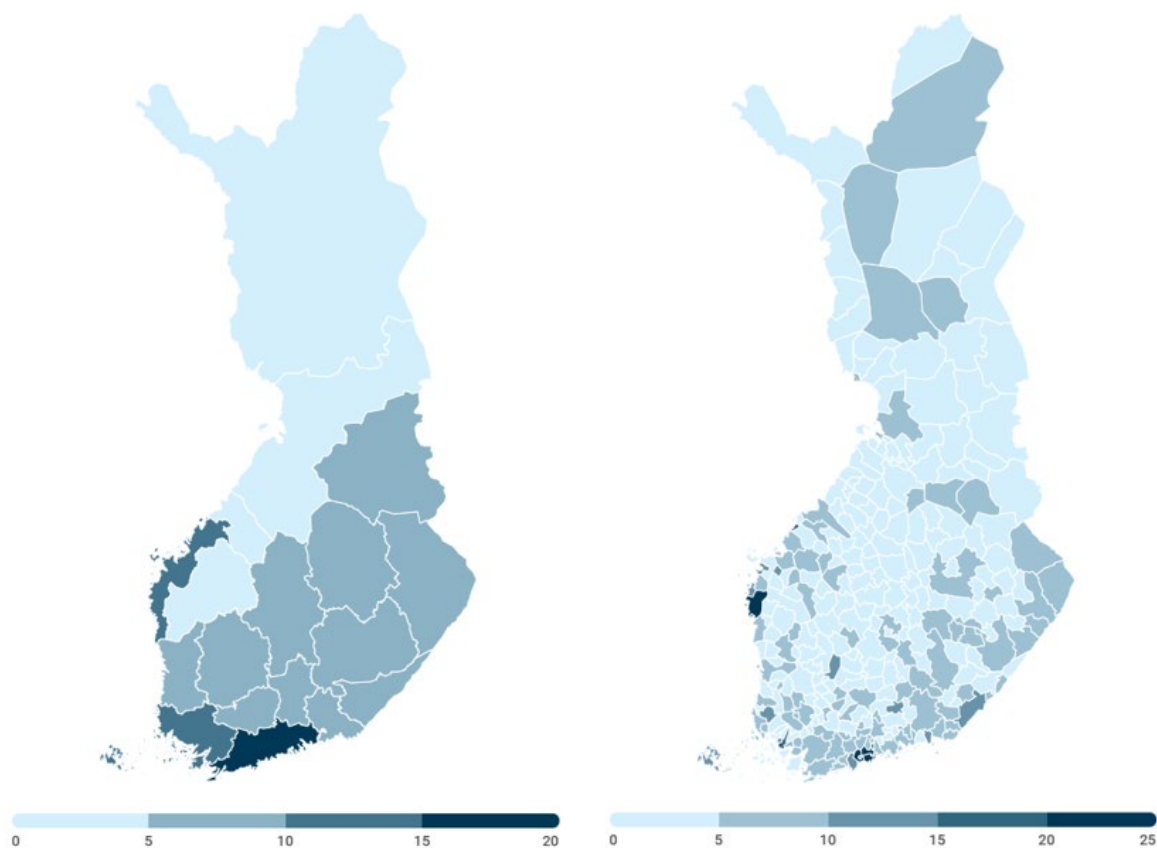
1.3 Väestön kielijakauma ja maahanmuutto

Väestörakenteen osalta Pohjanmaan erityispiirteenä on tasavahvan kaksikielisyyden lisäksi monikielisyyys. Vuonna 2024 ruotsinkielisten osuus oli 49,4 %, suomenkielisten osuus 39,9 % ja vieraskielisten osuus 10,7 %. Vieraskielisten osuus on maakuntien välisessä vertailussa kolmanneksi korkein ja vieraskielinen väestö on jakautunut maakunnassa verrattain tasaisesti. Viidessä Pohjanmaan kunnassa vieraskielisten osuus on yli 10 %. Suurimmat vieraskielisten ryhmät Pohjanmaalla puhuvat äidinkielenään ukrainaa, vietnamia, arabiaa, venäjää tai englantia.

Taulukko 3 Väestö kielen mukaan Pohjanmaan kunnissa ja seutukunnissa 2024

Alue/kunta	suomi	osuus (%)	ruotsi	osuus (%)	muu kieli	osuus (%)
Pohjanmaa	71269	39,9	88370	49,4	19110	10,7
Vaasan seutu	58821	52,8	40990	36,8	11550	10,4
Korsnäs	71	3,6	1656	83,4	259	13,0
Laihia	7402	96,7	88	1,1	166	2,2
Maalahti	507	9,4	4591	84,8	317	5,9
Mustasaari	5620	28,5	13425	68,0	693	3,5
Vaasa	44487	63,2	16167	23,0	9702	13,8
Vöyri	734	11,8	5063	81,5	413	6,7
Suupohjan rannikkoseutu	3613	21,4	10566	62,5	2737	16,2
Kaskinen	686	55,3	343	27,6	212	17,1
Kristiinankaupunki	2457	40,1	3220	52,6	444	7,3
Närpiö	470	4,9	7003	73,3	2081	21,8
Pietarsaaren seutu	8835	17,5	36814	72,9	4817	9,5
Kruunupyy	1231	19,4	4784	75,4	327	5,2
Luoto	280	4,8	5399	91,8	205	3,5
Pedersöre	899	8,0	9927	88,4	400	3,6
Pietarsaari	5941	30,3	10477	53,5	3157	16,1
Uusikaarlepyy	484	6,5	6227	83,7	728	9,8

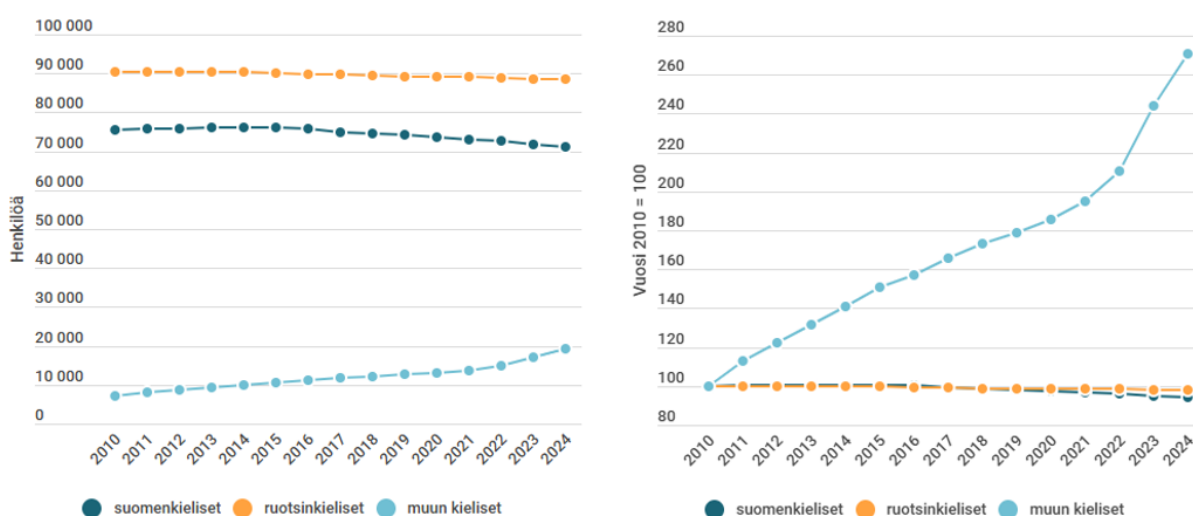
Vieraskielisen väestön osuus maakunnittain ja kunnittain 2024



Kuva 4 Vieraskielisten osuus maakunnittain ja kunnittain 2024

Pohjanmaan väestön määrä on 2010- ja 2020-lukujen aikana kasvanut ainoastaan vieraskielisten ryhmässä (+12 047 henkilöä). Samaan aikaan ruotsinkielisten määrä on laskenut noin 2 000 ja suomenkielisten noin 4 300 henkilöllä. Vieraskielisen väestön määrä on yli viisinkertaistunut 2000-luvun aikana. On huomion arvoista, että vieraskielisen väestön määrä on kasvanut voimakkaasti kaikissa seutukunnissa. Vieraskielisten osuus on korkein Suupohjan rannikkoseudulla, jonka kunnista Närpiössä vieraskielisten osuus on noussut jo yli 20 prosenttiin. Työperusteinen maahanmuutto on yrityksille elintärkeää koko maakunnan alueella. Vuosina 2010–2023 Pohjanmaalle muutti eniten väkeä Ruotsista, Ukrainasta, Vietnamista, Irakista ja Venäjältä.

Pohjanmaan väestö kielen mukaan 2010–2024



Kuva 5 Pohjanmaan väestö kielen mukaan 2010–2024

Taulukko 4 Vieraskielisten määrä ja määrän muutos Pohjanmaan kunnissa ja seutukunnissa

Alue/kunta	2010	2024	Muutos 2010–2024 (hlöä)
Pohjanmaa	7057	19104	12047
Vaasan seutu	4727	11550	6823
Korsnäs	173	259	86
Laihia	55	166	111
Maalahti	195	317	122
Mustasaari	236	693	457
Vaasa	3774	9702	5928
Vöyri	294	413	119
Suupohjan rannikkoseutu	878	2737	1859
Kaskinen	79	212	133
Kristiinankaupunki	129	444	315
Närpiö	670	2081	1411
Pietarsaaren seutu	1452	4817	3365
Kruunupyy	93	327	234
Luoto	74	205	131
Pedersöre	131	400	269
Pietarsaari	883	3157	2274
Uusikaarlepyy	271	728	457

Tilastokeskuksen väestöennuste sisältää muuttoliikkeen osatekijöistä vain kokonaisnettomuuton, eli ennusteessa ei voida tarkastella kotimaan nettomuuttoa ja nettomaahanmuuttoa erikseen. Taulukossa 5 nettomaahanmuuton kehitykselle on kuitenkin esitetty karkea arvio sillä oletuksella, että kotimaan nettomuutto pysyisi samalla tasolla kuin vuosien 2019–2023 aikana keskimäärin. Arvion mukaan Pohjanmaan nettomaahanmuutto olisi vuosina 2025–2030 yhteensä noin 10 000 henkilöä ja vuosina 2025–2040 yhteensä noin 26 000 henkilöä.

Taulukko 5 Arvio nettomuutosta Pohjanmaalle 2025–2030 ja 2025–2040

Alue	Kokonais-nettomuutto 2025–2030*	Kotimaan nettomuutto 2025–2030**	Nettomaahanmuutto 2025–2030**
Pohjanmaa	4837	-5248	10085
Vaasan seutu	3424	-2580	6004
Suupohjan rannikkoseutu	521	-1074	1595
Pietarsaaren seutu	892	-1594	2486
	Kokonais-nettomuutto 2025–2040*	Kotimaan nettomuutto 2025–2040**	Nettomaahanmuutto 2025–2040**
Pohjanmaa	11821	-13994	25815
Vaasan seutu	8089	-6880	14969
Suupohjan rannikkoseutu	1415	-2864	4279
Pietarsaaren seutu	2317	-4250	6567

*Tilastokeskuksen väestöennuste 2024

**Oletus: Kotimaan nettomuutto pysyy samalla tasolla kuin vuosina 2019–2023 keskimäärin

Taulukossa 6 Pohjanmaalle ja sen seuduille suuntautuvasta maahanmuutosta on lisäksi esitetty arvio sillä oletuksella, että kotimaan tulomuutto Pohjanmaalle pysyisi samalla tasolla kuin vuosien 2019–2023 aikana keskimäärin. Arvion mukaan Pohjanmaalle muuttaisi ulkomailta vuosina 2025–2030 yhteensä lähes 18 000 henkilöä ja vuosien 2025–

2040 aikana yhteensä noin 48 000 henkilöä. Vuositasolla tämä tarkoittaisi noin 3 000 ulkomailta Pohjanmaalle muuttavaa henkilöä, joista noin 80 prosenttia olisi ulkomaalaistaustaisia, mikäli oletetaan, että prosenttiosuus pysyisi viime vuosien tasolla.

Taulukko 6 Arvio Pohjanmaalle suuntautuvasta maahanmuutosta 2025–2030 ja 2025–2040

Alue	Maahanmuuttajien määrä 2025–2030*	Maahanmuuttajien määrä 2025–2040*
Pohjanmaa	17 772	48 137
Vaasan seutu	10 190	27 599
Suupohjan rannikkoseutu	2 828	7 591
Pietarsaaren seutu	4 755	12 948

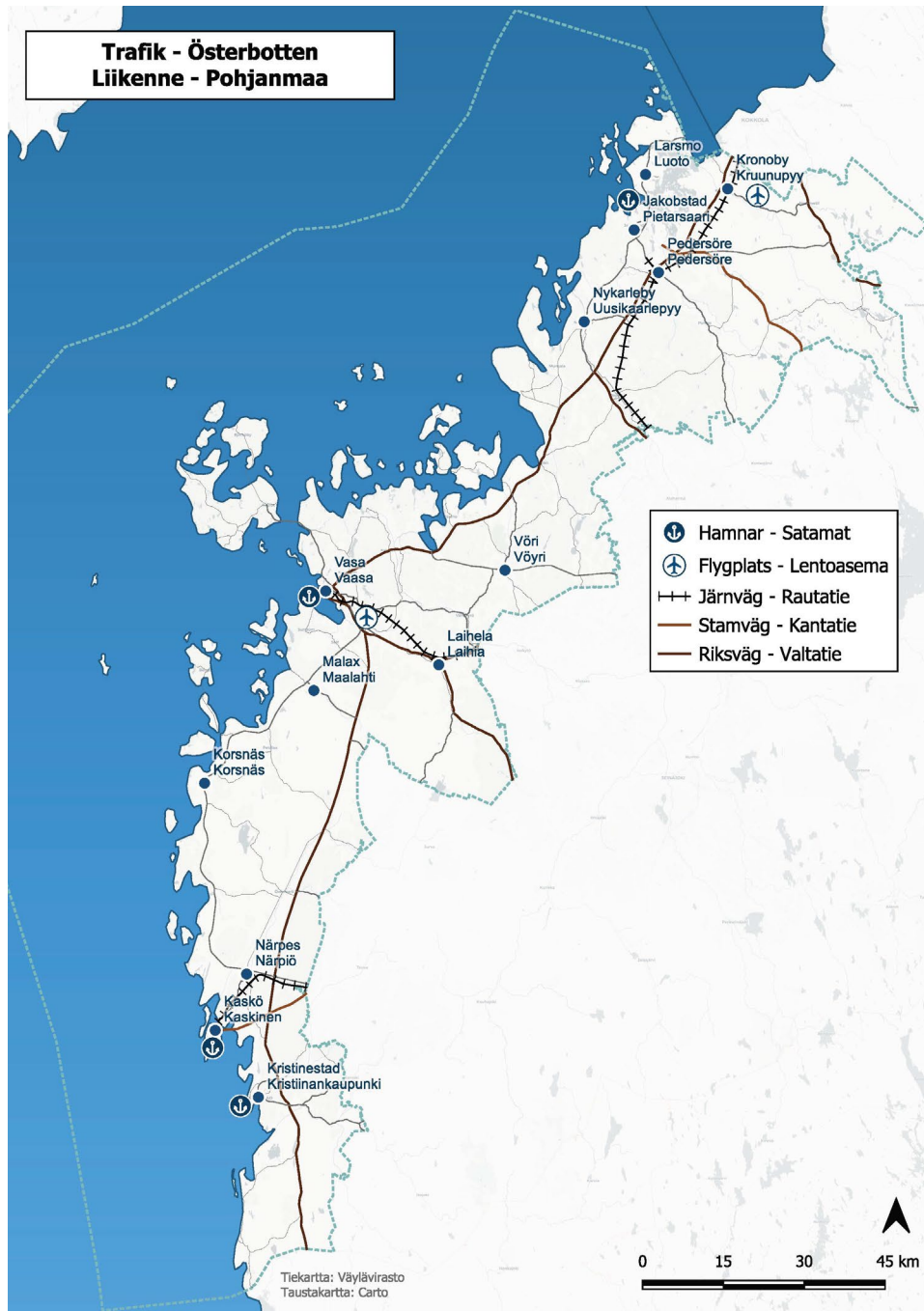
*Oletus: Kotimaan tulomuutto pysyy samalla tasolla kuin vuosina 2019–2023 keskimäärin

1.4 Liikenneverkko ja väestön etäisyys palvelupisteistä

Pohjanmaan liikenneverkko ja joukkoliikenteen yhteydet

Pohjanmaalla on kattava liikenneverkosto. Alueen saavutettavuus maanteitse, rautateitse, lentoteitse ja meritse on kohtalaisen hyvä, mutta infrastruktuuria ei ole kehitetty samaa vauhtia elinkeinoelämän tarpeiden, maankäytön muutosten ja liikenteen kasvun kanssa. Koronapandemia ja poliittinen tilanne ovat myös vaikuttaneet negatiivisesti saavutettavuuteen ja liikenteen palvelutasoon. Pohjanmaan liikenneyhteyksistä tärkein on valtatie 8, joka kulkee koko maakunnan läpi ja luo pohjoiseteläsuuntaisen yhteyden länsirannikon kaupunkeihin ja satamiin. Pietarsaaren seudulla tärkeimmät tieyhteydet ovat valtatie 8 ja valtatie 19, jotka tarjoavat yhteyksiä Vaasan, Turun ja Oulun sekä Seinäjoen, Tampereen ja Helsingin suuntiin. Vaasan seudulla tärkeimmät liikenneyhteydet ovat rannikon suuntainen valtatie 8, Laihian kautta etelään Tampereelle ja Helsinkiin vievä valtatie 3 sekä Isonkyrön kautta Seinäjoen ja Jyväskylän suuntaan kulkeva valtatie 18. Tärkein Suupohjan rannikkoseudun läpi kulkeva päätie on valtatie 8, jota täydentää Kaskisista Seinäjoelle suuntautuva kantatie 67.

Pietarsaari-Pedersören rautatieasema kuuluu Suomen päärataan. Se kulkee Helsingistä-Ouluun ja palvelee koko Pietarsaaren seudun henkilöjunaliikennettä. Rautatieasemalta on metsäteollisuudelle tärkeä sähköistetty kolmioraide Leppäluodon satamaan Pietarsaaressa. Vaasan ja Seinäjoen välisellä yksirataisella rataosuudella väliasemia on Laihialla, Tervajoella, Isossakyrössä ja Ylistarossa, joista liikennekäytössä on tällä hetkellä vain Tervajoen asema. Vaasan keskustasta raide jatkuu sähköistämättömänä Vaskiluodon satamaan, josta on laivayhteys Ruotsin puolelle Uumajaan. Ylimaakunnallisesti tärkeä tavaraliikenneyhteys on Suupohjan rata Seinäjoelta Kaskisiin.

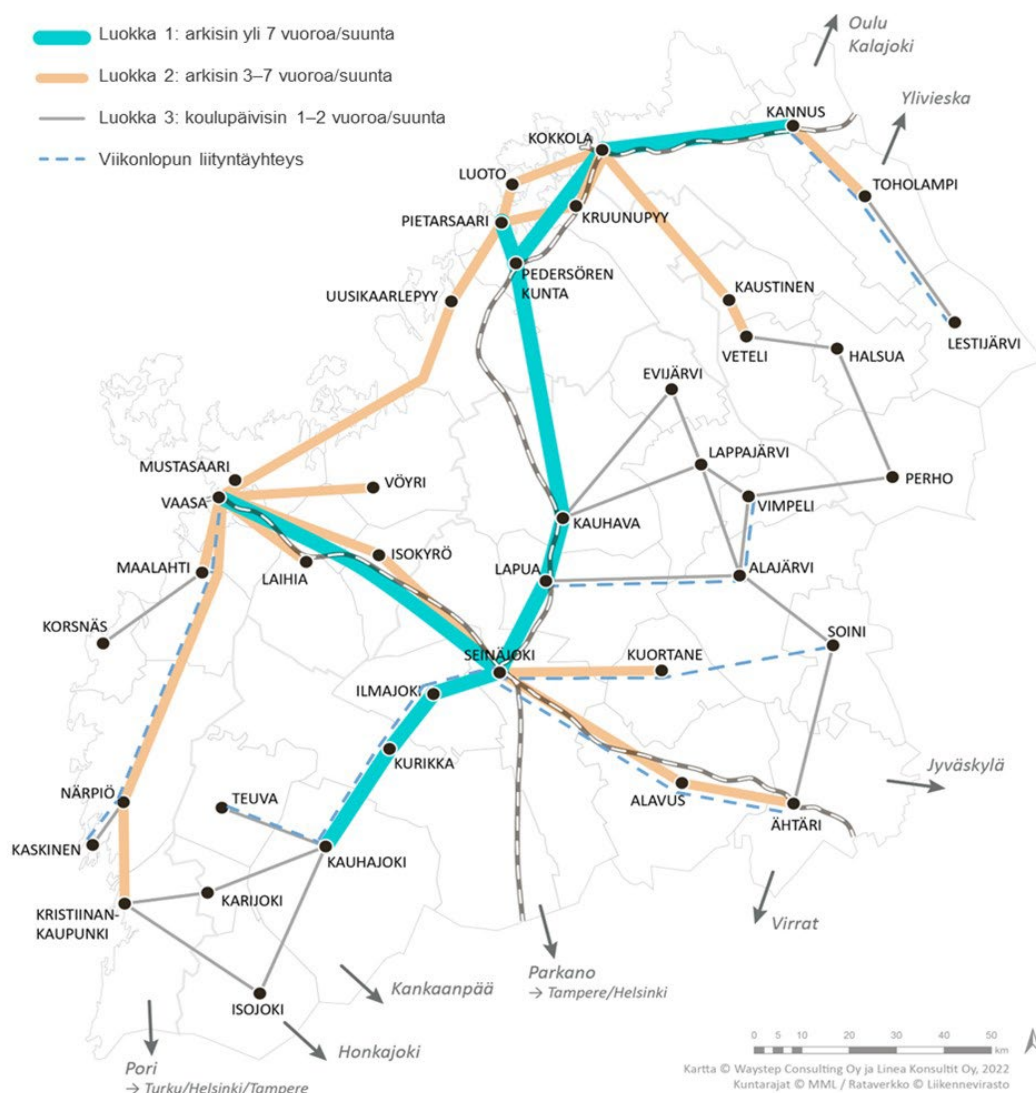


Kuva 6 Pohjanmaan tärkeimmät liikenneyhteydet

Pohjanmaan maakunnassa sijaitsee kaksi valtakunnallista lentoasemaa: Kruunupyysä ja Vaasassa. Vaasan lentokenttä oli ennen koronapandemiaa matkustajamäärältään Suomen kuudenneksi vilkkain. Matkustajamäärät ovat palautuneet hiljalleen, ja kysynnän ennakkoidaan palaavan lähivuosien aikana pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Pohjanmaalla on neljä syväsatamaa, jotka sijaitsevat Pietarsaareissa, Vaasassa, Kaskisissa ja Kristiinankaupungissa. Satamat ovat erikoistuneet eri satamatoimintoihin. Yhdessä ne pystyvät palvelemaan laaja-alaisesti eri teollisuuden sektoreita.

Joukkoliikenteen asema maakunnassa on verrattain heikko, ja se on perustunut pääasiassa koulubussi- ja palveluliikennetarjontaan, joten erityisesti kesäaikaan maaseudulla linja-autoliikenteen palvelutarjonta heikkenee merkittävästi vuorojen määrän vähentyessä. Vaasan kaupunkiseudulla joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat kuitenkin vähitellen lisääntyneet.



Kuva 7 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen joukkoliikenteen liikenteelliset palvelutasotavoitteet 2023–2027 (lähde: <https://www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa-tls-joukkoliikenne>)

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on määrittänyt toimivalta-alueensa Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet vuosille 2023–2027 vuorovaikutuksessa alueen kuntien kanssa (kuva 7). Palvelutasomäärityksessä kuvataan tavoiteltava palvelutaso, kun otetaan huomioon alueen asukkaiden liikkumistarpeet, valtion ja kuntien tavoitteet, markkinaehtoisien liikenteen tarjonta ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen määräraha-kehitys. Pohjanmaan alueelta korkeimpaan palvelutasoluokkaan 1 (arkisin yli 7 vuoroa/suunta) kuuluvat yhteysvälit Vaasa-Seinäjoki, Seinäjoki-Lapua-Kauhava-Pedersöre-Kokkola-Kannus ja Pietarsaari-Pedersöre. Toiseksi

korkeimpaan luokkaan 2 (arkisin 3–7 vuoroa/suunta) kuuluvat yhteysvälit Vaasa-Maalathi, Vaasa-Närpiö-Kristiinankaupunki, Vaasa-Laihia, Vaasa-Isokyrö, Vaasa-Vöyri ja Vaasa-Mustasaari-Uusikaarlepyy-Pietarsaari-Luoto/Kruunupyy-Kokkola. Muut yhteysvälit kuuluvat luokkaan 3 (koulupäivisin 1–2 vuoroa/suunta). Lisäksi viikonlopun liityntäyhteyksiä on osoitettu yhteysvälille Vaasa-Närpiö-Kaskinen. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksesta saatujen kommenttien mukaan edellä esitetyt palvelutasotavoitteet vastaavat pitkälti todellista vuoromäärien tilannetta.

Etäisyydet Pohjanmaan sisällä ja väestön etäisyys seutukeskuksista

Pohjanmaalla on kaksi vahvaa kaupunkiseutua: Vaasan kaupunkiseutu ja Pietarsaaren kaupunkiseutu. Suupohjan rannikkoseudulla ei ole varsinaista keskuskaupunkia, mutta Närpiö on seudun selvästi suurin ja ainoa kasvava kunta.

Alla olevissa taulukoissa 8–10 esitetään keskimääräinen automatka kilometreinä ja ajoaikoina Pohjanmaan kuntien keskeisiltä paikoilta Vaasaan, Pietarsaareen ja Närpiöön. Arvio on tehty Google Maps -palvelun tietojen pohjalta. Taulukossa solun punainen väri kertoo asiointietäisyyden ylittävän tunnin ajallisen ajomatkan. Vaaleanpunainen väri puolestaan kertoo ajomatkan olevan lähellä tuntia (rajauspiste 50 minuuttia). Vihreällä merkittyjen kuntien osalta ajoaika alittaa 50 minuuttia.

Taulukko 8 Pohjanmaan kuntien etäisyys Vaasan keskusta

Kunta	Etäisyys autolla Vaasaan (km)	Ajomatkan kesto (min)
Vaasan seutu		
Korsnäs	49	43
Laihia	27	23
Maalahti	25	22
Mustasaari	4,5	8
Vaasa	0	0
Vöyri	36	29
Suupohjan rannikkoseutu		
Kaskinen	95	72
Kristiinankaupunki	101	74
Närpiö	83	63
Pietarsaaren seutu		
Kruunupyy	107	82
Luoto	107	82
Pedersöre	90	67
Pietarsaari	98	75
Uusikaarlepyy	77	58

Taulukko 9 Pohjanmaan kuntien etäisyys Pietarsaaren keskusta

Kunta	Etäisyys autolla Pietarsaareen (km)	Ajomatkan kesto (min)
Vaasan seutu		
Korsnäs	148	113
Laihia	101	83
Maalahti	120	90
Mustasaari	96	73
Vaasa	98	76
Vöyri	73	59
Suupohjan rannikkoseutu		
Kaskinen	190	144
Kristiinankaupunki	196	145
Närpiö	178	134
Pietarsaaren seutu		
Kruunupyy	25	25
Luoto	11	14
Pedersöre	11	12
Pietarsaari	0	0
Uusikaarlepyy	21	21

Taulukko 10 Pohjanmaan kuntien etäisyys Närpiön keskusta

Kunta	Etäisyys autolla Närpiöön (km)	Ajomatkan kesto (min)
Vaasan seutu		
Korsnäs	40	30
Laihia	86	63
Maalahti	67	51
Mustasaari	85	63
Vaasa	82	60
Vöyri	107	84
Suupohjan rannikkoseutu		
Kaskinen	12	14
Kristiinankaupunki	27	25
Närpiö	0	0
Pietarsaaren seutu		
Kruunupyy	188	140
Luoto	188	141
Pedersöre	171	126
Pietarsaari	179	135
Uusikaarlepyy	157	116

Taulukoista 8–10 näkyy, että ajoajat noudattelevat pitkälti seutukuntarajoja niin, että lähes kaikkien kuntien osalta alle 50 minuutin ajoajan raja alittuu ainoastaan matkatessa oman seudun suurimpaan kaupunkiin. Ainoastaan Korsnäsistä pääsee alle 50 minuutissa kahteen keskukseen eli sekä Vaasaan että Närpiöön.

1.5 Vapaa-ajan asutuksen vaikutus palvelutarpeeseen

Pohjanmaalla on huomattava määrä vapaa-ajanasuntoja (taulukko 11). Vapaa-ajan asutus lisää erityisesti kausiluontoisesti alueella oleskelevan ja palveluja käyttävän väestön määrää. Vapaa-ajan asutuksen merkitys valtion palvelu- ja toimitilaverkon sekä kuntien asiointipisteiden käyttöön vaihtelee kunnittain ja toimijoittain.

Taulukko 11 Kesämökkien määrä Pohjanmaan kunnissa ja seutukunnissa

Alue/kunta	Kesämökkien määrä 2023
Pohjanmaa	22 538
Vaasan seutu	11 808
Korsnäs	992
Laihia	208
Maalahti	1 992
Mustasaari	4 056
Vaasa	1 991
Vöyri	2 569
Suupohjan rannikkoseutu	3 130
Kaskinen	156
Kristiinankaupunki	1 396
Närpiö	1 578
Pietarsaaren seutu	7 600
Kruunupyy	1 057
Luoto	2 216
Pedersöre	828
Pietarsaari	1 317
Uusikaarlepyy	2 182

Toimijakohtaisia näkemyksiä vapaa-ajan asutuksen ja matkailijoiden vaikutuksista palvelutarpeeseen Pohjanmaalla:

- **Aluehallintovirasto:** Vapaa-ajan asutuksen vaikutusta ei aluehallintoviraston toiminnassa suoranaisesti havaita, epäsuorasti ehkä esim. palvelutarpeena alueen väestömäärän ajoittain lisääntyessä.
- **Digi- ja väestötietovirasto:** Vapaa-ajan asutuksen vaikutus palvelutarpeeseen DVV:llä on marginaalinen ja satunnaista.
- **Kansaneläkelaitos:** Kesäasukkaat eivät näy Kelan käyntiasiointimäärissä, sillä asiat voidaan yleensä hoitaa sujuvasti verkossa ja puhelimesta.
- **Maanmittauslaitos:** Vapaa-ajan asutuksella ei ole juurikaan merkitystä Maanmittauslaitoksen asiakkaiden palvelutarpeeseen.
- **Poliisi:** Kesämökkien määrä Pohjanmaan kunnissa keskittyy lukumääriltään suurimpien asutuskeskusten läheisyyteen (Vaasa, Kristiinankaupunki ja Pietarsaari). Näissä asutuskeskuksissa on palvelua tarjoavat poliisiasemat, eikä vapaa-ajan asutuksella ole näin suoranaista vaikutusta palvelutarpeeseen.
- **Rikosseuraamuslaitos:** Vapaa-ajan asutuksella ei ole vaikutusta Rikosseuraamuslaitoksen asiakkaiden palvelutarpeeseen, sillä tuomitut asioivat pääsääntöisesti suunnitelmallisesti asuinpaikkakuntansa mukaisessa toimistossa.

Yksittäisiä käyntejä voi olla hyvin satunnaisesti toisessa toimistossa (esim. vapaa-ajan asunnon sijaintipaikkakunnan mukaisessa toimistossa).

- **Ulosottolaitos:** Vapaa-ajan asuntojen myynnit lisäävät asiointipalveluiden kysyntää.
- **Verohallinto:** Vapaa-ajan asutuksella ei ole alueellisesti ollut vaikutusta verohallinnon palvelutarpeeseen. Kesän aikana asiakasmäärät pienenevät huomattavasti. Kesällä suurin muutos on ulkomaalaisten ja kausityöntekijöiden määrän huomattava kasvu.

1.6 Muita palvelujen tuottamiseen vaikuttavia tekijöitä

Alle on koottu toimijoiden esiin tuomia muita palvelujen tuottamiseen vaikuttavia tekijöitä.

- **Aluehallintovirasto:** Aluehallintovirastot osallistuvat valtion palvelu- ja toimitilaverkon uudistushankkeeseen ja ovat mm. osallisina kaikissa valtion yhteisissä työympäristöissä. Hallitusohjelman mukainen aluehallintouudistus on parhaillaan toimeenpanovalmistelussa ja sen seurauksena aluehallintovirastoista, Valvirasta ja ELY-keskusten Y-vastuualueiden eräistä tehtävistä kootaan vuodesta 2026 alkaen uusi valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto LVV. LVV:n toimeenpanovalmistelussa on jo linjattu viraston sijoittumisesta 18 maakuntakeskuksen yhteisiin työympäristöihin (YTY) ja osallistumisesta niiden yhteiseen asiakaspalveluun. AVI ja LVV osallistuvat myös valtion etä- ja tulkkauspalvelun pilotointiin. Jatkossa LVV antaisi käyntiasiointipalveluita kaikissa valtion yhteisissä asiakaspalvelupisteissä (Suomi-pisteet) joko läsnä- tai etäpalveluna. Yksi yhteisistä työympäristöistä on Pohjanmaalla Vaasan virastotalossa (Wolffintie 35), jossa AVI ja jatkossa LVV tulevat tarjoamaan käyntiasiointipalveluita joko läsnä tai etänä. AVIn kuten LVVn toiminnassa käyntiasiointi on hyvin vähäistä, sillä suurin osa asiakaspalvelusta tapahtuu sähköisissä kanavissa jatkossakin. Asiakaspalvelu on pitkälti keskitettyä, mutta viraston asiantuntijat työskentelevät ja palvelevat monipaikkaisesti ympäri maata ja tulevat myös asiakkaiden luo (tarkastustoiminta). Varsinaista käyntiasiakaspalvelun ”tiskihenkilöstöä” ei ole lainkaan, joten asiakkaat kohtaisivat jatkossakin ensimmäisenä Suomi-pisteiden yhteiset palveluneuvojat.
- **Digi- ja väestötietovirasto:** DVV:llä on mahdollisuus tarjota tarvittaessa pop up -käyntiasiointia. Esimerkiksi kausityöntekijöille on järjestetty erillisiä rekisteröitymispäiviä, jolloin DVV on järjestänyt pop up -asiointipisteen sinne, missä tarvetta on.
- **Poliisi:** Ennusteen mukaan Pohjanmaalle suuntautuva maahanmuutto keskittyy suurimpiin asutuskeskuksiin. Näissä asutuskeskuksissa on palvelua tarjoavat poliisiasemat. Kasvavan maahanmuuton vaikutusta poliisin palveluverkkoon on syytä tarkkailla tulevaisuudessa.
- **Ulosottolaitos:** Velallisten määrä vaikuttaa asiointipalveluiden kysyntään, vaikka osa ohjautuukin sähköiseen asiakaspalveluun.
- **Verohallinto:** Verohallinnossa korostuu kesäaikana kausityöntekijöiden osuus asiakkaissa.

1.7 Valtion tuottamat palvelut

Valtion viranomaisten asiakaspalveluissa omatoiminen verkkoasiointi on tällä hetkellä suurin asiointikanava. Verkkoasiointin arvioidaan edelleen kasvavan 2020-luvun aikana. Käyntiasiointimäärät ovat 2010-luvun aikana puolittuneet. Arvion mukaan suurimmat käyntiasiointimäärät tulevat vuonna 2030 olemaan Kelalla ja poliisilla, joiden jälkeen seuraavaksi suurimmat kävijämäärät ovat Verohallinnolla, Maahanmuuttovirastolla sekä Digi- ja väestötietovirastolla.

Käyntiasiointia tarvitaan, sillä kaikki eivät kykene tai halua käyttää sähköisiä palveluita. Lisäksi käyntiasiointia edellytetään asiakkailta tietyissä viranomaispalveluissa tietyissä tilanteissa. Erityisesti poliisin lupahallinnon tehtäviin kuuluvat henkilökortteihin ja passihakemuksiin liittyvät asiakaskäynnit. Lisäksi esimerkiksi asetarkastusten ja -valvontojen on tapahduttava poliisin lupahallinnon tiloissa. Käyntiasiointia tarvitaan toisinaan myös palveluohjauksessa ja yleisessä neuvonnassa.

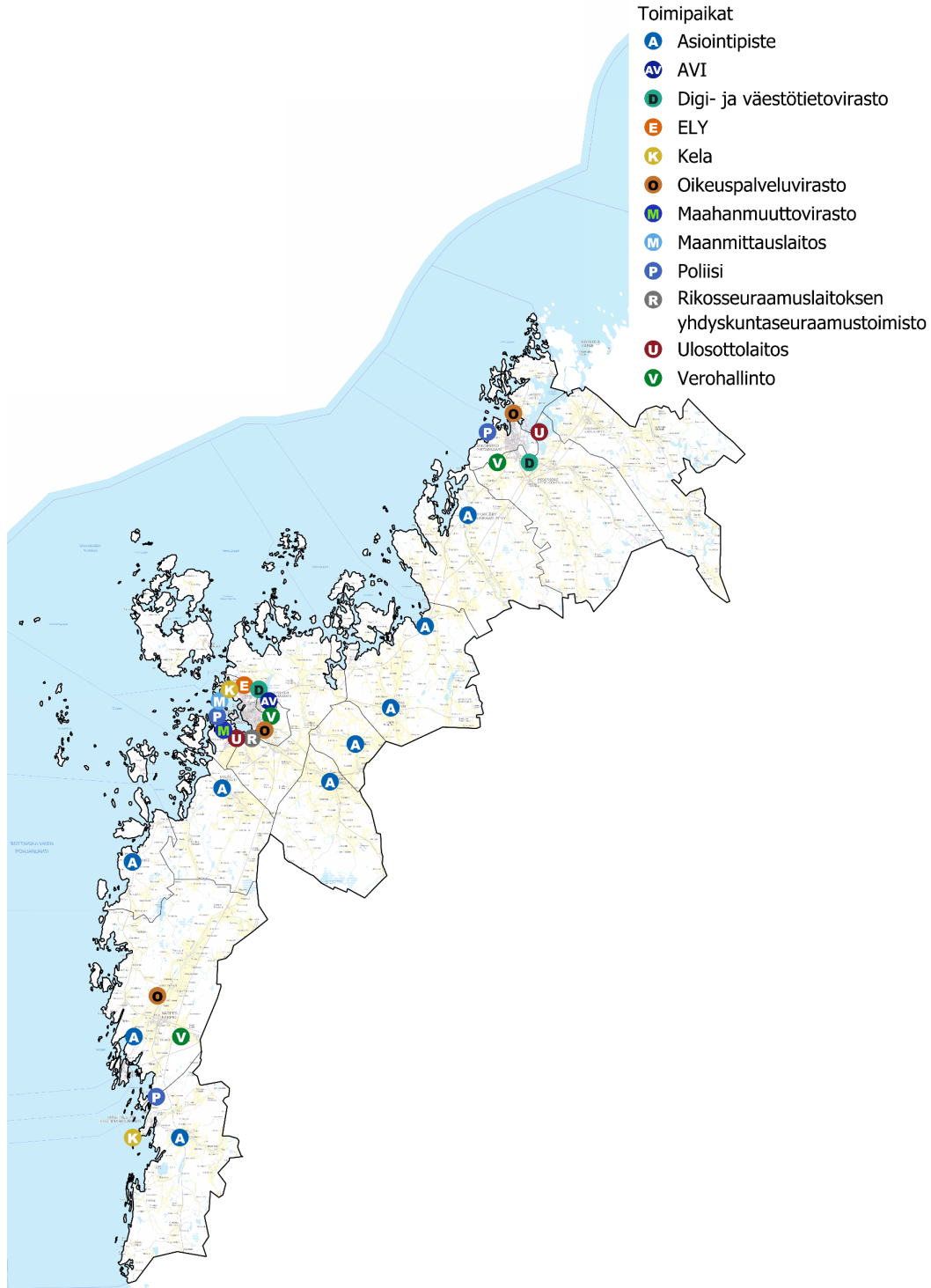
Kuvassa 8 ja taulukossa 12 on kuvattu valtion palveluntuottajien nykyiset toimipaikat Pohjanmaalla. Toimipaikkoja tai -pisteitä on yhteensä 35 viidessä eri kunnassa. Lisäksi kuntien kanssa yhteisiä asiointipisteitä on maakunnassa yhteensä yhdeksän kahdeksassa eri kunnassa (taulukko 17).

Laajin palveluvalikoima on Vaasassa, jossa on edustettuna kaikki hankkeessa mukana olevat viranomaiset. Palvelut keskittyvät kolmeen kiinteistöön osoitteissa Wolffintie 35 (valtion virastotalo) sekä Korsholmanpuistikko 43 ja 45 (ns. oikeustalo ja poliisitalo). Kelalla on oma palvelupiste osoitteessa Pitkäkatu 28–30. Verohallinnon palvelupiste on vuoden 2025 alusta alkaen ollut avoinna vain ajanvarauksella ja asiakkaita palvelee etäpalveluna. Laihialla on poliisin toimipiste, jossa ei kuitenkaan ole käyntiasiointia. Laihian poliisiasema on tällä hetkellä suljettuna kunnantalon remontin vuoksi.

Toiseksi laajin palveluvalikoima on Pietarsaaressa, jossa on Oikeuspalveluviraston, poliisin, Ulosottolaitoksen (suljetaan 17.2.2026) ja Kelan toimipisteet. Näiden viranomaisten kaikki käyntiasiointi on keskittynyt osoitteeseen Kanavapuuistikko 1. Kelalla on lisäksi toimistotilaa osoitteessa Asematie 1. Kauppiaankatu 4:ssä sijainnut toimipiste lakkautettiin 15.5.2025. Maanmittauslaitoksella on varastotilaa osoitteessa Asematie 1. Rikosseuraamuslaitoksella ei ole Pietarsaaressa vuokrattuja tiloja, mutta laitoksen työntekijät tapaavat asiakkaita poliisin tiloissa, jossa on vuosittain yli 100 asiakasvastaanottoa. Lisäksi laitoksen työntekijät tapaavat asiakkaita Vöyrillä, Närpiössä ja Kristiinankaupungissa, joissa tapaamiset järjestetään lähinnä hyvinvointialueen tiloissa. Digi- ja väestötietovirasto sulki Pietarsaaren toimipaikkansa 1.7.2025 alkaen. DVV keskittää käyntiasiointin 12 maakuntakeskukseen 1.12.2025. Tällöin fyysinen asiakaspalvelu loppuu myös Kokkolassa, minkä jälkeen Kokkolassa tarjotaan ainoastaan etäpalvelua.

Suupohjan rannikkoseudulla valtion palveluntuottajien toimipisteitä on Kristiinankaupungissa ja Närpiössä. Kristiinankaupungissa on poliisin, ELY-keskuksen, Ulosottolaitoksen ja Kelan toimipisteet. Näistä poliisilla, Kelalla ja Ulosottolaitoksella on käyntiasiointia. Kela toimii samassa asiointipisteessä kaupungin ja Suupohjan työllisyysalueen kanssa. Närpiössä puolestaan on Kelan, Oikeuspalveluviraston ja Maanmittauslaitoksen toimipisteet, joista Kelalla ja Oikeuspalveluvirastolla on käyntiasiointia ajanvarauksella. Kela toimii samassa asiointipisteessä kaupungin ja Pohjanmaan työllisyysalueen kanssa osoitteessa Närpiöntie 4. Lisäksi Kelalla on osoitteessa

Närpiöntie 2 omistustila, jossa työskentelee etuuspäätöksiä tekeviä henkilöitä.
Maanmittauslaitoksen Närpiön palvelupiste suljetaan 30.11.2026.



Kuva 8 Valtion palveluntuottajien toimipaikat, tilanne 4/2025 (kartta: Senaatti-kiinteistöt)

Taulukko 12 Valtion palveluntuottajien toimipaikat ja -pisteet Pohjanmaalla (4/2025)

Kunta	Toimipaikka/-piste	Aukioloajat	Tilaratkaisu
Vaasan seutu			
Vaasa			
ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskus	Hevossaarentie 25	ei aukioloa	Huonetoimisto
Oikeuspalveluvirasto	Korsholmanpuistikko 43	ajanvarauksella 8-16.15	
Rikosseuraamuslaitos	Korsholmanpuistikko 43	8-16.15	Avotoimisto
Ulosottolaitos	Korsholmanpuistikko 43		Muu
Maahanmuuttovirasto	Korsholmanpuistikko 45	8-16.15	Avo- ja huonetoimisto
Poliisi	Korsholmanpuistikko 45	8-16.15	Muu
Ulosottolaitos	Korsholmanpuistikko 45	9-12	Avo- ja huonetoimisto
Ulosottolaitos	Loukontie 14 C		Muu
Digi- ja väestötietovirasto	Wolffintie 35 virastotalo	ke, pe 9-12	Huonetoimisto
ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskus (POHELY ja EPOELY)	Wolffintie 35 virastotalo	8-16.15	Avotoimisto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	Wolffintie 35 virastotalo	8-16.15	Monitilatoimisto
Maanmittauslaitos	Wolffintie 35 virastotalo	ma-ti 9-16.15, ke ajanvarauksella 9-15.30	Monitilatoimisto
Oikeuspalveluvirasto	Wolffintie 35 virastotalo	VARASTOTILA	Muu
Verohallinto	Wolffintie 35 virastotalo	ajanvarauksella etäpalveluna	Monitilatoimisto
Maanmittauslaitos (varasto)	Wolffintie 35 virastotalo	VARASTOTILA	Muu
ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskus	Wolffintie 35 virastotalo		
Kansaneläkelaitos	Kauppapuistikko 15		Monitilatoimisto
Kansaneläkelaitos palvelupiste	Pitkäkatu 28-30	ti, ke 10-15.30	Monitilatoimisto
Laihia			
Poliisi	Laihiantie 50, Laihian virastotalo	8-16.15	Muu
Suupohjan rannikkoseutu			
Kristiinankaupunki			
Poliisi	Kristiinankatu 11	8-16.15	Muu
Ulosottolaitos	Parmaninkatu 11	Erikseen sovittaessa	Huonetoimisto
ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskus	Merikatu 47	ei aukioloa	Avotoimisto
Kansaneläkelaitos	Merikatu 47	ajanvarauksella	Asiointipiste
Närpiö			
Oikeuspalveluvirasto	Kirkkotie 2	ajanvarauksella 8-16.15	
Maanmittauslaitos	Närpiöntie 17	ei asiakaspalvelua	Huonetoimisto

Kunta	Toimipaikka/-piste	Aukioloajat	Tilaratkaisu
		suljetaan 30.11.2026	
Kansaneläkelaitos	Närpiöntie 4	ajanvarauksella	Asiointipiste
Kansaneläkelaitos	Närpiöntie 2		Avo- ja huonetoimisto
Pietarsaaren seutu			
Pietarsaari			
Digi- ja väestötietovirasto (suljettu 1.7.2025)	Kanavapuistikko	pe 9-12	Huonetoimisto
Oikeuspalveluvirasto	Kanavapuistikko	9-11 ja 12-15	
Poliisi	Kanavapuistikko	8-16.15	Muu
Ulosottolaitos (suljetaan 17.2.2026)	Kanavapuistikko	Erikseen sovittaessa	Huonetoimisto
Maanmittauslaitos (varasto)	Asematie 1	VARASTOTILA	Muu
Kansaneläkelaitos	Asematie 1	yhdistyy Kauppiaankatu	Avo- ja huonetoimisto
Kansaneläkelaitos	Kanavapuistikko 1	ajanvarauksella	
Kansaneläkelaitos	Kauppiaankatu 4	lakkautetaan 15.5.2025	Huonetoimisto

Taulukossa 12 raportoiduista 35 toimipisteestä 7 on huonetoimistoja, 5 on monitilatoimistoja, 4 on avo- ja huonetoimistoja ja 3 avotoimistoja. Muita työympäristöratkaisuja on 9 kappaletta ja tieto puuttuu 7 tilan osalta. Taulukosta 13 käy ilmi, että tiloista 61 % on toimistotilaa, 5 % asiakaspalvelutilaa ja 34 % muuta tilaa. Vuokratkustannukset ovat 745 967 euroa kuukaudessa.

Taulukko 13 Hankkeessa mukana olevien valtion viranomaisten Pohjanmaan toimitilat ja vuokratkustannukset

Toimija	Toimi- pisteet	Toimisto m2	Asiakaspal- velu m2	Muu m2	Yhteen- sä m2	Vuokratkus- tannukset €
Senaatti-kiinteistöjen tiloissa toimivat	27	17 188,8	1 066,6	10 589,1	28 844,5	452 699
Kansaneläkelaitos / vuokratilat	6	1 146,0	320,4	57,9	1 524,3	293 268
Kansaneläkelaitos / omistustilat	2	713,2	0,0	42,0	755,2	0
YHTEENSÄ	35	19 048,0	1 387,0	10 689,0	31 124,0	745 967

Taulukosta 14 käy ilmi, että valtion palvelutuottajien Pohjanmaan toimipaikoissa ja -pisteissä tehdään tällä hetkellä asiakaspalvelutyötä 51,8 henkilötyövuotta ja toimistotyötä 831,9 henkilötyövuotta. Määrän arvioidaan laskevan vuoteen 2030 mennessä, mutta tarkkoja lukuja ei ole saatavilla, sillä ELY-keskus ja Oikeuspalveluvirasto eivät ole antaneet arvioitaan vuodelle 2030. Henkilöstöstä 90,4 % työskentelee Vaasassa (798,5 htv), 7,5 % Pietarsaareissa (66 htv), 1,3 % Närpiössä (11,6 htv) ja 0,9 % Kristiinankaupungissa (7,6 htv).

Taulukko 14 Asiakaspalvelun ja toimistotyön henkilötyövuodet (htv) Pohjanmaan toimipaikoissa ja -pisteissä 2025 ja arvio 2030

Virasto / palveluntarjoaja*	Asiakaspalvelu htv 2025	Asiakaspalvelu htv 2030 (arvio)	Toimistotyö htv 2025	Toimistotyö htv 2030 (arvio)
Aluehallintovirasto	**	**	110	110
Digi- ja väestötietovirasto				
Vaasa	4	2,7	8,6	7,5
Pietarsaari (suljettu 1.7.2025)	1,3	0	0,7	0
ELY-keskus				
Vaasa	**	**	160	ei arviota
Kristiinankaupunki	0	0	5	4
Maahanmuuttovirasto	8	9	**	**
Maanmittauslaitos				
Vaasa	4	4	97	100
Närpiö	0	0	3,6	0
Oikeuspalveluvirasto				
Vaasa	**	ei arviota	31	ei arviota
Pietarsaari	**	ei arviota	4	ei arviota
Närpiö	0	ei arviota	0	ei arviota
Poliisi				
Vaasa	7	8	0	0
Pietarsaari	3	2	0	0
Kristiinankaupunki	2	2	0	0
Rikosseuraamuslaitos	6	6	1	1
Ulosottolaitos				
Vaasa	2	2	47	9
Pietarsaari (suljetaan 17.2.2026)	**	0	2	0
Kristiinankaupunki	0	0	0	0
Verohallinto	1,9	0	260	200
Kansaneläkelaitos				
Vaasa	9	9	80	70
Pietarsaari	2	2	55	50
Kristiinankaupunki	0,6	0	0	0
Närpiö	1	0	7	0
YHTEENSÄ	51,8	46,7	871,9	551,5

* Toimispiste on Vaasassa, jos muuta ei ole mainittu.

** Htv mukana asiakaspalvelussa/toimistotyössä.

Taulukosta 15 käy ilmi, että käyntiasiointi Pohjanmaan toimipisteissä on viidessä vuodessa laskenut reilulla 40 prosentilla eli vuonna 2024 oli noin 43 000 käyntiä vähemmän kuin vuonna 2019. Käyntiasioinnin ennakoitaan vähenevän edelleen vuoteen 2030 mennessä lähes 30 prosenttia eli noin 17 000 käynnillä. On kuitenkin hyvä huomioida, että palvelutuottajien välillä on eroja. Maahanmuuttovirastossa käyntiasioinnin määrä on viidessä vuodessa kasvanut yli 1 500 käynnillä eli 25 prosenttia. Kasvun ennakoitaan jatkuvan niin, että vuonna 2030 asiakaskäyntien määrä kasvaisi edelleen 2 500 käynnillä eli asiakaskäyntejä olisi jo 10 000. Maanmittauslaitoksen käyntiasiointimäärät puolestaan ovat yli kaksinkertaistuneet viiden vuoden aikana, vaikkakaan kasvun ei ennakoita enää jatkuvan. Myös Rikosseuraamuslaitoksella on ollut käyntiasioinnissa lievää kasvua.

Taulukko 15 Vuosittaiset käyntiasiointimäärät ja asiakaspalvelun henkilötyövuodet (htv) Pohjanmaan toimipaikoissa ja -pisteissä

Virasto / palveluntarjoaja*	Käyntiasiointi 2019	Käyntiasiointi 2024	Käyntiasiointi 2030 (arvio)	Asiakaspalvelu htv 2025	Asiakaspalvelu htv 2030 (arvio)
Aluehallintovirasto	100	25	25	**	**
Digi- ja väestötietovirasto					
Vaasa	6 000	4 688	2 500	4	2,7
Pietarsaari (suljettu 1.7.2025)	2 000	1 350	0	1,3	0
ELY-keskus	832	416	208	0	0
Maahanmuuttovirasto	6 000	7 500	10 000	8	9
Maanmittauslaitos	1 700	3 800	3 600	4	4
Oikeuspalveluvirasto					
Vaasa	ei tietoa	920	ei arviota	**	ei arviota
Pietarsaari	ei tietoa	440	ei arviota	**	ei arviota
Närpiö	ei tietoa	10	ei arviota	0	ei arviota
Poliisi					
Vaasa	8 840	8 045	7 200	7	8
Pietarsaari	5 291	3 900	2 600	3	2
Kristiinankaupunki	3 500	2 650	1 800	2	2
Rikosseuraamuslaitos	550	620	650	6	6
Ulosottolaitos					
Vaasa	1 000	420	420	2	2
Pietarsaari (suljetaan 17.2.2026)	800	160	160	**	**
Kristiinankaupunki	70	12	12	0	0
Verohallinto	17 160	9 964	100	1,9	0
Kansaneläkelaitos					
Vaasa	39 000	11 000	10 000	9	9
Pietarsaari	7 000	1 300	800	2	2
Kristiinankaupunki	300	200	0	0,6	ei arviota
Närpiö	600	260	0	1	ei arviota
YHTEENSÄ	100 743	57 680	40 075	51,8	46,7

* Toimispiste on Vaasassa, jos muuta ei ole mainittu.

** Htv mukana toimistyössä (ks. taulukko 14)

Valtion toimitilastrategiassa toimistotilojen keskimääräinen tilatehokkuustavoite on 10 m²/henkilötyövuosi. Jo toteutettujen yhteisten työympäristöjen ja niissä mitattujen käyttöasteiden perusteella tilatehokkuustavoitetta on tästä tiukennettu. Käynnistyvissä yhteisten työympäristöjen toimitilahankkeissa tilatehokkuustavoite on 4–6 m²/henkilötyövuosi. Taulukosta 16 käy ilmi, että tällä hetkellä hankkeessa mukana olevien

valtion viranomaisten Pohjanmaan toimistotilojen tilatehokkuus on 22,9 m²/henkilötyövuosi.

Taulukko 16 Hankkeessa mukana olevien valtion viranomaisten Pohjanmaan toimistotilojen tilatehokkuus

Toimija	Toimisto m2	Toimisto htv	Tilatehokkuus m2/htv
Senaatti-kiinteistöjen tiloissa toimivat	17 188,8	689,9	24,9
Kansaneläkelaitos	1 859,2	142,0	13,1
YHTEENSÄ	19 048,0	831,9	22,9

Pohjanmaan 14 kunnasta kahdeksalla on yhteispalvelusopimus viranomaispalveluista Kelan kanssa (taulukko 17). Kelan palveluvalikoimassa tuotanto 1 perustuu etäpalveluun. Tuotanto 2 -palveluvalikoima perustuu kunnan työntekijät antamaan yleiseen palveluneuvontaan eikä sopimukseen kuulu etäpalvelua. Tuotanto 3 -palveluvalikoimassa neuvontaa antaa Kelan oma työntekijä kaikissa Kelaan liittyvissä asioissa, mutta sopimukseen ei kuulu etäpalvelua.

Kelan ja kunnan omien palvelujen lisäksi Kristiinankaupungin ja Närpiön asiointipisteissä tarjotaan työllisyysalueen palveluja. Kristiinankaupungissa ja Vöyrillä on aiemmin ollut myös Digi- ja väestötietoviraston palveluja, mutta palvelusopimuksia ei vielä toistaiseksi ole neuvoteltu uudelleen. Digi- ja väestötietoviraston palvelujen kysyntä näissä asiointipisteissä on ollut varsin vähäistä.

Taulukko 17 Pohjanmaalla sijaitsevat asiointipisteet

Kunta	Asiointipisteen nimi	Osoite	Palveluvalikoima	Sopimus alkanut
Korsnäs	Korsnäs kunnankanslia	Strandvägen 4323	Kela tuotanto 2	2018/06
Kristiinankaupunki	Asiointipiste	Merikatu 47	Kela tuotanto 3	2018/06
Laihia	Laihian kunnan asiointipiste	Laihiantie 39	Kela tuotanto 2	2018/09
Maalahti	Maalahden asiointipiste	Malminkatu 5	Kela tuotanto 2	2018/06
Närpiö	Närpiön asiointipiste	Närpiöntie 4	Kela tuotanto 3	2018/06
Uusikaarlepyy	Uudenkaarlepyyn yhteispalvelu	Topeliuksenpuistikko 7	Kela tuotanto 1	2021/05
Vaasa	Yhteispalvelu Vähäkyrö	Vähäkyröntie 11	Kela tuotanto 1	2023/02
Vöyri	Vöyrin kunnantalo - infopiste	Vöyrintie 18	Kela tuotanto 1	2018/07 2019/04
Vöyri	Oravaisten hallintotalo	Ourintie 31	Kela tuotanto 1	2019/04

1.8 Kuntien, työllisyysalueiden ja hyvinvointialueen asiakaspalvelu

Vaasan kaupunki ja Pohjanmaan työllisyysalue

Tällä hetkellä Vaasan kaupunki tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalveluita useasta eri palvelu- tai asiointipisteestä.

Kansalaisinfo ja Welcome Office toimivat Kelan kanssa yhteisessä palvelupisteessä osoitteessa Teräksenkuja 1. Palvelu on avoinna arkisin klo 10.00–16.00 tai 10.00–17.00. Kansalaisinfo palvelee, neuvoa ja ohjaa Vaasan kaupungin ja osittain myös muun julkisen hallinnon asiainnissa. Welcome Office neuvoa kaikkia Suomeen muuttaneita maahanmuuttoa, suomalaiseen yhteiskuntaan, julkisiin palveluihin, kielikursseihin ja rekrytointiin liittyvissä asioissa. Palvelupisteessä toimii myös kaupungin kaupunkiympäristön pysäköinninvalvonnan, venepaikkojen ja viljelyspalstojen käyntiasiointi.

Kotouttamispalvelut sijaitsevat osoitteessa Korsholmanpuistikko 44. Palvelu on auki ilman ajanvarausta arkisin klo 9.00–15.00 tai 9.00–12.00. Muina aikoina asiointi tapahtuu ajanvarauksella. Kotouttamispalvelut tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalveluita kotoutuja-asiakkaille maahantulon alkuvaiheessa korkeintaan kolmen vuoden ajan. Toimintamuotoina ovat yksilöllinen ohjaus sekä ryhmämuotoinen toiminta. Ryhmämuotoisena toimintana tarjotaan mm. lakisääteinen monikielinen yhteiskuntaorientaatio ja kotivanhemmille tarjottava kotoutumista ja kielen oppimista tukeva toiminta.

Asumisneuvonta sijaitsee Korsholmanpuistikolla samoissa tiloissa kotouttamispalveluiden kanssa. Palvelu on auki ilman ajanvarausta arkisin klo 9.00–15.00 tai 9.00–12.00. Muina aikoina asiointi tapahtuu ajanvarauksella. Asumisneuvojat palvelevat kaikkia asumisen haasteiden kanssa kamppailevia asiakkaita, jotka joko itse hakeutuvat palvelun piiriin tai jotka ohjautuvat sinne.

Vaasan kaupungin työllistämisyksikkö sijaitsee osoitteessa Vuorikodinkatu 2–4, ja asiointiajan voi varata ottamalla yhteyttä muun muassa verkkosivujen kautta. Työllistämisyksikön toiminta-ajatus on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien, täsmätyökykyisten ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistäminen, nuorten ml. erityisnuorten kesätyöllistäminen ja työllistämistä edistävien hankkeiden tukeminen. Toimintaa tuotetaan yhteistyössä toimijaverkoston kanssa työllistymispolkuja kehittämällä, mihin sisältyy tarkoituksenmukaisten ja oikea-aikaisten palveluiden tarjoaminen kohderyhmille sekä jatkopolkujen etsiminen ja kehittäminen.

Pohjanmaan työllisyyspalveluiden käyntiasiointi sijaitsee Vaasassa osoitteessa Wolffintie 35. Palvelu on avoinna ilman ajanvarausta ti-to klo 9.00–12.00 ja 13.00–15.00. Muina aikoina asiointi tapahtuu ajanvarauksella. Palvelut käsittävät paitsi työnvälityksen myös rekrytointipalvelut sekä ohjaus- ja osaamispalvelut, yrityspalvelut ja monialaiset palvelut. Pohjanmaan työllisyyspalvelut tarjoaa käyntiasiointia myös Närpiössä (ilman ajanvarausta tiistaisin klo 9.00–12.00 ja 13.00–15.00) ja Uudessakaarlepyyssä kotoutumisasiakkaille (maanantaisin kolmen viikon välein klo 13–16).

Vaasan kaupunki on tehnyt tilatarveselvityksen keväällä 2025 yllä mainittujen kaupungin palveluiden yhteisestä asiointipisteestä. Tarveselvityksessä kartoitettiin mahdollisia tiloja, jotka mahdollistaisivat asiakaslähtöisemmän asioinnin ja lisäisivät palveluiden keskinäistä synergiaa.

Lisäksi on kartoitettu Pohjanmaan sovittelutoimiston mahdollisuutta toimia yhteisissä tiloissa ja missä laajuudessa toiminta sijoittuisi Vaasan yhteispalvelupisteelle (palvelua on Keski-Pohjanmaalla asti). Myös muiden palveluiden ja toimijoiden pop up-tyyppinen toiminta ja etävastaanottotilat on otettu huomioon suunnitelmissa.

Tarveselvitykseen kuuluvien palveluiden lisäksi kaupungilla on perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen liittyvään käyntiasioitiin asiakasvastaanotto ajanvarauksella osoitteessa Raastuvankatu 29. Samoin kaupunkiympäristön asiakasvastaanotto pysäköinninvalvontaa, venepaikkoja ja viljelyspalstoja lukuun ottamatta toimii ajanvarauksella osoitteessa Kirkkopuistikko 26.

Vähänkyrön yhteispalvelupiste sijaitsee osoitteessa Vähänkyröntie 11. Palvelu on avoinna arkisin klo 9.00–16.00 tai 9.00–17.00. Yhteispalvelupiste neuvoa ja opastaa kaupungin tarjoamissa palveluissa. (Osaltaan käyttösidonainen sijainti.) Vaasan kaupunki tarjoaa yhteispalvelulain mukaista palvelua Vähänkyrön yhteispalvelupisteessä. Kyseessä on Kelan avustava asiakaspalvelu- ja etäyhteyspiste, joka käsittää lomakkeiden jakamisen ja vastaanottamisen sekä etäyhteyspisteen ylläpidon ja asiakkaiden avustamisen. Tämän vuoden aikana Vähänkyrön yhteispalvelupisteessä on ollut Kelan käyntiasiointeja 86 kappaletta.

Närpiön kaupunki, Pohjanmaan työllisyysalue ja Pohjanmaan hyvinvointialue

Närpiön kaupungin palvelupiste/Asiointipiste antaa tietoa ja ohjausta kaupungin asukkaille valtion viranomaisia (Kela, poliisi), alueellisia palveluja (Pohjanmaan hyvinvointialue ja Pohjanmaan työssäkäyntialue) ja kunnallisia palveluja (kaupungin omat työllisyys- ja kotouttamispalvelut) koskevissa asioissa.

Kaupungin palvelupiste vastaanottaa, arkistoi ja postittaa hakemukset Kelalle. Myös Kelalla on samoissa tiloissa fyysinen toimisto, ja palvelupisteestä voi sopimuksen mukaan varata asiakastapaamisia Kelan virkailijoille yhtenä aamupäivänä viikossa (torstaisin). Asiakastapaamisia hyödynnetään paljon, ja yleensä kaikki vapaat ajat täyttyvät. Pohjanmaan poliisilaitoksella on toimisto ja kuulusteluhuone palvelupisteen kanssa samoissa tiloissa.

Kaupungin palvelupiste tekee tiivistä yhteistyötä Pohjanmaan työllisyysalueen kanssa. Työllisyysalueella on kolme virkailijaa, joiden toimistot sijaitsevat kaupungin palvelupisteen kanssa samoissa tiloissa. Työllisyysalue, kaupungin työllisyyskoordinaattori ja kaupungin nuorisotyöpajan (Job Center) kaksi etsivää nuorisotyöntekijää tekevät tiivistä yhteistyötä työllisyysasioissa sekä työnhakijoiden ja nuorten työnhakijoiden ohjauksessa. Palvelukeskus tekee myös tiivistä yhteistyötä Pohjanmaan hyvinvointialueen aikuissozialityöntekijöiden kanssa, joiden toimistot ovat samassa rakennuksessa. Kaupunki ja hyvinvointialue tekevät yhteistyötä lähinnä työllisyysasioissa ja pitkäaikaistyöttömien (TYM-asiakkaiden) työllistämässä. Pohjanmaan hyvinvointialue on keskittänyt palvelupisteen kanssa samaan rakennukseen suuren osan eteläisten kuntien sosiaalipalveluista, äitiys- ja lastenneuvolasta sekä psykososiaalisista palveluista perhekeskusmallin mukaisesti.

Palvelupiste tekee kotouttamisasiossa yhteistyötä kaupungin kotouttamispalvelun, kaupungin aikuisopiston ja Pohjanmaan työllisyysalueen kanssa. Yhteistyö koskee pääasiassa työnhakijoina olevia kotoutuja-asiakkaita sekä kotoutumissuunnitelmaa ja kotoutumisselvityksiä tarvitsevia kotoutuja-asiakkaita. Palvelupisteessä on myös Närpiön

kaupungin ylläpitämä asiakastietokone. Tietokone on tarkoitettu kuntalaisille virallisten asioiden hoitamiseen. Asiakastietokoneen käyttö on maksutonta.

Närpiön kaupunki on tehnyt yhteispalvelusopimuksen Kelan kanssa. Kaupunki on myös tehnyt yhteistyösopimuksen Vaasan kaupungin / Pohjanmaan työllisyysalueen kanssa. Närpiön palvelupisteen käyntien ja käsiteltyjen asioiden määrä vuonna 2024 on esitetty alla:

- Pohjanmaan TE-toimisto: 775
- Kela: 2657
- Jobbcenter: 5
- Asiakastietokone: 74
- Närpiön kaupunki: 55
- Poliisi: 37
- Verotoimisto: 35
- Digi- ja väestötietovirasto: 12
- Pohjanmaan hyvinvointialue: 85
- Muut: 117
- Yhteensä: 3852

Kristiinankaupunki ja Suupohjan työllisyysalue

Kristiinankaupungin Asiointipiste palvelee osoitteessa Merikatu 47 arkisin klo 9–12 ja 13–15. Asiointipisteessä tarjotaan kaupungin, työllisyysalueen, Kelan ja kotouttamiskoordinaattorin palveluja. Palveluneuvojalta asiakas saa tietoa Asiointipisteen tarjoamista palveluista ja voi hoitaa yksinkertaisempia asioita. Asiointipisteellä voi esimerkiksi tuoda ja hakea lomakkeita, varata tapaamisaikoja sekä saada apua asioiden hoitamiseen sähköisesti palvelupisteen asiakastietokoneella. Kaupunki tarjoaa palvelupisteellä yleisinformaatiota, lomakkeita sekä kotouttamiskoordinaattorin palveluja. Kelan virkailija tarjoaa palvelupisteellä palvelua ajanvarauksella maanantaisin. Suupohjan työllisyysalue palvelee keskiviikkoisin klo 9.00–12.00 ja 13.00–15.00, muutoin ajanvarauksella. Asiointipisteessä sijaitsee myös asiakastietokone. Asiointipiste on auki 11 kuukautta vuodessa, sillä se on heinäkuussa suljettu.

Asiointipisteen asiointimäärät 2024:

- Pohjanmaan TE-toimisto: 641 eli keskimäärin 58 asiointia kuukaudessa.
- Kela: 1504 eli keskimäärin 136 asiointia kuukaudessa.
- Digi- ja väestötietovirasto: 25 eli keskimäärin 2 asiointia kuukaudessa.
- Yhteensä: 2170 eli keskimäärin 197 asiointia kuukaudessa.

Asiointipisteen asiointimäärät 1–6 ja 8–10/2025:

- Kela: 1032 eli keskimäärin 115 asiointia kuukaudessa.
- Digi- ja väestötietovirasto: 25 eli keskimäärin 3 asiointia kuukaudessa.
- Yhteensä: 1041 eli keskimäärin 116 asiointia kuukaudessa (ei sisällä Suupohjan työllisyysalueen lukuja).

Suupohjan työllisyysalueen, maahanmuuttokoordinaattorin tai kaupungin puhelinvaihteen asiointimääristä ei ole saatavilla tietoja. Kelan palveluille olisi nykyistä tarjontaa suurempi kysyntä, sillä ajat ovat jatkuvasti varattuja.

Pietarsaaren seutu ja Pietarsaaren seudun työllisyysalue

Pietarsaaren kaupungintalon asiakaspalvelupiste sijaitsee teknisen palvelukeskuksen ensimmäisessä kerroksessa (Strengberginkatu 1) ja sen aukioloajat ovat ma-to klo 8.00–15.30 ja pe klo 8.00–15.00. Kaupungintalon kaikki asiakkaat otetaan vastaan asiakaspalvelupisteen kautta. Kaupungintalon asiakaspalvelupisteen tarkoituksena on ohjata asiakkaat oikeaan paikkaan ja oikeille viranhaltijoille ja näin parantaa kaupungintalon asiakaspalvelua. Kaupungintalolla on myös Pietarsaaren seudun kotouttamisyksikön ja Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaalikeskuksen palveluita.

Pietarsaaren seudun työllisyysalue palvelee tällä hetkellä osoitteessa Kanavapuistikko 1. Pietarsaaren seudun työllisyyspalvelut tuottavat palveluita Kruunupyyn, Luodon, Pedersören ja Pietarsaaren asukkaille ja yrityksille. Aulapalvelut ovat avoinna ilman ajanvarausta tiistaista torstaihin klo 9–12 ja klo 13–15.

Pohjanmaan hyvinvointialue

Pohjanmaan hyvinvointialue ei ole toimittanut tietoja asiakaspalvelustaan.

2 Tavoiteta 2030

2.1 Suomi-pisteiden verkkoa koskevat kriteerit ja linjaukset

Alueellisen asiakaspalvelu- ja toimitilaverkon tavoitetilakuvaus perustuu palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen valtakunnallisiin tavoitteisiin, kriteereihin ja Yhteisten työympäristöjen konseptikokonaisuuteen sekä valtion toimitilastrategian linjauksiin.

Valtioneuvoston 27.3.2024 hyväksymä valtakunnallinen suunnitelma valtion palvelujen saatavuudesta ja toimintojen sijoittamisesta linjaa, että yhteisten asiakaspalvelupisteiden eli Suomi-pisteiden sijoittaminen suunnitellaan alueellisesti siten, että lähimpään Suomi-pisteeseen on pääsääntöisesti enintään tunnin asiointietäisyys tieverkkoa pitkin. Lisäksi huomioidaan riittävä väestöpohja palveluvolyymien perustaksi. Näiden kriteerien pohjalta syntyviä Suomi-pisteitä voivat täydentää kevyemmät palveluratkaisut kuten ainoastaan etäpalveluun perustuvat pisteet tai liikkuvat palveluautot.

Valtioneuvoston periaatepäätöksenä 16.12.2021 hyväksytty valtion toimitilastrategia ohjaa valtion työympäristöjen ja toimitilojen käytön kehittämistä ja tarkoituksenmukaista yhtenäistämistä. Toimitilastrategian mukaan pääosa toimistotiloista sijaitsee valtion virastotalossa tai -kampuksella ja ne sijoittuvat Suomi-pisteiden yhteyteen. Valtion virastotaloissa on kaikkien virastojen ja laitosten kesken yhteinen työympäristö, joka on monitilaympäristöä.

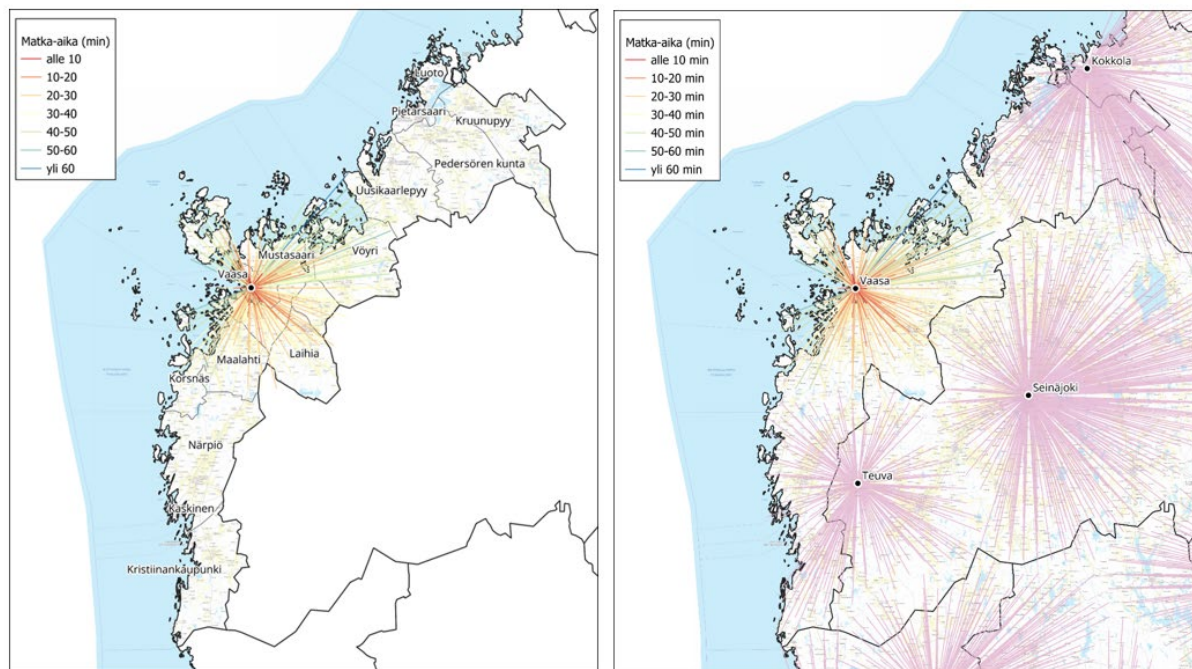
Toimistotilojen keskimääräinen tilatehokkuustavoite on 10 htm²/henkilötyövuosi. Tilatehokkuustavoitetta sovelletaan uusissa käynnistyvissä tilahankkeissa ottaen huomioon hallinnonalakohtaisia erityspiirteitä ja etä- ja läsnätyön suhde. Toimitilojen tulee tukea ja mahdollistaa tietoturvallinen työskentely ja luottamuksellisten asioiden käsittely. Toimitilastrategian linjausten ja tavoitetilan mukaan asiakaspalvelutilat ja niihin liittyvät taustatyötilat ja muut toimistotilat ovat yhteiskäyttöisiä. Tilat ovat laajasti yhteisiä myös kuntien ja Kelan kanssa. Tilayhteistyötä voi syntyä myös uusien hyvinvointialueiden tai yrityssektorin kanssa.

Yhteisten työympäristöjen Suomi-pisteet toteutetaan Yhteisten työympäristöjen konseptin mukaisesti. Suomi-pisteiden asiakaspalvelutilat tukevat monikanavaista palvelujen tarjoamista. Pienemmissä, pääosin etä- ja -tulkkauspalveluun nojautuvissa Suomi-pisteissä yhteisten työympäristöjen konseptia sovelletaan tarkoituksenmukaisella tavalla.

Muuttuneiden työskentelytapojen ja alhaisten läsnäoloasteiden seurauksena on tunnistettu tarve päivittää tilamitoitusta. Hallitusohjelman mukaisesti valtion tilaohjelmaa tehostetaan merkittävästi ja tavoitteena on nostaa käyttöasteet vähintään pandemiaa edeltäneelle tasolle, mikä tarkoittaa nykyisillä läsnäoloasteilla vielä merkittävää tilojen tiivistämistä strategian tavoitteisiin nähden.

2.2 Palveluverkkokriteerien pohjalta laadittu optimointitulos

Senaatti-kiinteistöt toimitti Pohjanmaan alueellisen projektiryhmän työn pohjaksi aineiston, jossa matemaattisella optimointimallilla on pyritty sijoittamaan Suomi-pisteet siten, että mahdollisimman suuri osa Suomen vuoden 2030 ennustetusta väestöstä saavutettaisiin mahdollisimman lyhyen ajoajan sisällä. Valtakunnallisten kriteerien ja linjausten mukaisen optimoinnin perusteella Pohjanmaalla toimisi vuonna 2030 vain yksi asiakaspalvelupiste Vaasassa. Pietarsaaren seudun asukkaiden lähin palvelupiste sijaitsisi jatkossa Keski-Pohjanmaan puolella Kokkolassa ja Suupohjan rannikkoseudun Etelä-Pohjanmaan puolella Teuvalla (kuva 9).



Kuva 9 Matka-ajat optimoituihin Suomi-pisteisiin (kartta: Senaatti-kiinteistöt)

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Pohjanmaalla asuu vuonna 2030 noin 181 700 henkilöä. Taulukosta 18 käy ilmi, että Vaasassa sijaitsevaan Suomi-pisteeseen kohdistuvan väestön määrä olisi 113 501 henkilöä. Tästä väestöstä vain 6 henkilöllä olisi autolla yli tunnin matka-aika Suomi-pisteelle autolla tieverkkoa pitkin. Pääsääntöisesti asukkaat saavuttaisivat lähimmän Suomi-pisteen alle 40 minuutissa. Pohjanmaan väestöstä 65 976 henkilöllä olisi tämän optimointituloksen mukaisessa tilanteessa lähin Suomi-piste naapurimaakunnan puolella: Kokkolassa 49 520 henkilöllä, Teuvalla 17 968 henkilöllä ja Seinäjoella 49 henkilöllä.

Taulukko 18 Pohjanmaan väestön matka-ajat Vaasassa sijaitsevaan Suomi-pisteeseen (taulukko: Senaatti-kiinteistöt)

Matka-aika (min)	Väestö 2020	2020 %	2020 kum%	Väestö 2030	2030 %	2030 kum%
0-10	67292	61,465	61,47	71748	63,213	63,21
10-20	17981	16,424	77,89	18039	15,894	79,11
20-30	13332	12,178	90,07	13389	11,796	90,90
30-40	8302	7,583	97,65	7828	6,897	97,80
40-50	2384	2,178	99,83	2310	2,035	99,83
50-60	183	0,167	99,99	181	0,160	99,99
60-70	6	0,005	100,00	6	0,005	100,00
70-	0	0,000	100,00	0	0,000	100,00
	2020	2030				
Ka aika (min)	12,9	12,5				
Ka matka (km)	10,9	10,3				
Suomi-piste	Suomi-pisteeseen kohdistuva väestö (arvio 2030)					
Vaasa	113501					

Tällä hetkellä Vaasassa on varsin kattava palveluvalikoima. Valtion virastotalossa (Wolffintie 35) on sekä organisaatioiden omia että yhteiskäyttöisiä tiloja eri kerroksissa. Kiinteistössä on tilapotentiaalia keskitetylle koko julkisen hallinnon palvelu- ja toimitilaverkostolle. Tällä hetkellä kiinteistössä toimivat Aluehallintovirasto, Digi- ja väestötietovirasto, Maanmittauslaitos, ELY-keskus (Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY), Oikeuspalveluvirasto, Vaasan kaupunki (TE-palvelut), Verohallinto, Valtori, Puolustusvoimat, Väylävirasto, Taiteen edistämiskeskus, Luonnonvarakeskus, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Metsähallitus, Finnvera, Viexpo, Business Finland ja Senaatti-kiinteistöt. Virastotalolla on osittain yhteiskäyttöinen asiakaspalvelu: ensimmäisessä kerroksessa yhteisissä asiakaspalvelutiloissa toimivat Verohallinto, Aluehallintovirasto, ELY-keskus ja Vaasan kaupunki. Omat asiakaspalvelutilat ovat Maanmittauslaitoksella (-1 krs) ja Digi- ja väestötietovirastolla (2. krs).

Poliisitalolla (Korsholmanpuistikko 45) toimivat Traficom, Maahanmuuttovirasto, Poliisi, Tulli ja Ulosottolaitos. Oikeustalolla (Korsholmanpuistikko 43) toimivat Oikeuspalveluvirasto, Rikosseuraamuslaitos, Syyttäjälaitos, Pohjanmaan käräjäoikeus, Vaasan hallinto-oikeus ja Vaasan hovioikeus. Lisäksi kiinteistössä on Ulosottolaitoksen varastotila.

Tavoitteena on, että Senaatti-kiinteistöt jatkaa Wolffintien yhteisten työympäristöjen suunnittelua syksyllä 2025 niin, että työssä huomioidaan valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellisen projektiryhmän työskentely.

Valtion tilahallinnon näkökulmasta tavoiteltava tilanne on, että Vaasan virastotalolla toimii jatkossa julkisen hallinnon yhteinen asiakaspalvelupiste, joka toimii osana Pohjanmaan käyntiasiointipalveluverkostoa ja tarjoaa palvelua sekä fyysisen että etäpalvelun muodossa. Vaasan virastotalo on merkittävä käyntiasioinnin keskittymä.

2.3 Pohjanmaan tavoitetila 2030

Pohjanmaan alueellisessa projektiryhmissä käytyjen keskustelujen perusteella on selvää, että valtion viranomaisten vahva läsnäolo Vaasassa on tarpeen. On ehdottoman tärkeää, että yhteisiä toimitiloja Vaasassa kehitetään osana yhteisten työympäristöjen YTY-verkostoa ja että Vaasan Suomi-pisteessä tarjotaan valtion viranomaisten palveluja laajasti myös läsnäpalveluna.

Lisäksi alueellisessa projektiryhmässä linjattiin, että lähtökohtana uudistuksessa tulee olla palvelujen turvaaminen koko maakunnan alueella, ja että palveluja kehitetään ja parannetaan. Maakunnan erityispiirteet tulee huomioida vahvasti. Pohjanmaa on kaksikielinen maakunta, jossa enemmistö väestöstä puhuu äidinkielenään ruotsia. Tämä tulee huomioida Suomi-pisteiden sijoittumisessa, jotta palvelujen aito saatavuus molemmilla kansalliskielillä voidaan turvata. Maahanmuutto Pohjanmaalle on ollut vahvaa jo pitkään, ja ennusteiden mukaan se on sitä myös tulevaisuudessa, mikä tulee huomioida palveluverkkoa uudistaessa. Maahan juuri saapuneiden henkilöiden sujuvat palvelut tulee turvata. Projektiryhmässä tuotiin esiin myös joukkoliikenteen huonot yhteydet naapurimaakuntiin, mikä käytännössä tarkoittaa erittäin pitkiä matka-aikoja palvelujen äärelle sellaisille henkilöille, joilla ei ole autoa ja jotka usein ovat muutoinkin haavoittuvassa asemassa. Lisäksi palveluverkkoa kehitettäessä tulee huomioida, että Pohjanmaalla on vireä elinkeinoelämä ja paljon rakentamista, minkä lisäksi eri puolille maakuntaa on odotettavissa merkittävä määrä vihreän siirtymän investointeja. Alueella on paljon vientiyrityksiä, joista monet tarvitsevat apostille-todistuksia, joita voidaan antaa vain paikan päällä. Kuntien kannanotot palveluverkkoon Pohjanmaan alueella on koottu liitteeseen 1.

Pohjanmaan alueellinen projektiryhmä esittää, että Pohjanmaalla sijaitsisi jatkossa yhteensä kolme Suomi-pistettä: Vaasassa, Pietarsaareissa sekä Suupohjan rannikkoseudulla yhteinen verkostomainen Suomi-piste Kristiinankaupungissa ja Närpiössä (kuva 10). Verkostomaisen Suomi-pisteen osalta ajatuksena on se, että palvelua tarjottaisiin tiettyinä viikonpäivinä Kristiinankaupungissa ja tiettyinä päivinä Närpiössä.

Tällä ratkaisulla turvattaisiin palvelujen saatavuus aidosti molemmilla kansalliskielillä. Lisäksi mahdollisia täydentäviä asiointipisteitä olisi yhteensä 7. Tässä lähtökohtana olisivat maakunnassa sijaitsevat nykyiset yhteispalvelulain mukaiset asiointipisteet täydennettynä mahdollisesti Kaskisiin perustettavalla asiointipisteellä Suupohjan rannikkoseudun kuntien kannanoton mukaisesti.

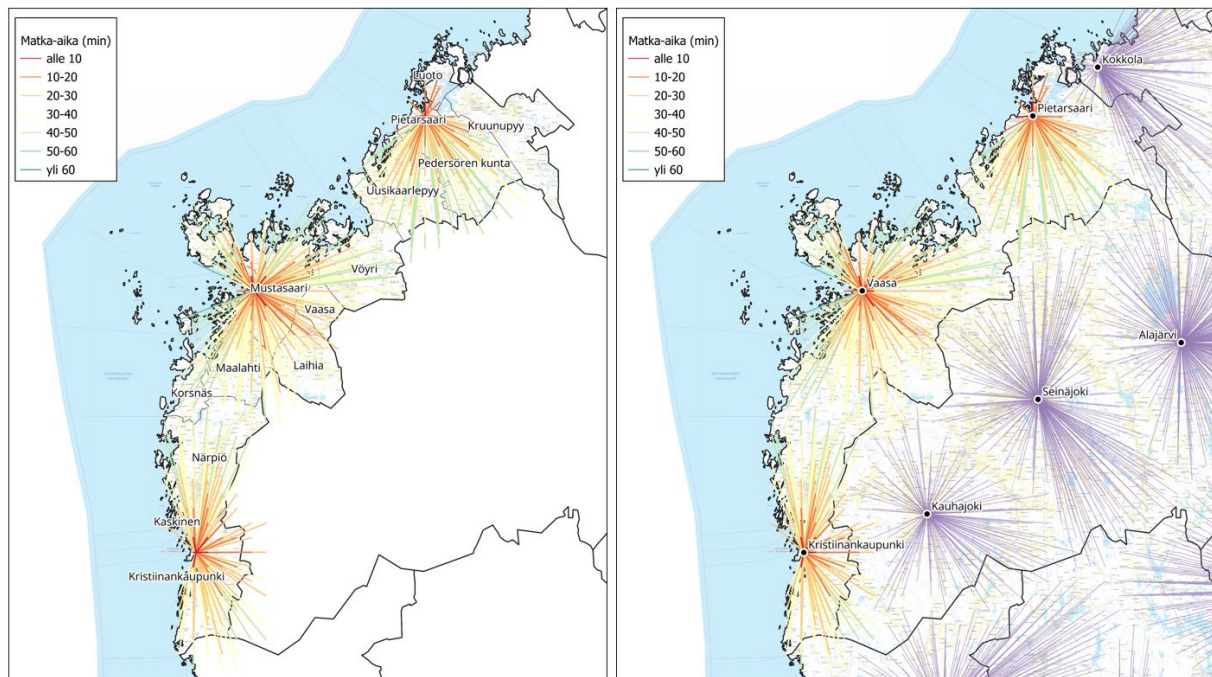


Kuva 10 Pohjanmaan tavoitetila 2030

Kuvassa 11 ja taulukossa 19 on esitetty Senaatti-kiinteistön optimointitulos vaihtoehdosta, jossa Pohjanmaan Suomi-pisteet sijaitsisivat Vaasassa, Pietarsaassa ja Kristiinankaupungissa. Tässä tilanteessa Vaasan Suomi-pisteeseen kohdistuva väestö olisi 114 179 henkilöä, Pietarsaaren Suomi-pisteeseen 47 203 henkilöä ja Kristiinankaupungin Suomi-pisteeseen 18 814 henkilöä. Kenenkään matka-aika autolla tieverkkoa pitkin ei ylittäisi 60 minuuttia.

Kuvassa 12 ja taulukossa 20 on esitetty Senaatti-kiinteistön optimointitulos vaihtoehdosta, jossa Pohjanmaan Suomi-pisteet sijaitsisivat Vaasassa, Pietarsaassa ja Närpiössä. Tässä tilanteessa Vaasan Suomi-pisteeseen kohdistuva väestö olisi 111 691 henkilöä, Pietarsaaren Suomi-pisteeseen 47 203 henkilöä ja Närpiön Suomi-pisteeseen 22 506 henkilöä. Kenenkään matka-aika autolla tieverkkoa pitkin ei ylittäisi 60 minuuttia.

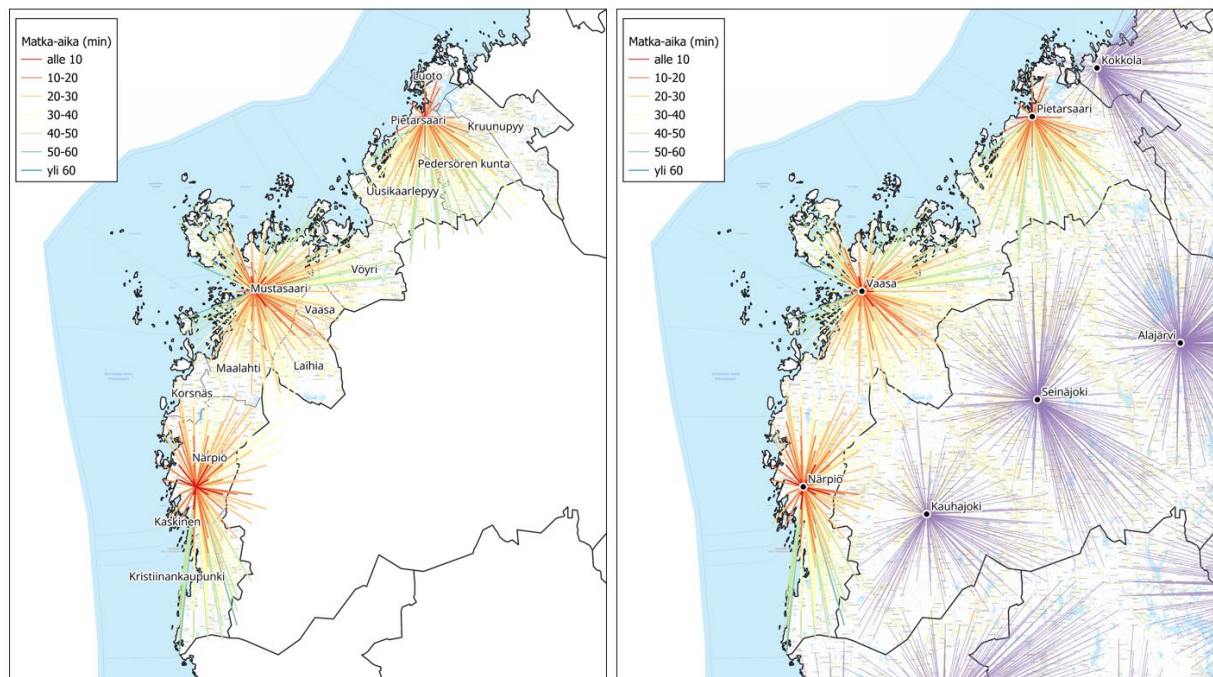
Näissä kartoissa Etelä-Pohjanmaan Suomi-pisteet on sijoitettu Seinäjoella, Alajärvellä ja Kauhajoella, kun taas luvussa 2.2 esitetyssä kartassa ne oli sijoitettu Seinäjoelle ja Teuvalle.



Kuva 11 Matka-ajat tavoitetilan mukaisiin Suomi-pisteisiin, kun Suupohjan rannikkoseudun Suomi-piste sijoittuu Kristiinankaupunkiin (kartta: Senaatti-kiinteistöt)

Taulukko 19 Pohjanmaan väestön matka-ajat tavoitetilan mukaisiin Suomi-pisteisiin, kun Suupohjan rannikkoseudun Suomi-piste sijoittuu Kristiinankaupunkiin (taulukko: Senaatti-kiinteistöt)

Matka-aika (min)	Väestö 2020	2020 %	2020 kum%	Väestö 2030	2030 %	2030 kum%
0-10	89767	51,281	51,28	94839	52,631	52,63
10-20	34756	19,855	71,14	35523	19,714	72,34
20-30	31033	17,728	88,86	31246	17,340	89,68
30-40	14789	8,449	97,31	14208	7,885	97,57
40-50	4580	2,616	99,93	4257	2,362	99,93
50-60	123	0,070	100,00	123	0,068	100,00
60-70	0	0,000	100,00	0	0,000	100,00
70-	0	0,000	100,00	0	0,000	100,00
	175048			180196		
	2020	2030		Pisteeseen kohdistuva väestö 2030		
				Paikkakunta		
Ka Aika (min)	14,0	13,6		Vaasa	114179	
Ka Matka (km)	12,1	11,6		Pietarsaari	47203	
				Kristiinankaupunki	18814	



Kuva 12 Matka-ajat tavoitetilan mukaisiin Suomi-pisteisiin, kun Suupohjan rannikkoseudun Suomi-piste sijoittuu Närpiöön (kartta: Senaatti-kiinteistöt)

Taulukko 20 Pohjanmaan väestön matka-ajat tavoitetilan mukaisiin Suomi-pisteisiin, kun Suupohjan rannikkoseudun Suomi-piste sijoittuu Närpiöön (taulukko: Senaatti-kiinteistöt)

Matka-aika (min)	Väestö 2020	2020 %	2020 kum%	Väestö 2030	2030 %	2030 kum%
0-10	92458	52,379	52,38	98157	54,111	54,11
10-20	38184	21,632	74,01	38852	21,418	75,53
20-30	28085	15,911	89,92	27744	15,294	90,82
30-40	13379	7,579	97,50	12589	6,940	97,76
40-50	4258	2,412	99,91	3908	2,154	99,92
50-60	153	0,087	100,00	150	0,083	100,00
60-70	0	0,000	100,00	0	0,000	100,00
70-	0	0,000	100,00	0	0,000	100,00
	176517			181400		
	2020	2030		Pisteeseen kohdistuva väestö 2030		
Ka Aika (min)	13,5	13,1		Paikkakunta		
				Vaasa	111691	
Ka Matka (km)	11,7	11,1		Pietarsaari	47203	
				Närpiö	22506	

3 Toteutuksen vaiheistus ja reunaehdot

Pohjanmaa alueellisen suunnitelman valmistelun aikana uudistuksessa mukana olevilta valtion viranomaisilta tiedusteltiin, mitä palveluja heillä on valmius tuottaa tavoitetilan mukaisissa palvelupisteissä ja miten. Samassa yhteydessä kerättiin tietoja yhteisten toimitotyötilojen tarpeesta. Lisäksi Pohjanmaan alueen kunnilta, työllisyysalueilta ja hyvinvointialueelta pyydettiin kannanottoa yhteisiin palvelupisteisiin sijoittumisesta ja mahdollisista soveltuvista toimitiloista.

Valtion toimijoiden näkemykset Suomi-pisteisiin sijoittumisesta

Taulukossa 21 on esitetty eriteltynä kunkin viranomaisen näkemykset asiakaspalvelun tarjoamisesta Pohjanmaan tavoitetilan mukaisissa Suomi-pisteissä. Viranomaisia pyydettiin arvioimaan, järjestävätkö he palvelun läsnä- vai etäpalveluna (taulukossa merkintä läsnä tai etä). Perusteluja pyydettiin, mikäli viranomainen ei aio tarjota palvelua Suomi-pisteellä (taulukossa merkintä "ei palvelua") tai mikäli viranomainen ei vielä ole valmis ottamaan kantaa asiaan (taulukossa merkintä "ei tietoa").

Taulukko 21 Viranomaisten näkemykset asiakaspalvelun tarjoamisesta Pohjanmaan tavoitetilan mukaisissa Suomi-pisteissä

Viranomainen	Vaasa	Pietarsaari	Kristiinankaupunki tai Närpiö
Aluehallintovirasto	läsnä/etä	etä	etä
Digi- ja väestötietovirasto	läsnä	ei palvelua	ei palvelua
ELY-keskus	ei palvelua	ei palvelua	ei palvelua
Maahanmuuttovirasto	mahdollisesti läsnä	ei palvelua	ei palvelua
Maanmittauslaitos	läsnä	ei palvelua	ei palvelua
Oikeuspalveluvirasto			
Poliisi	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Rikosseuraamuslaitos	läsnä	läsnä/etä	läsnä/etä
Ulosottolaitos	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Verohallinto	etä	ei palvelua	ei palvelua
Kansaneläkelaitos	läsnä/etä	läsnä/etä	mahdollisesti etä

Toimistotilan tarvetta Vaasassa on selvityksen mukaan Aluehallintovirastolla, Digi- ja väestötietovirastolla, Maahanmuuttovirastolla (vähintään vuoden 2026 loppuun saakka), Rikosseuraamuslaitoksella sekä Verohallinnolla. Muilla paikkakunnilla toimistotilan tarvetta ei näyttäisi olevan.

Kunkin viranomaisen asiakaspalvelun tilannekuva ja perustelut on esitetty alla.

Aluehallintovirasto / Lupa- ja valvontavirasto

Aluehallintovirastojen toiminta päättyy 31.12.2025, kun muodostetaan valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto (LVV), jonka yhtenä tehtävänä on myös Suomi-pisteiden hallinnointi ja koordinaatio. LVV:n henkilöstön määrä ei lisäännä aiempien organisaatioiden yhdistyessä. Koska LVV tulee toimimaan 18 YTY-paikkakunnalla, asiantuntijoiden määrä ei riitä kattamaan kaikkien Suomi-pisteiden asiakaspalvelua paikan päällä. Hallinnon tukihenkilöstöä on myös suhteellisen vähän, joten käyntiasiakaspalvelu toteutuisi pitkälti etäpalveluna ja yhteisten palveluneuvojen kautta. AVI:n/LVV:n pääasialliset asiointikanavat ovat sähköisiä. Asiakaspalvelua tarjotaan vain ajanvarauksella.

Digi- ja väestötietovirasto

Digi- ja väestötietovirastolla on toimistotilat Vaasan virastotalossa ja omissa tiloissa on myös asiakaspalvelutilat.

Pohjanmaan ELY-keskus / Pohjanmaan elinvoimakeskus

Pohjanmaan ELY-keskuksella on hyvin vähän käyntiasiointia. Nykyiset toimistotilat Vaasan virastotalossa ovat riittävät. Erillistä etäasiointia tai asiakaspalvelupistettä ei ole tarpeen järjestää, vaan palvelua saa lähipalveluna Vaasassa ja asiakaskäynneillä sekä digitaalisin välinein.

Maahanmuuttovirasto

Maahanmuuttovirastossa on tällä hetkellä agendalla toimitilavisio, jonka mukaan Vaasan toimitiloja arvioidaan keväällä 2026. Toiminta jatkuu vielä ainakin vuoden 2026 ajan. Ensi vuoden aikana päätetään mahdollisista vaihtoehtoisista ratkaisuista, jotka voivat vaikuttaa toimitiloihin.

Maanmittauslaitos

Maanmittauslaitos ei ole tehnyt päätöstä etävastaanottokanavan käyttöön ottamisesta. Uusi palvelukanava vaatii henkilöresursseja ja rahaa. Hallituksen julkishallintoon kohdistuvat säästötoimet eivät tue tai kannusta uuden palvelukanavan perustamista.

Oikeuspalveluvirasto

Oikeuspalveluvirasto ei jättänyt vastausta tietopyyntöön.

Poliisi

Poliisihallitus on 29.9.2025 lähettänyt valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellisten projektiryhmien poliisin varsinaisille jäsenille tiedoksi linjauksia niistä asioista, jotka Poliisihallitus on nähnyt tärkeäksi tuoda esiin ja ottaa huomioon valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistusta suunniteltaessa. Tässä linjauksikirjeessä on muun muassa todettu, että projektiryhmien työskentelyn taustalla on useita keskeneräisiä asioita, jotka hankaloittavat selkeiden yksiselitteisten poliisia koskevien yhteisten työympäristöjen, ml. Suomi-pisteet, koskevien linjausten tekemistä.

Poliisin lupapalvelun asiakaspalvelussa painottuu asiakkaan kanssa kasvokkain asiointi passi- ja henkilökorttiprosessiin kuuluvaan lakiin perustuvaan tunnistamiseen liittyen. Poliisin lupahallinnossa tehdään verrattain vähän etätyötä ja monipaikkaista työtä, joten tilojen joustava mitoittaminen ja yhteiskäyttöisyyden mahdollisuudet poikkeavat olennaisesti niistä viranomaisista, joilla etätyötä ja monipaikkaista työtä tehdään paljon.

Erittäin tärkeä näkökulma liittyy toimitilojen ja toimintojen turvallisuuteen. Poliisin lupapalvelujen sujuvuuden kannalta on tärkeää, että poliisitalokonseptin asiakaspalveluhuoneita turvallisuuden tasoltaan vastaavien asiakaspalveluhuoneiden taustatyötila sijaitsee asiakaspalveluhuoneiden välittömässä läheisyydessä. Yhteisten työympäristöjen konsepti poikkeaa määritelmiltään ja turvallisuusnäkökulmista olennaisesti poliisitalokonseptista. Poliisihallituksen johto on linjannut, että mahdollisissa Suomi-pisteisiin siirtymisissä turvallisuuteen liittyviin asioihin on löydettävä ratkaisut laskematta poliisin turvallisuuden tasoa. Siirtymisiä ei voi toteuttaa siten, että poliisin olisi

laskettava omaa turvallisuuden tasoaan muiden toimijoiden tasolle poliisin liittyessä Suomi-pisteisiin. Poliisitalokonsepti koskee kaikkia poliisin tiloja ja turvallisuus korostuu nykyisessä maailmantilanteessa. Poliisin lähtökohta on se, että turvallisuudesta ei tingitä.

Tällä hetkellä on myös vireillä SM:n Poliisin toimintalähtöinen verkostotarkastelu -hanke, jossa tarkastellaan toiminnan ja toimipisteverkoston kehittämistä tavoitteena varmistaa poliisin suorituskyky sekä kyky vastata tulevaisuuden kysyntätarpeeseen ja tavoitteiden saavuttamiseen hillitsemällä samalla toimitilakustannusten nousua.

Vireillä on myös poliisin käyntiasiointiin liittyviä pilotointeja useilla alueilla, joiden kokemuksista tullaan hyödyntämään käyntiasiointipalveluiden kehittämisessä.

Poliisin käyntiasiointipalvelun toteuttamiseen tulevaisuudessa vaikuttavat palvelulain muutokset, poliisin verkostotarkastelun linjaukset ja päätökset, YTY-konseptissa huomioitavien poliisin turvallisuusnäkökulmien toteuttaminen sekä käyntiasiointipalveluun liittyvät pilotointihankkeet.

Poliisihallitus on todennut, että tulevaa palvelulakia koskevassa hallituksen esityksessä mainittu kampusmallivaihtoehto voisi edesauttaa toimivien hyväksyttävien kustannustehokkaiden ratkaisujen löytymistä.

Johtopäätöksenä Poliisihallitus on korostanut sitä, ettei poliisi voi tässä vaiheessa ilmaista yksiselitteistä kantaa poliisin asiakaspalveluiden tulevaisuuden tarpeisiin useiden keskeisten asioiden ollessa vielä kesken.

Edellä Poliisihallituksen esittämien linjausten perusteella Pohjanmaan poliisilaitos esittää, että Vaasassa voitaisiin harkita sovellettavaksi edellä mainittua kampusvaihtoehtoa niin, että poliisin lupapalvelut voisivat edelleen jatkaa nykyisissä varsin toimivissa ja poliisin turvallisuusvaatimukset täyttävässä Vaasaan pääpoliisiaseman tiloissa. Vaikka Vaasaan perustettavan Suomi-pisteen ja Pohjanmaan poliisilaitoksen eivät sijaitse samassa korttelissa, on niiden välinen etäisyys kuitenkin suhteellisen lyhyt. Tämä vaihtoehto on kustannustehokas, koska Vaasaan perustettavaan Suomi-pisteeseen ei tarvitsisi tehdä kalliita muutosremontteja poliisin turvallisuustarpeiden täyttämiseksi. Nykyisiin Pohjanmaan pääpoliisiaseman tiloihin ei myöskään tarvitse tehdä muutostöitä, koska kaikki turvallisuusvaatimukset täyttävät rakenteet ovat jo olemassa.

Muiden Pohjanmaan maakuntaan suunniteltujen Suomi-pisteiden osalta ei Pohjanmaan poliisilaitoksella ole tässä vaiheessa esittää yksiselitteistä kantaa siitä, miten poliisi asiakaspalveluiden tulevaisuuden tarpeet huomioiden tulisi osallistumaan näiden toimintaan, koska edellä esitetyn tavoin useat keskeiset asiat ovat vielä kesken.

Rikosseuraamuslaitos

Tavoitteena on, että Väli-Suomen yhdyskuntaseuraamustoimiston Vaasan toimipaikka sijoittuisi tulevaisuudessa Vaasan Suomi-pisteelle, jolloin toimistotilojen tarve kohdistuisi sinne. Tilan tarve voidaan arvioida nykyisellä henkilöstömäärällä. Asiakasmäärät ja asiakastarpeet on huomioitava asiakaspalvelutiloissa. Rikosseuraamuslaitoksen toiminta poikkeaa useasta muusta viranomaisesta. Hallinnollisten asioiden hoitaminen on vähäistä. Sen sijaan psykososiaalinen kohtaamistyö korostuu. Pietarsaaren ja Kristiinankaupungin/Närpiön Suomi-pisteillä asiakaspalvelua toteutettaisiin arviolta kerran viikossa läsnäpalveluna omalla henkilöstöllä. Tällöin tilantarve keskittyy lähinnä asiakasvastaanotto- sekä taustatyötiloihin.

Ulosottolaitos

Ulosottolaitoksella on hyvät ja toimivat toimitilat Vaasan poliisitalolla. Kristiinankaupungin ja Pietarsaaren toimitiloja ollaan sulkemassa (12/2025 ja 2/2026).

Verohallinto

Verohallinnon nykyinen käynti- ja etäpalveluverkosto on se, millä aiotaan toimia jatkossakin. Verohallinto on viimeisten vuosien aikana järjestellyt uudelleen palveluverkostoa tarpeen mukaiseksi.

Kansaneläkelaitos

Kansaneläkelaitoksella on valmius tarjota läsnäpalvelua sekä Vaasassa että Pietarsaaressa sekä etäpalvelua täydentävänä ratkaisuna. Kansaneläkelaitos on mahdollisesti siirtymässä molemmissa kaupungeissa kaupungin ja työllisyysalueen kanssa samoihin tiloihin, mutta asiasta ei ole vielä päätöstä. Kristiinankaupungissa tai Närpiössä Kansaneläkelaitos voisi mahdollisesti tarjota etäpalvelua.

Kuntien, työllisyysalueiden ja hyvinvointialueen näkemykset

Kaikissa Pohjanmaan kuntien kannanotoissa tuotiin esiin, että aidosti sujuvat valtion palvelut on turvattava molemmilla kansalliskielillä. Lisäksi palvelupisteiden sijoittamisessa on huomioitava maahanmuuttajien suuri määrä jokaisella Pohjanmaan seudulla.

Pohjanmaalla on aktiivinen elinkeinoelämä. Vientivetoisia ja kansainvälistä työvoimaa palkkaavia yrityksiä on paljon. Alueella tarvitaan siis monipuolisempia palveluja kuin seuduilla, joissa on enemmän kansallisesti toimivia yrityksiä.

Kuntien kannanotot on kokonaisuudessaan kerätty liitteeseen 1.

Vaasan kaupunki ja Pohjanmaan työllisyysalue

Luvussa 1.8 kuvatussa tilatarveselvityksessä olevien palveluiden on suunniteltu muuttavan kaupungin yhteis palvelupisteeseen vuoden 2027 aikana, ja muiden palveluiden muuttoa tai asiointikonseptia kartoitetaan projektin avulla. Tavoitteena on, että kaupungin käyntiasiointi (ns. hallinnolliset palvelut, jotka eivät vaadi käyttösidonnaisia toimitiloja) tapahtuu yhdestä pisteestä. Vähässäkyrössä tulee edelleen säilymään yhteis palvelupiste, joka voisi osaltaan mahdollisesti toimia palveluna ehdotuksen mukaisessa täydentävässä asiointipisteessä.

Vaasan kaupungin yhteis palvelupisteen sijainniksi on suunniteltu kiinteistöä F11 osoitteessa Wolffintie 36. Sijainti vastaisi valtion esittämää kampusmallia Wolffintien virastotalon sijaintiin nähden. Tilat on suunniteltu sisältämään kaupungin palveluita, tukemaan pop up -tyyppistä toimintaa sekä edistämään yhteisöllisyyttä toimimalla avoimena kohtaamispaikkana.

Lisäksi kaupungilla on käynnissä International House -hanke, jonka toiminta pohjautuisi yhteis palvelupisteen ja Suomi-pisteen kampusmalliin. Toiminnassa luodaan kiinteä yhteys muun muassa kunnan ja valtion toimijoihin. International House Vaasa 2027 on tulevaisuuden palvelukonsepti, joka tarjoaa kansainvälisille vaasalaisille tukea asettautumiseen, asumiseen, koulutukseen ja työhön tai vaikkapa mahdollisuuksia löytää

ystäviä ja vahvistaa kielitaitoa järjestötoiminnassa. International Housen visiona on tarjota saman katon alla laaja valikoima eri viranomais- ja neuvontapalveluita. International House -hankkeen osalta työ kumppanuuksien selvittämiseksi on käynnistynyt.

Närpiön kaupunki ja Pohjanmaan työllisyysalue

Närpiön kaupungin näkemyksen mukaan luvussa 1.8 kuvattu kokonaisuus muodostaa toimivan palvelukokonaisuuden, joka on osoittautunut synergiaetuja edistäväksi. Suomi-pisteen sijoittaminen samaan yhteyteen vahvistaisi kokonaisuutta edelleen. Suomi-piste voitaisiin mahdollisesti sijoittaa nykyiseen kiinteistöön nykyisen yhteispalvelun välittömään läheisyyteen.

Närpiön kaupungin asukkaista noin 22 prosenttia puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin ruotsia tai suomea. Kaupungissa on vakaa väestöpohja, joka on syntynyt pääasiassa työperusteisen maahanmuuton ja perheen yhdistämisten kautta. Tämä on luonut tarpeen valtion virastojen käyntiasioinnille, kuten Digi- ja väestötietoviraston ja maahanmuuttoviraston palveluille sekä poliisin lupapalveluille. Lisäksi Närpiön palvelupisteeseen olisi tarpeen koota vero-, kotouttamis- ja vesien hoidon palveluita. Vilkkään maakaupan ja rakentamisen vuoksi tarve on myös maanmittauslaitoksen palveluille. Myös Kelan palveluille on suuri tarve.

Kristiinankaupungin kaupunki ja Suupohjan työllisyysalue

Kristiinankaupungin kaupungin näkemyksen mukaan Kristiinankaupungissa tulisi sijaita Suomi-piste, sillä aidosti kaksikielisessä kaupungissa voidaan varmistaa kaksikielisten palvelujen saatavuus käytännössä eikä vain teoriassa. Kriteerit ja tarpeet huomioon ottaen Suomi-pisteen on sijaittava paikassa, jossa käyntejä on paljon ja usein.

Kristiinankaupunki on osa Suupohjan työllisyysaluetta, joka ulottuu sekä maakunta- että kielirajan yli. Tämä edistää suotuisasti sekä suomen- että ruotsinkielisten palvelujen luontevaa tarjoamista. Lisäksi Karijoen nuoria käy koulussa Kristiinankaupungissa, mikä muodostaa luontevan rajapinnan Etelä-Pohjanmaalle.

Maahanmuuttoviraston ja poliisin palveluita tarvitaan lähietäisyydellä alueen monimuotoisen työperusteisen maahanmuuton ja Punaisen Ristin vastaanottokeskuksen takia. Suuren maahanmuuton takia alueella tulee varmistaa sujuva passin hankinta, oleskeluluvan uusiminen ja Kelan palvelut. Lisäksi palveluntarjoajilla on oltava vahva valmius palvella muilla kielillä, tarvittaessa tulkin avulla.

Edellä mainittujen palvelujen lisäksi alueella tarvitaan poliisin lupapalveluja, jotta metsästysseuroja ja niiden jäseniä voidaan palvella lupien ja asetarkastusten osalta. Ei ole taloudellisesti eikä ympäristön kannalta kestävä, että yksityishenkilöt ajavat pitkiä matkoja vain lupiensä ja aseidensa tarkastamiseksi. Vilkkään maakaupan ja rakentamisen vuoksi tarve on myös maanmittauslaitoksen palveluille. Meren läheisyys edellyttää paikallista vesihuolto- ja ympäristöosaamista.

Suomi-pisteelle löytyy Kristiinankaupungista monia tilavaihtoehtoja sen mukaan, mitkä todelliset tarpeet ovat. Suomi-pisteellä tulisi olla nykyisten palvelujen (Suupohjan työllisyysalue, Kela, kotouttamiskoordinaattori, asiakastietokone) lisäksi seuraavat palvelut:

Kunnan palvelut:

Väestörekisteri ja muuttoilmoitus

Tietoa kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluista

Työllisyyspalvelut:

Työnhakijoiden neuvonta ja työllistymissuunnitelmat
Työvoimakoulutuksen hallinnolliset palvelut
Yritysneuvonta ja yrityksen perustamiseen liittyvät asiat
Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP)

Hyvinvointipalvelut:

Sosiaalipalvelujen neuvonta ja hakemusten vastaanotto
Terveyspalvelujen ajanvaraus
Omaishoidon ja vammaispalvelujen hallinnolliset palvelut
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen neuvonta ja ohjaus
Asiakasmaksujen neuvonta

Muut valtion viranomaiset:

- Poliisin lupamenettelyt (passit, henkilötodistukset, aseet)
- Maanmittaus
- Perintä
- Digi- ja väestötietovirasto (DVV)
- Verohallinto

Pietarsaaren seutu ja Pietarsaaren seudun työllisyysalue

Pietarsaaren seudun kunnat ja kaupungit (Pietarsaari, Kruunupyy, Luoto, Uusikaarlepyy ja Pedersöre) korostavat, että Pietarsaareen on sijoitettava Suomi-piste, joka palvelee maantieteellisesti laajaa aluetta, jossa on hieman yli 50 000 asukasta. Alue on luonteva yhteinen palvelualue useimmille toiminnoille ja yhteistyömuodoille entuudestaan. Suomi-pisteen toiminta voidaan integroida sujuvasti ja toimivalla tavalla tähän yhteistyöhön.

Huhtikuusta 2026 alkaen Pietarsaaren seudun työllisyysalue (mukaan lukien Pietarsaari, Kruunupyy, Luoto ja Pedersöre) tulee toimimaan Pietarsaaren kaupungintalossa (Strengberginkatu 1). Myös yhteinen kotoutumisyksikkö (Pietarsaari, Pedersöre, Uusikaarlepyy, Kruunupyy ja Luoto) sekä Kelan asiakasvastaanotto tulevat sijaitsemaan näissä tiloissa. Pietarsaaren Suomi-pisteen olisi tarkoituksenmukaista sijoittaa näiden samassa rakennuksessa sijaitsevien tilojen yhteydessä. Rakennuksessa on vapaita tiloja Suomi-pistettä varten. Lisäksi Pohjanmaan hyvinvointialueen tällä hetkellä vuokraamia tiloja vapautuu muutaman vuoden kuluessa.

Toinen mahdollinen sijoituspaikka Suomi-pisteelle olisi viereisessä rakennuksessa osoitteessa Koulukatu 25–27, jossa on vapaana sekä avotoimistotilaa että yksittäisiä toimisto- ja kokoushuoneita.

Pietarsaareissa Ebba Brahen virastotalossa (Kanavapuistikko) on tällä hetkellä Digi- ja väestötietovirasto, Ulosottolaitos, oikeusaputoimisto, edunvalvontatoimisto, Kela ja istuntosali. Osoitteessa sijaitsee myös poliisin toimipiste, jossa on jo huomattu neuvontapalveluiden lisääntyneen Digi- ja väestötietoviraston käyntiasioinnin loppumisen seurauksena. Kaikkia näitä palveluja tarvitaan edelleen. Digi- ja väestötietoviraston käyntiasiointi loppui 1.7.2025 ja vuokrasopimus Pietarsaareissa päättyy 31.12.2025.

Pietarsaaren alueella on paljon maahanmuuttajia. Noin 16 prosentilla Pietarsaaren väestöstä on muu äidinkieli kuin ruotsi tai suomi. Monet heistä ovat henkilöitä, jotka tarvitsevat neuvoja ja apua paikan päällä. Heillä ei useinkaan ole varaa tai mahdollisuutta

matkustaa Vaasaan ja julkinen liikenne on huono, joten heille tulee tarjota riittävät palvelut paikan päällä Pietarsaassa.

Seudulla on paljon vientiyrityksiä, joista monet tarvitsevat apostille-todistuksia, joita voidaan antaa vain paikan päällä. Apostille-todistuksia annettiin 282 kappaletta vuonna 2024 ja 277 kappaletta vuonna 2023. Lisätietoja muista Digi- ja väestötietoviraston hoitamista asioista löytyy liitteestä 1.

Pohjanmaan hyvinvointialue

Pohjanmaan hyvinvointialue ei ole toimittanut kannanottoa asiasta.

Täydentävät kevyemmät palveluratkaisut

Alueellisen suunnitelman valmistelun aikana viranomaisilta tiedusteltiin myös arviota siitä, onko viranomaisella valmiutta yhteispalveluun, liikkuviin palveluihin, pop-up-palveluihin tai muihin täydentäviin palveluratkaisuihin Pohjanmaan alueella.

Vastauksen perusteella Kelalla on edelleen valmius jatkaa nykyisiä yhteispalvelusopimuksia Kristiinankaupungissa, Närpiössä, Laihialla, Maalahdessa, Korsnäsissa, Vähässäkyrössä (Vaasa), Uudessakaarlepyyssä ja Vöyrillä.

Maahanmuuttoviraston osalta asia on vielä auki, sillä palveluverkkoa arvioidaan keväällä 2026.

Rikosseuraamuslaitoksen osalta kyseeseen tulee mahdollisesti asiakasvastaanottojen toteuttaminen erikseen sovittaessa yhteispalvelupisteillä etäratkaisuja hyödyntämällä sekä satunnaisesti läsnäpalveluna.

Muut viranomaiset eivät ilmaisseet vastauksissa kiinnostusta täydentäviin palveluratkaisuihin.

Tavoitetilan mukaiset yhteiskäyttöiset asiakaspalvelu- ja toimistotilat

Pohjanmaalla on toiminnassa Suomi-piste Vaasan Wolffintien virastotalossa, josta kansaisten asiointipalvelua tuotetaan Suomi-piste suunnitelman mukaisesti. Lisäksi Vaasassa kansalaisille tuotetaan OM:n ja poliisin asiointipalveluja Korsholmanpuistikko 43 ja 45. Kelalla on oma palvelupiste osoitteessa Pitkäkatu 28-30. OM:n asiointipalveluja voidaan sijoittaa tilojen puolesta myös Wolffintien virastotaloon.

Pohjanmaan alueellinen projektiryhmän esityksessä on Vaasan lisäksi myös esitys pienempien Suomi-pisteiden sijainnista Pietarsaassa ja Suupohjan rannikkoseudulla verkostomaisesti Kristiinankaupungissa ja Närpiössä. Valtiolla ei ole osoittaa Suomi-pisteelle tiloja Suupohjan rannikkoseudulla. Kristiinankaupungissa Kela toimii samassa asiointipisteessä kaupungin ja työllisyysalueen kanssa osoitteessa Merikatu 47. Kohteen soveltuvuus Suomi-pisteeksi on selvitettävissä paikkakunnalle sijoittuvien palveluiden täsmentyessä. Valtiolla ei ole osoittaa Suomi-pisteelle tiloja Närpiössä, joten tilojen kartoittamista on jatkettava paikkakunnille sijoittuvien palveluiden täsmentyessä.

Pietarsaassa valtion asiakaspalvelua tuotetaan Senaatin kautta edelleenvuokratuissa tiloissa Kanavapueistuksessa. Kohteessa tiloja on jäämässä tyhjilleen, jolloin Suomi-piste kyetään rakentamaan, kun Pietarsaareen sijoittuvat palvelut täsmentyvät. Kaupunki on

keskittämässä asiointipalvelunsa kaupungin omiin tiloihin. Koska Pietarsaareen sijoittuvien palvelujen määrä ei ole selvillä, ei myöskään tiloista, niiden kustannuksista ole mahdollista antaa konkreettisia tietoja.

4 Riskianalyysi

Alueellisen suunnitelman valmistelun aikana tunnistettiin useita riskejä, joiden todennäköisyyttä ja vaikutusta uudistuksen tavoitteiden toteutumiseen ja alueellisen suunnitelman toimeenpanoon arvioitiin projektiryhmälle lähetetyn kyselyn avulla. Projektiryhmää pyydettiin arvioimaan kunkin tunnistetun riskin todennäköisyyttä ja vaikutusta sekä lisäksi esittämään toimenpiteitä riskin vähentämiseksi. Arviointi suoritettiin asteikolla 1–5:

- 1 = erittäin pieni todennäköisyys/vaikutus
- 2 = pieni todennäköisyys/vaikutus
- 3 = ei pieni eikä suuri todennäköisyys/vaikutus
- 4 = suuri todennäköisyys/vaikutus
- 5 = erittäin suuri todennäköisyys/vaikutus

Taulukossa 22 on esitetty projektiryhmän jäsenten arvioiden keskiarvot.

Taulukko 22 Projektiryhmän jäsenten arvioiden keskiarvo riskin todennäköisyydestä ja vaikutuksesta (n=13)

Riski	Todennäköisyys (1–5)	Vaikutus (1–5)
1. Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus heikkenee uudistuksesta huolimatta.	4	4
2. Etäpalveluratkaisulla tarjottava palvelu ei vastaa kasvokkain tapahtuvaa asiointia.	3,46	3,46
3. Useat valtion palvelutuottajat eivät ota yhteistä etäpalveluratkaisua käyttöön.	3,92	3,54
4. Suomi-pisteiden uudet yhteiset roolit muodostavat viranomaisille kustannuserän, jota ei olla nykyisessä taloustilanteessa valmiita maksamaan.	3,77	3,62
5. Suomi-pisteet kuntien, työllisyysalueiden ja hyvinvointialueen kanssa eivät toteudu.	3,85	3,38
6. Suunniteltu palveluverkko ei toteudu alueellisten suunnitelmien valmistumisen jälkeen.	3,69	3,31

Riski 1. Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus heikkenee uudistuksesta huolimatta.

Suurin osa vastaajista (77 %) arvioi riskin todennäköisyyden suureksi tai erittäin suureksi. Myös riskin vaikutus uudistuksen tavoitteiden toteutumiseen ja alueellisen suunnitelman toimeenpanoon arvioitiin pääsääntöisesti suureksi tai erittäin suureksi (83 % vastaajista). Vastausten keskiarvo oli molemmissa kohdissa tasan 4.

Perusteluina tuotiin esiin, että palveluiden saatavuus ja saavutettavuus on jo huonontunut aiempaan verrattuna. Viranomaisten painopiste on ollut jo pitkään verkkopalveluiden kehittämisessä, mikä tulee vaikuttamaan lähitulevaisuudessa paikan päällä asioinnin määrään ja sitä kautta palvelujen supistamiseen. Lisäksi tuotiin esiin, että ensimmäinen optimointitulokset jätti täysin huomiotta kielelliset oikeudet, mikä ei herätä luottamusta siihen, että uudistuksessa todella pyritään parantamaan palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta. Uudistuksen toteuttamisessa tulisi varmistaa, ettei maan asukkaita jaeta A- ja B-luokan kansalaisiin henkilökohtaisten ominaisuuksien tai maantieteellisen sijainnin

perusteella. Päätösten tulee perustua relevantteihin faktoihin, jotka aidosti kuvaavat kunkin alueen todellisuutta.

Toisaalta uudistus oikealla tavalla toteutettuna voi parantaa nykytilaa asiakkaiden kannalta. Valtioneuvoston asetus viranomaisten osallistumisvelvollisuudesta yhteisiin asiointipisteisiin parantaa toteutuessaan palvelujen alueellista saavutettavuutta. Myös täydentävät asiointipisteet sekä etäpalveluratkaisun käytön kehittäminen ja jalkauttaminen ovat myös omiaan pienentämään riskiä. Etä- ja mobiilipalveluilla myös eri kieliryhmiä voidaan palvella entistä paremmin.

Riski 2. Etäpalveluratkaisulla tarjottava palvelu ei vastaa kasvokkain tapahtuvaa asiointia.

Vastaajista 46 % arvioi riskin todennäköisyyden suureksi tai erittäin suureksi. Vastaajista 15 % puolestaan näki riskin pieneksi. Vastaajista 38 % näki riskin todennäköisyyden olevan siltä väliltä. Vastaajista 54 % arvioi riskin vaikutuksen uudistuksen tavoitteiden toteutumiseen ja alueellisen suunnitelman toimeenpanoon suureksi tai erittäin suureksi. Pieneksi riskin arvioi 23 %. Vastaajista 23 % arvioi vaikutuksen olevan siltä väliltä. Vastausten keskiarvo oli molemmissa kohdissa 3,46.

Perusteluissa arvioitiin, että onnistuessaan eräpalveluratkaisu soveltuu varsin monen asian ja tilanteen hoitamiseen. Myös tulkin käytön mahdollisuus etäpalveluratkaisun yhteydessä on tärkeä lisä. Edellytyksenä kuitenkin on käytön opettelu, oikeanlainen markkinointi ja se, että palveluneuvojat ovat tehtävänsä koulutettuja ja sitoutuneita ammattilaisia.

Vastauksissa tuotiin esiin myös huoli siitä, että onnistuessaankaan etäpalveluratkaisu ei välttämättä mahdollista kaikkien asioiden hoitamista eikä sovi kaikille kohderyhmille. Etäpalvelu ei esimerkiksi poista tarvetta käydä paikan päällä tuomassa tarvittavia asiakirjoja. On myös vaikea nähdä, että etäpalvelu voisi soveltua esimerkiksi kaikille maahanmuuttajille, ikääntyneille tai haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille. Erilaiset kielelliset rajoitteet, kulttuuriset erot, heikko viranomaisjärjestelmän tuntemus tai mahdollinen aiemmassa kotimaassa omaksuttu epäluottamus viranomaisia kohtaan ovat omiaan heikentämään etäpalvelun soveltuvuutta palvelukanavana.

Jos etäpalveluratkaisun käyttöönotossa epäonnistutaan, on riski palveluiden kattavan järjestämisen näkökulmasta merkittävä. Käyttöönotossa on panostettava viestintään ja palveluneuvojien koulutukseen. Etäpalvelu ilman asiantuntevaa palveluneuvojaa (digituki) ei riitä kaikille. Asiointipisteissä tarvitaan palveluneuvoja, joka auttaa etäpalvelulaitteiston käytössä ml. mahdolliset skannaus- ja lomaketehtävät.

Riski 3. Useat valtion palvelutuottajat eivät ota yhteistä etäpalveluratkaisua käyttöön.

Vastaajista 69 % arvioi riskin todennäköisyyden suureksi tai erittäin suureksi. Vastaajista 31 % näki riskin todennäköisyyden olevan siltä väliltä. Vastaajista 46 % arvioi riskin vaikutuksen uudistuksen tavoitteiden toteutumiseen ja alueellisen suunnitelman toimeenpanoon suureksi tai erittäin suureksi. Pieneksi riskin arvioi 8 % ja siltä väliltä 46 %. Vastausten keskiarvo oli todennäköisyyden osalta 3,92 ja vaikutuksen osalta 3,54.

Perusteluissa tuotiin esiin, että uuden palvelukanavan perustaminen vaatii henkilöresursseja ja rahaa. Viranomaisille tulee varmistaa riittävä rahoitus kustannusten kattamiseen. Etäpalveluratkaisun hankinnassa on huomioitava käytettävyyys hinnan sijaan. Muut etäpalveluratkaisut on yhdistettävä yhteiseen ratkaisuun. Teknologiaa saatetaan

joutua täydentämään (dokumenttiskannerit, koodinlukijat, vammaisten apuohjelmistot jne.), joten perusteknologian on oltava joustavaa.

Riskiä pienentää tuleva lainsäädäntö, mikäli se velvoittaa tiettyjä viranomaisia ottamaan yhteiset etäpalveluratkaisut käyttöön.

Riski 4. Suomi-pisteiden uudet yhteiset roolit muodostavat viranomaisille kustannuserän, jota ei olla nykyisessä taloustilanteessa valmiita maksamaan.

Vastaajista 77 % arvioi riskin todennäköisyyden suureksi tai erittäin suureksi. Pieneksi riskin todennäköisyyden arvioi 15 % ja siltä väliltä 8 %. Vastaajista 69 % arvioi riskin vaikutuksen uudistuksen tavoitteiden toteutumiseen ja alueellisen suunnitelman toimeenpanoon suureksi tai erittäin suureksi. Pieneksi riskin arvioi 15 % ja siltä väliltä 15 %. Vastausten keskiarvo oli todennäköisyyden osalta 3,77 ja vaikutuksen osalta 3,62.

Perusteluissa tuotiin esiin, että virastojen tukihenkilöstöä ja omia toimipisteitä on jo karsittu, joten yhteiset roolit tulisivat uutena kustannuseränä. Valtionhallinnon toimijat ovat jo nyt tiukassa tilanteessa, joten uusien kustannuserien kattaminen olemassa olevasta rahoituksesta on lähes mahdotonta. Rahoitus pitäisi varmistaa viranomaisten budjetteihin jo ministeriötasolla.

Riski 5. Suomi-pisteet kuntien, työllisyysalueiden ja hyvinvointialueen kanssa eivät toteudu.

Vastaajista 77 % arvioi riskin todennäköisyyden suureksi tai erittäin suureksi. Pieneksi riskin todennäköisyyden arvioi 15 % ja siltä väliltä 8 %. Vastaajista 39 % arvioi riskin vaikutuksen uudistuksen tavoitteiden toteutumiseen ja alueellisen suunnitelman toimeenpanoon suureksi tai erittäin suureksi. Pieneksi riskin arvioi 8 % ja siltä väliltä 53 %. Vastausten keskiarvo oli todennäköisyyden osalta 3,85 ja vaikutuksen osalta 3,38.

Avoimien vastausten mukaan riskiä voitaisiin pienentää esimerkiksi sillä, että valtion toimijoiden taholta olisi enemmän valmiutta pohtia Suomi-pisteiden toteuttamista myös muihin kuin Senaatti-kiinteistöjen kohteisiin. Tilojen yhteinen suunnittelu alusta alkaen saattaa edistää yhteisten palvelupisteiden syntymistä. Kustannusmallin on syytä olla kaikkien yhteisten palvelupisteiden osalta sellainen, että valtio osallistuu myös palvelupisteen toiminnasta aiheutuviin tilakustannuksiin sekä paikalla olevan palveluneuvojan palkkakustannuksiin.

Riski 6. Suunniteltu palveluverkko ei toteudu alueellisten suunnitelmien valmistumisen jälkeen.

Vastaajista 54 % arvioi riskin todennäköisyyden suureksi tai erittäin suureksi. Pieneksi riskin todennäköisyyden arvioi 8 % ja siltä väliltä 38 %. Vastaajista 39 % arvioi riskin vaikutuksen uudistuksen tavoitteiden toteutumiseen ja alueellisen suunnitelman toimeenpanoon suureksi tai erittäin suureksi. Pieneksi tai erittäin pieneksi riskin arvioi 15 % ja siltä väliltä 46 %. Vastausten keskiarvo oli todennäköisyyden osalta 3,69 ja vaikutuksen osalta 3,31.

Perusteluissa arvioitiin, että uudistus tullaan viemään läpi muodossa tai toisessa. Avoimia kysymyksiä on toistaiseksi kuitenkin vielä paljon, joten lopputulos on varsin epävarma. Kehittyvän teknologian mahdollisimman täysimääräinen hyödyntäminen edistää suunnitellun palveluverkon toteutumista.

5 Organisointi ja rahoitus

Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen tavoitteena on vastata nopeasti muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin kokoamalla käyntiasiointi julkisen hallinnon yhteisiin asiakaspalvelupisteisiin ja vähentämällä valtionhallinnon toimistotilaa yhteistyössä Kelan, kuntien ja soveltuvien osin hyvinvointialueiden kanssa. Uudistuksen myötä mahdollistetaan nykyistä asiakaslähtöisempi, kustannustehokkaampi ja suunnitelmallisempi toiminta asiakkaiden hyväksi.

Valtiovarainministeriö on asettanut valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen alueellista suunnittelua ja toimeenpanoa varten Pohjanmaan alueellisen projektiryhmän ajalle 2.1.–31.12.2025. Alueellisen projektiryhmän tavoitteena on suunnitella asiakaspalveluverkkoa Pohjanmaan alueella ja valmistella Pohjanmaan alueellinen suunnitelmaluonnos valtakunnallisen rakenteen mukaisesti.

Alueellisen projektiryhmän tavoitteena on Valtioneuvoston 27.3.2024 hyväksymän Valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen valtakunnallinen suunnitelman 2024–2027 sisältämien valtakunnallisten palveluverkkokriteereiden (pääsääntöisesti enintään tunnin etäisyys yhteisiin palvelupisteisiin tieverkkoa pitkin ja riittävä väestöpohja) mukaan suunnitella asiakaspalveluverkkoa Pohjanmaan alueella. Työn tavoitteena on, että viimeistään vuonna 2030 valtion viranomaisten käyntiasiointi on Pohjanmaan alueella koottu yhteisiin palvelupisteisiin yhteistyössä Kelan, kuntien ja soveltuvien osin hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi tavoitteena on koota valtion tiloja yhteen ja vähentää niitä valtion toimitilastrategian linjausten (Valtioneuvoston periaatepäätös 16.12.2021) mukaisesti.

Pohjanmaan alueellisen projektiryhmän tehtävänä on

1. valmistella Pohjanmaan alueellinen suunnitelmaluonnos valtakunnallisen rakenteen mukaisesti 31.10.2025 mennessä ja viimeisteillä suunnitelma valmiiksi 30.11.2025 mennessä. Alueellisessa suunnittelussa tulee ottaa tarpeen mukaan huomioon myös naapurimaakunnat. Alueellinen suunnitelma ei koske ns. käyttösidonnaisia tiloja (esim. museot, vankilat, tuomioistuimet).
2. käynnistää alueellisen suunnitelman toimeenpano.
3. tukea hankkeen viestintäverkostoa alueellisten ja paikallisten viestinnän kohderyhmien tavoittamisessa.
4. osallistaa alueen julkisen hallinnon henkilöstöä ja asiakkaita alueelliseen suunnitteluun.

Ryhmä voi asettaa tarpeen mukaan alaryhmiä ja kuulla ryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita. Ryhmän tulee kuulla myös henkilöjärjestöjen edustajia.

Ryhmä raportoi työstään valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen valtakunnallisille valmistelu- ja ohjausryhmille.

Pohjanmaan alueellisen projektiryhmän kokoonpano:

Puheenjohtaja:

Mats Brandt, maakuntajohtaja, Pohjanmaan liitto

Jäsenet:

Jaana Immanen-Peuha, erityisasiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto

Kari Holsti, ylitarkastaja, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämispalvelut
Hanna Auronen, yksikön päällikkö, Pohjanmaan ELY-keskus
Sanna Appelberg, talousjohtaja, Oikeuspalveluvirasto (vpj.)
Ilkka Hylkilä, apulaispoliisipäällikkö, Pohjanmaan poliisilaitos
Johanna Wentin, asiakaspalvelukeskuksen päällikkö, Kansaneläkelaitos
Blanka Väkeväinen, ryhmäpäällikkö, Maahanmuuttovirasto
Pasi Reunanen, tietopalvelupäällikkö, Maanmittauslaitos
Eija Kamppila, yksikön päällikkö, Rikosseuraamuslaitos
Pauli Rantamäki, aluejohtaja, Senaatti-kiinteistöt (jäsen)
Maija Pihlajaniemi, projektipäällikkö, tilaratkaisut, Senaatti-kiinteistöt (asiantuntija)
Veronica Wickström, apulaistoimistopäällikkö, Ulosottolaitos
Pasi Kanala, ryhmäpäällikkö, Valtori
Jani Niiranen, ryhmäpäällikkö, Verohallinto
Ulf Stenbacka, kiinteistöjohtaja, Pohjanmaan hyvinvointialue
Jari Karjalainen, konsernihallinnon johtaja, Vaasan kaupunki (Vaasan seudun edustaja)
Anne Ekstrand, kaupunginjohtaja, Pietarsaaren kaupunki (Pietarsaaren seudun edustaja)
Niklas Granö, hallintojohtaja, Kristiinankaupungin kaupunki (Suupohjan rannikkoseudun edustaja)

Sihteeri ja valmistelija:

Irina Nori, aluekehitysasiantuntija, Pohjanmaan liitto

Asiantuntijat:

Mette Vuola, projektiasiantuntija, valtiovarainministeriö
Taru Kylläinen, projektipäällikkö, tilaratkaisut, Senaatti-kiinteistöt

Projektiryhmä kokoontui maaliskuu-marraskuussa 2025 yhteensä 9 kertaa.

Projektiryhmän työ tehtiin virkatyönä. Kukin toimija vastaa edustajiensa kokous- ja matkakuluista. Valtiovarainministeriö vastaa hankkeen toimeenpanon kehittämiskustannuksista erikseen määritellyllä tavalla.

Valtiovarainministeriö ja palvelu- ja toimitilaverkkohanke rahoittaa alueellisten projektiryhmien johtamisesta ja sihteerityöstä maakunnan liitolle aiheutuvia kuluja valtionavustuksella, joka on myönnetty maakunnan liitolle sen hakemuksesta 20.2.2025. Maakunnan liitto raportoi valtiovarainministeriölle valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta ja toteutuneista kuluista 31.1.2026 klo 16.15 mennessä erikseen toimitettavan ohjeistuksen mukaisesti.

6 Raportointi

Alueellisen projektiryhmä raportoi säännöllisesti valtakunnalliselle palvelu- ja toimitilaverkkohankkeelle, esim. alueellisen projektiryhmän puheenjohtaja/sihteeri esittelee pyydettäessä esitellä toimeenpanon etenemistä hankkeen valmistelu- ja ohjausryhmille. Menettelytavasta sovitaan erikseen. Lopullinen alueellinen suunnitelma tulee hankkeen valmistelu- ja ohjausryhmän käsittelyyn.

Pohjanmaan alueellinen suunnitelman luonnos palautetaan yhteiselle työalustalle Tiimeriin 31.10.2025. Suunnitelmaluonnos esitellään valtakunnallisen hankkeen valmisteluryhmälle 6.11.2025. Lopullinen suunnitelma palautetaan Tiimeriin viimeistään 28.11.2025.



Sandögatan 6 B - Hietasaarenkatu 6 B
PB - PL 174, 65101 Vasa - Vaasa

www.obotnia.fi
info@obotnia.fi

Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistus:
Pohjanmaan alueellinen suunnitelma

Liite 1. Kuntien kannanotot Pohjanmaan palveluverkkoon

Reformen av statens service- och lokalnät i Österbotten

Regionala ställningstaganden till servicenätverket i Österbotten

Österbottens regionala projektgrupp har som uppgift att formulera en beskrivning av Österbottens målbild 2030:

1. Projektgruppens framställning till nätet av Finlandsdiskerna i Österbotten
 - Finlandsdiskernas belägenhet.
 - Beskrivning av de statliga tjänsteleverantörernas deltagande i Finlandsdisken.
 - Beskrivning av de kundtjänst- och kontorslokaler som krävs för Finlandsdisken.
2. Andra sätt att tillhandahålla kundbesöksservice utanför nätet av Finlandsdiskerna (t.ex. servicepunkter enligt lagen om samservice, mobila servicelösningar och pop-up-punkter).
3. En beskrivning av vilka tjänster som kommunen, sysselsättningsområdena och välfärdsområdet i framtiden kan tillhandahålla vid Finlandsdisken eller utanför nätet av Finlandsdiskerna.

Som underlag för beredningen ber vi varje region i Österbotten (Vasaregionen, Jakobstadsregionen och Sydösterbotten) att senast den 29 augusti 2025 lämna in kommunernas gemensamma ställningstagande till följande frågor:

Vasaregionens svar 25.6.2025, Jari Karjalainen, Vasa stad

1. Bör det finnas en Finlandsdisk i regionen i framtiden?
 - a. Absolut, statens tjänster finns redan nu långt centraliserade i Vasa, huvudsakligen på statens ämbetshus på Brändö.
2. Vilka de statliga tjänsteleverantörernas andra servicelösningar bör erbjudas i regionen som inte ingår i nätet av Finlandsdiskerna (t.ex. servicepunkter enligt lagen om samservice, mobila servicelösningar och pop-up-punkter)?
 - a. Det nya sysselsättningsområdet har hittat ut till kommunerna och på det viset anses att någon form av utdistanserad service eller pop-up verksamhet borde vara möjligt i valda tjänster.
3. Förslag till belägenhet av regionens eventuella Finlandsdisk / kompletterande servicepunkter.
 - a. Huvudpunkt i Vasa med ev. satelliter i kommunernas samservice-/kundservicepunkter med t.ex. popup -princip eller möjlighet till distansservice.
4. Vilka statliga tjänster bör tillhandahållas av regionens Finlandsdisk / kompletterande servicepunkter?
 - a. Minimi nuvarande som finns i Vasa. Vore viktigt att Polisens tillståndstjänster skulle finnas fysiskt på samma adress, ävenså Migris. Skatteförvaltningens tillräckliga närvaro bör också tryggas. Då de kommunala tjänsterna för arbetslösa och invandrare (för Vasas del) kommer att finnas i anslutning till Finlandsdisken, vore det bra att Välfärdsområdet kunde se över sina möjligheter till tjänsteutbud i anslutning till dessa.
5. Vilka kommunala tjänster kan eventuellt tillhandahållas av regionens Finlandsdisk / kompletterande servicepunkter?
 - a. Vasa stad kommer att koncentrera sin fysiska kundbetjäning (welcome office, medborgarinfo, sysselsättningstjänster mfl.) till Finlandsdisken med åtm delvis campus-idén.



6. Vilka av dessa tjänster bör tillhandahållas som en tjänst med fysisk närvaro?
 - a. Se tidigare svar. Man behöver hålla i åtanke tillgången till flytande service med båda nationalspråken och övriga språk som talas i regionen.
7. Vilka av dessa tjänster kan tillhandahållas på distans?
 - a. Se tidigare svar. Man behöver hålla i åtanke tillgången till flytande service med båda nationalspråken och övriga språk som talas i regionen.

Ärende: Utlåtande gällande behovet av att samordna myndighetstjänster och placering av Finlandsdiskens i Kristinestad- Närpes- området

Med anledning av reformen för statens service- och lokalnät vars syfte är att koncentrera flera myndighetstjänster till gemensamma kundserviceställen, där invånare kan uträtta ärenden hos olika myndigheter på ett och samma ställe – särskilt för dem som har svårt att använda digitala tjänster och omfattar samarbete mellan statliga myndigheter, kommuner och välfärdsområden där målet är att skapa ett gemensamt kundservicenätverk före 2030, ger Kristinestad, Närpes och Kaskö följande utlåtande.

Eftersom reformen är en del av statens lokalstrategi vars syfte är att förbättra tillgången till service i hela landet, samtidigt som antalet serviceställen optimeras anser vi följande:

Det råder konsensus mellan Kristinestad, Närpes och Kaskö om att Finlandsdiskens skall placeras på en sådan tvåspråkig ort där det även i praktiken är möjligt att trygga tillgången på tvåspråkig service och inte bara i teorin.

Som det är nu föreslås Teuva utgående från rent matematiska beräkningar, där varken tillgången på svensk service, utvecklingen i befolkningsunderlaget eller tillgången på lokaltrafik har beaktats. Att bygga upp lokaltrafiken runt Teuva i den utsträckning att den skulle uppfylla kravet på pendlingsavstånd på max en timme är inte realistiskt.

Detta skulle dela in befolkningen i A- och B-klasser, de som har tillgång till bil och de som inte har.

Argumenten för att Finlandsdiskens skall placeras i Kristinestad-Närpes-Kaskö området är följande:

Migrationsverkets och polisens tjänster behövs på nära håll med tanke den mångfacetterade arbetsinvandringen i regionen samt Röda Korsets mottagningscentral i Kristinestad.

Kristinestad hör till sysselsättningsområdet VUOKSI som sträcker sig över både landskapsgränsen och språkgränsen vilket på ett gynnsamt sätt bidrar till förmågan att på ett naturligt sätt kunna ge betjäning på både finska och svenska. Utöver det har även Bötom elever i Kristinestad vilket även det utgör en naturlig kontaktyta till Södra Österbotten.

Med tanke på invandringen behövs smidig tillgång till betjäning för att få pass, förnya uppehållstillstånd och FPA:s tjänster. Vidare har Kristinestad och Närpes väl utvecklade integrationstjänster.

Tillgång till polisens tillståndstjänster behövs också förutom av ovannämnda orsaker också för att betjäna jaktföreningarna och dess medlemmar med licenser och vapenkontroller. Det är varken ekonomiskt eller miljömässigt hållbart att privatpersoner enskilt skall köra långa sträckor enbart för att få sina licenser och vapen kontrollerade.

När man ser på kriterierna och behoven behöver Finlandsdisken placeras på en plats där besöken är många och frekventa och där det finns det största befolkningsunderlaget. Även när det gäller företagens behov kan man konstatera att både Kristinestad och Närpes har ett aktivt näringsliv med många företag, varav många är exportdrivna med många utländska arbetstagare som i sin tur ställer krav på mer mångfacetterade tjänster än vad företag som verkar mer nationellt gör.

Etableringsorten i syd måste kunna erbjuda service på båda inhemska språken på lika grunder, men också ha stark beredskap att kunna betjäna på andra språk, vid behov med hjälp av tolk. Till exempel är andelen utländsk befolkning per ort (för Närpes 23%, alt. andel andra språk 21.8 % för Närpes del 2024)

I "optimeringen" av serviceställena kunde det vara bra att väga in också var behovet av olika typer av service är frekvent.

T.ex.: lantmäteriförrättningar är frekventa i Kristinestad och Närpes med omnejd, där markaffärer, byggande etcetera är livliga. Byrån är definitivt kopplad till förrättningarna, eftersom de anställda ska åka någonstans ifrån när de far ut på sina uppdrag. I utlåandet som vi fick del av påstods det att besöksfrekvensen vid lantmäteribyran var låg i regionen. Det stämmer i och för sig, men av utlåandet framgick det inte att byrån inte hade öppet under perioden för när undersökningen gjordes och därmed gav den ett missvisande resultat.

Jordbruket är livligt i hela regionen, vilket innebär att många ärenden kopplade till NTM-centralen uppstår – exempelvis investeringsbeslut. För att myndigheten ska kunna ge god service är det viktigt att personlig kundbetjäning finns tillgänglig. Dessutom bör det finnas praktiska möjligheter för myndigheten att besöka lantbruksprojekten på plats, vilket underlättas av lokal närvaro och god lokalkännedom.

Befolkningsutvecklingen är också stabilare här än i Teuva-området och befolkningen betydligt mer internationell, vilket betyder att de i högre grad behöver personlig service av olika slag. Av denna anledning har t.ex. polisen har redan under flera år sett behov av att försöka stärka sin närvaro i regionen.

Argument för behovet av en servicebyrå i södra änden av Österbotten är att resetider och kostnader de facto skulle minska för så väl kunder som personal om serviceenheten placeras där behovet av service är frekvent och där befolkningsutvecklingen är mer stabil än i Suupohja. Att placera en servicebyrå i södra Österbotten skulle med andra ord vara totalekonomiskt mer ändamålsenligt.

Ett argument är också behovet av vattenvård, eftersom både Kristinestad, Närpes och Kaskö är nära beläget till åar och havet. Både företag och befolkning behöver tillgång på vattenvårdens tjänster med tanke på att vattenkvaliteten i området varierar från måttlig till dålig¹. Tidigare sköttes detta om av NTM-centralerna. Viktigt att ha sakkunniga på plats och att sakkunskapen i området inte splittras. Därtill planeras det havsbaserade vindkraftparker i regionen som också kräver sakkunskap, tillstånd och uppföljning vad det gäller användningen av vattendrag och vattenkvalité med vattenströmmar mm.

¹ Lägesbild för Finlands skärgårdsområden 2024

Vi har en fungerande samservice med olika koncept som det skall byggas vidare på. Det som en gång fungerar skall inte splittras och plockas sönder, utan vi utgår från att man i reformen kan bygga vidare på de fungerande enheter för organisationsöverskridande myndighetssamarbete som redan finns i regionen.

Vidare anser vi att namnet "Finlandsdisken" bör bytas ut till något mer passande. Namnet fungerar inte på svenska och upplevs som intetsäggande. Namnet bör återspegla vad det handlar om på ett bättre sätt, nu kan man till exempel associera namnet med någon typ av "fiskdisk" eller något annat. Namnet bör vara mer beskrivande för att invånarna lättare skall kunna förstå vad det handlar om.

Våra motiveringar i korthet:

1. Tvåspråkig service i praktiken

Kristinestad, Närpes och Kaskö har konsensus om att Finlandsdisken bör placeras i en tvåspråkig eller svenskspråkig ort för att säkerställa att servicen på svenska inte bara finns på papper, utan även fungerar i praktiken. Det nuvarande förslaget att placera Finlandsdisken i Teuva baseras på matematiska beräkningar som inte tar hänsyn till vare sig språkbehov, befolkningsunderlag eller lokaltrafik. Att bygga upp lokaltrafik till Teuva som uppfyller kravet på pendlingsavstånd är inte realistiskt och riskerar att skapa ojämlikhet mellan bilburna och icke-bilburna invånare.

2. Närhet till viktiga myndighetstjänster

Migris och polisens tjänster behövs på nära håll med tanke på den mångfacetterade arbetsinvandringen i regionen samt Röda Korsets mottagningscentral i Kristinestad. Kristinestad hör till sysselsättningsområdet VUOKSI, som sträcker sig över både landskaps- och språkgränser. Dessutom har Bötom elever i Kristinestad, vilket skapar en naturlig kontaktyta till Södra Österbotten.

3. Integration och tillgång till dokument

Invandringen kräver smidig tillgång till pass, FPA:s tjänster och annan service. Kristinestad och Närpes har välutvecklade integrationstjänster som bör byggas vidare på, inte splittras.

4. Behovet av FPA:s tjänster är stort

Statistik under årets första 6 månader från servicepunkten i Kristinestad.
(Servicepunkten höll stängt 30.6.-3.8.2025)

Sammanlagt registrerade FPA-ärenden är hittills ca 700 varav

- Tidsbokning 110 st (innehåller både besök i stadens Servicepunkt samt telefontider där Fpa ringer till kunden.)
- På förhand bokat besök hos Fpa en gång per vecka 80 st

Närpes statistik nedan som bilaga.

5. Polisens tillståndstjänster

Förutom invandringstjänster behövs polisens tillståndstjänster för att betjäna jaktföreningar och deras medlemmar med licenser.

6. Frekvent servicebehov och befolkningsunderlag

Finlandsdisken bör placeras där besöken är många och frekventa, och där befolkningsunderlaget är starkt. Kristinestad och Närpes har ett aktivt näringsliv med många företag, vilket genererar ett kontinuerligt behov av myndighetstjänster.

7. Fullgod service på båda inhemska språken

Servicestället i södra Österbotten måste erbjuda närservice på riktigt, med fullgod service på både svenska och finska, samt ha beredskap att ge service på andra språk med hjälp av tolk.

8. Lantmäteriförrättningar och jordbruk

I Kristinestad och Närpes är lantmäteriförrättningar frekventa på grund av livlig markhandel och byggande. Jordbruket är aktivt i hela regionen, vilket genererar ett stort antal ärenden kopplade till NTM-centralen, såsom investeringsbeslut och projektuppföljning.

9. Stabil befolkningsutveckling och internationell profil

Befolkningsutvecklingen är stabilare här än i Suupohja, och regionens internationella profil innebär ett större behov av personlig service. Polisen har redan identifierat behovet av att stärka sin närvaro i området.

10. Vattenvård och miljökompetens

Kristinestad, Närpes och Kaskö ligger nära havet, vilket kräver vattenvård och miljökompetens. Vattenkvaliteten varierar från måttlig till dålig, och planerade havsbaserade vindkraftparker kräver sakkunskap, tillstånd och uppföljning. Denna kompetens bör finnas lokalt.

11. Samverkan och kontinuitet

Regionen har redan fungerande samservice med olika koncept. Det som fungerar bör byggas vidare på, inte splittras. Kontinuitet och lokal förankring är avgörande för att skapa en effektiv och tillgänglig service.

Avslutning

Vi föreslår att Österbottens förbund aktivt stödjer etableringen av ett (eller flera) integrerade serviceställen i Kristinestad, Kaskö och Närpes, där både statliga myndigheter och kommunala tjänster samverkar. Detta är ett viktigt steg mot en mer tillgänglig, effektiv och rättvis offentlig service i regionen – på båda inhemska språken och med verklig närhet till invånarna. Ifall det skulle finnas möjlighet till flera serviceställen skulle det vara ändamålsenligt att de skulle delas in i olika kompetensområden och komplettera varandra.

Kristinestad 1.9.2025

Med vänlig hälsning,

Niklas Granö, förvaltningsdirektör, Kristinestads stad (företrädare för Sydösterbotten)

Bilaga:

Statistik över servicepunkten i Närpes stad år 2024

Servicepunktens kunder: FPA/TE-byrå/Närpes Stad / Jobcenters / Polisens kunder under r 2024													
	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	
TE-byrå	92	52	42	48	63	89	15	81	71	104	65	53	
FPA	292	285	234	238	226	180	90	265	206	260	189	192	
Jobbcenter	1				2	1			1				
Kunddator	11	7	7	7	11	9	2	8	8	2		2	
Närpes stad	3	2	4	7	9	9	3	10	2	3	2	1	
Polisen	8	3	4		5	1	1	7	3	4	1		
Skattebyrå	2	2	2	3	9	3	2	6		2	2	2	
Magistraten	1		1		2	4	3				1		
Välfärdsområdet	8	5	10	9	11	5	3	9	5	7	7	6	
Övrigt	15	5	7	9	11	12	4	15	10	11	13	5	
Totalt:	433	361	311	321	349	313	123	401	306	393	280	261	

Statistik över servicepunkten i Närpes stad år 2025

Servicepunktens kunder	2025												
	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	
Sysselsättningstjänster	87	79	78	60	63	64	21	68					
FPA	229	183	214	147	204	161	41	192					
Jobcenter			3	1									
Kunddator	3	3	4	4	6	1	3						
Närpes Stad	3	2	1	4	1	3	1	5					
Polisen	6		4	1		2		2					
Skattebyrå	4	2	3	5	1	3		2					
Magistraten	2		1	1	2			4					
Välfärdsområdet	7	6	3	10	3	10	1	11					
Övrigt:	11	6	10	4	9	12	1	15					
Totalt:	352	281	321	237	289	256	68	299	0	0	0	0	
Sysselsättningstjänster, tisdagar utan tidsbokn.													
	12	9	10	4	5	6	10	6					
	5	4	4	6	6	8		7					
		7	7	9	5	11		4					
			7	7	13	8		5					
				8									
Totalt:	17	21	28	34	29	33	10	22					

Till: Österbottens förbund

Ärende: Utlåtande gällande reformen av statens service- och lokalnät i Österbotten

Med anledning av reformen för statens service- och lokalnät vars syfte är att koncentrera flera myndighetstjänster till gemensamma kundserviceställen, där invånare kan uträtta ärenden hos olika myndigheter på ett och samma ställe – särskilt för dem som har svårt att använda digitala tjänster och omfattar samarbete mellan statliga myndigheter, kommuner och välfärdsområden där målet är att skapa ett gemensamt kundservicenätverk före 2030, ger Kristinestad stad följande utlåtande.

Eftersom reformen är en del av statens lokalstrategi vars syfte är att förbättra tillgången till service i hela landet, samtidigt som antalet serviceställen optimeras anser vi följande:

Finlandsdisken skall placeras i Kristinestad eftersom det på en sann tvåspråkig ort även i praktiken är möjligt att trygga tillgången på tvåspråkig service och inte bara i teorin.

Som det är nu föreslås Teuva utgående från rent matematiska beräkningar, där varken tillgången på svensk service, utvecklingen i befolkningsunderlaget eller tillgången på lokaltrafik har beaktats. Att bygga upp lokaltrafiken runt Teuva i den utsträckning att den skulle uppfylla kravet på pendlingsavstånd på max en timme är inte realistiskt.

Detta skulle dela in befolkningen i A- och B-klasser, de som har tillgång till bil och de som inte har.

Argumenten för att Finlandsdisken skall placeras i Kristinestad är följande:

Migrationsverkets och polisens tjänster behövs på nära håll med tanke den mångfacetterade arbetsinvandringen i regionen samt Röda Korsets mottagningscentral i Kristinestad.

Kristinestad hör till Sydösterbottens sysselsättningsregion som sträcker sig över både landskapsgränsen och språkgränsen vilket på ett gynnsamt sätt bidrar till förmågan att på ett naturligt sätt kunna ge betjäning på både finska och svenska. Utöver det har även Bötom elever i Kristinestad vilket även det utgör en naturlig kontaktyta till Södra Österbotten.

Med tanke på invandringen behövs smidig tillgång till betjäning för att få pass, förnya uppehållstillstånd och FPA:s tjänster. Vidare har Kristinestad väl utvecklade integrationstjänster.

Tillgång till polisens tillståndstjänster behövs också förutom av ovannämnda orsaker också för att betjäna jaktföreningarna och dess medlemmar med licenser och vapenkontroller. Det är varken ekonomiskt eller miljömässigt hållbart att privatpersoner enskilt skall köra långa sträckor enbart för att få sina licenser och vapen kontrollerade.

När man ser på kriterierna och behoven behöver Finlandsdisken placeras på en plats där besöken är många och frekventa.

Även när det gäller företagens behov kan man konstatera att Kristinestad har ett aktivt näringsliv med många företag, varav många är exportdrivna med många utländska arbetstagare som i sin tur ställer krav på mer mångfacetterade tjänster än vad företag som verkar mer nationellt gör.

Etableringsorten i syd måste kunna erbjuda service på båda inhemska språken på lika grunder, men också ha stark beredskap att kunna betjäna på andra språk, vid behov med hjälp av tolk.

I "optimeringen" av serviceställena kunde det vara bra att väga in också var behovet av olika typer av service är frekvent.

T.ex.: lantmäteriförrättningar är frekventa i Kristinestad med omnejd, markaffärer, byggandet etcetera är livligt. Byrån är definitivt kopplad till förrättningarna, eftersom de anställda ska åka någonstans ifrån när de far ut på sina uppdrag. I utlåandet som vi fick del av påstods det att besöksfrekvensen vid lantmäteri-byrån var låg i regionen. Det stämmer i och för sig, men av utlåandet framgick det inte att byrån inte hade öppet under perioden för när undersökningen gjordes och därmed gav den ett missvisande resultat.

Jordbruket är livligt i hela regionen, vilket innebär att många ärenden kopplade till NTM-centralen uppstår – exempelvis investeringsbeslut. För att myndigheten ska kunna ge god service är det viktigt att personlig kundbetjäning finns tillgänglig. Dessutom bör det finnas praktiska möjligheter för myndigheten att besöka lantbruksprojekten på plats, vilket underlättas av lokal närvaro och god lokalkännedom.

Befolkningsutvecklingen är också stabilare här än i Teuva-området och befolkningen betydligt mer internationell, vilket betyder att de i högre grad behöver personlig service av olika slag. Av denna anledning har t.ex. polisen har redan under flera år sett behov av att försöka stärka sin närvaro i regionen.

Argument för behovet av en servicebyrå i södra änden av Österbotten är att resetider och kostnader de facto skulle minska för så väl kunder som personal om serviceenheten placeras där behovet av service är frekvent och där befolkningsutvecklingen är mer stabil än i Suupohja. Att placera en servicebyrå i södra Österbotten skulle med andra ord vara totalekonomiskt mer ändamålsenligt.

Ett argument är också behovet av vattenvård, eftersom både Kristinestad, Närpes och Kaskö är nära beläget till åar och havet. Både företag och befolkning behöver tillgång på vattenvårdens tjänster med tanke på att vattenkvalitén i området varierar från måttlig till dålig¹. Tidigare sköttes detta om av NTM-centralerna. Viktigt att ha sakkunniga på plats och att sakkunskapen i området inte splittras.

Vi har en fungerande samservice med olika koncept som det skall byggas vidare på. Det som en gång fungerar skall inte splittras och plockas sönder, utan vi utgår från att man i reformen kan bygga vidare på de fungerande enheter för organisationsöverskridande myndighetssamarbete som redan finns i regionen.

¹ Lägesbild för Finlands skärgårdsområden 2024

Våra motiveringar i korthet:

1. **Tvåspråkig service i praktiken**

Finlandsdisken bör placeras i en tvåspråkig eller svenskspråkig ort för att säkerställa att servicen på svenska inte bara finns på papper, utan även fungerar i praktiken. Det nuvarande förslaget att placera Finlandsdisken i Teuva baseras på matematiska beräkningar som inte tar hänsyn till vare sig språkbehov, befolkningsunderlag eller lokaltrafik. Att bygga upp lokaltrafik till Teuva som uppfyller kravet på pendlingsavstånd är inte realistiskt och riskerar att skapa ojämlikhet mellan bilburna och icke-bilburna invånare.

2. **Närhet till viktiga myndighetstjänster**

Migris och polisens tjänster behövs på nära håll med tanke på den mångfacetterade arbetsinvandringen i regionen samt Röda Korsets mottagningscentral i Kristinestad. Kristinestad hör till Sydösterbottens sysselsättningsområde, som sträcker sig över både landskaps- och språkgränser. Dessutom har Bötom elever i Kristinestad, vilket skapar en naturlig kontaktyta till Södra Österbotten.

3. **Integration och tillgång till dokument**

Invandringen kräver smidig tillgång till pass, FPA:s tjänster och annan service. Kristinestad har välutvecklade integrationstjänster som bör byggas vidare på, inte splittras.

4. **Behovet av FPA:s tjänster är stort**

Statistik under årets första 6 månader från servicepunkten i Kristinestad.
(Servicepunkten höll stängt 30.6.-3.8.2025)

Sammanlagt registrerade FPA-ärenden är hittills ca 700 varav

- Tidsbokning 110 st (innehåller både besök i stadens Servicepunkt samt telefontider där Fpa ringer till kunden.)
- På förhand bokat besök hos Fpa en gång per vecka 80 st

5. **Polisens tillståndstjänster**

Förutom invandringstjänster behövs polisens tillståndstjänster för att betjäna jaktföreningar och deras medlemmar med licenser.

6. **Frekvent servicebehov och befolkningsunderlag**

Finlandsdisken bör placeras där besöken är många och frekventa, och där befolkningsunderlaget är starkt. Kristinestad har ett aktivt näringsliv med många företag, vilket genererar ett kontinuerligt behov av myndighetstjänster.

7. **Fullgod service på båda inhemska språken**

Servicestället i södra Österbotten måste erbjuda närservice på riktigt, med fullgod service på både svenska och finska, samt ha beredskap att ge service på andra språk med hjälp av tolk.

8. Lantmäteriförrättningar och jordbruk

I Kristinestad är lantmäteriförrättningar frekventa på grund av livlig markhandel och byggande. Jordbruket är aktivt i hela regionen, vilket genererar ett stort antal ärenden kopplade till NTM-centralen, såsom investeringsbeslut och projektuppföljning.

9. Stabil befolkningsutveckling och internationell profil

Befolkningsutvecklingen är stabilare här än i Suupohja, och regionens internationella profil innebär ett större behov av personlig service på grund av språk och kulturskillnader. Polisen har redan identifierat behovet av att stärka sin närvaro i området.

10. Vattenvård och miljökompetens

Kristinestad ligger vid havet och har flera sjöar, träsk och åar som ligger i naturskydds-, och naturaområden, vilket kräver vattenvård och miljökompetens. Vattenkvaliteten varierar från måttlig till dålig, vilket kräver sakkunskap, tillstånd och uppföljning. Denna kompetens bör finnas lokalt.

11. Samverkan och kontinuitet

Regionen har redan fungerande samservice med olika koncept. Det som fungerar bör byggas vidare på, inte splittras. Kontinuitet och lokal förankring är avgörande för att skapa en effektiv och tillgänglig service.

Avslutning

Vi föreslår att Österbottens förbund aktivt stödjer etableringen av ett integrerat serviceställe i Kristinestad, där både statliga myndigheter och kommunala tjänster samverkar. Detta är ett viktigt steg mot en mer tillgänglig, effektiv och rättvis offentlig service i regionen – på båda inhemska språken och med verklig närhet till invånarna.

Kristinestad 15.9.2025

Med vänlig hälsning,

Niklas Granö, förvaltningsdirektör, Kristinestads stad

Kannanotto: Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistus Pohjanmaalla

Vaasan kaupunki ja Pohjamaan työllisyyspalvelut

9.10.2025

Tällä hetkellä Vaasan kaupunki tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalveluita useasta eri palvelu- tai asiointipisteestä.

Kansalaisinfo ja Welcome Office toimivat Kelan kanssa yhteisessä palvelupisteessä osoitteessa Teräksenkuja 1. Palvelu on avoinna arkisin klo 10.00-16.00 tai 10.00-17.00 päivästä riippuen. Kansalaisinfo palvelee, neuvoa ja ohjaa Vaasan kaupungin ja osittain myös muun julkisen hallinnon asioinnissa. Welcome Office neuvoa kaikkia Suomeen muuttaneita maahanmuuttoon, suomalaiseen yhteiskuntaan, julkisiin palveluihin, kielikursseihin ja rekrytointiin liittyvissä asioissa. Palvelupisteessä toimii myös kaupungin kaupunkiympäristön pysäköinninvalvonnan, venepaikkojen ja viljelyspalstojen käyntiasiointi.

Kotouttamispalvelut sijaitsevat osoitteessa Korsholmanpuistikko 44. Palvelu on auki ilman ajanvarausta arkisin klo 9.00-15.00 tai 9.00-12.00 päivästä riippuen. Muina aikoina asiointi tapahtuu ajanvarauksella. Kotouttamispalvelut tarjoaa ohjaus- ja neuvontapalveluita kotoutuja-asiakkaille maahantulon alkuvaiheessa, korkeintaan kolmen vuoden ajan. Toimintamuotoina ovat yksilöllinen ohjaus sekä ryhmämuotoinen toiminta. Ryhmämuotoisena toimintana mm. lakisääteinen monikielinen yhteiskuntaorientaatio ja kotivanhemmille tarjottava kotoutumista ja kielen oppimista tukeva toiminta.

Asumisneuvonta sijaitsee Korsholmanpuistikolla samoissa tiloissa kotouttamispalveluiden kanssa. Palvelu on auki ilman ajanvarausta arkisin klo 9.00-15.00 tai 9.00-12.00 päivästä riippuen. Muina aikoina asiointi tapahtuu ajanvarauksella. Asumisneuvojat palvelevat kaikkia asumisen haasteiden kanssa kamppailevia asiakkaita, jotka joko itse hakeutuvat palvelun piiriin tai jotka ohjautuvat sinne.

Vaasan kaupungin työllistämisyksikkö sijaitsee osoitteessa Vuorikodinkatu 2-4, ja asiointiajan voi varata ottamalla yhteyttä muun muassa verkkosivujen kautta. Työllistämisyksikön toiminta-ajatus on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien, täsmätyökykyisten ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistäminen, nuorten ml. erityisnuorten kesätyöllistäminen ja työllistämistä edistävien hankkeiden tukeminen. Toimintaa tuotetaan yhteistyössä toimijaverkoston kanssa työllistymispolkuja kehittämällä, mihin sisältyy tarkoituksenmukaisten ja oikea-aikaisten palveluiden tarjoaminen kohderyhmille, sekä jatkopolkujen etsiminen ja kehittäminen.

Pohjanmaan työllisyyspalveluiden käyntiasiointi sijaitsee Vaasassa osoitteessa Wolffintie 35. Palvelu on avoinna ilman ajanvarausta ti-to klo 9.00-12.00 ja 13.00-15.00. Muina aikoina asiointi tapahtuu ajanvarauksella. Palvelut käsittävät paitsi työnvälityksen, myös rekrytointipalvelut sekä ohjaus- ja



osaamispalvelut, yrityspalvelut ja monialaiset palvelut. Pohjanmaan työllisyyspalvelut tarjoavat käyntiasiointia myös Närpiössä (ilman ajanvarausta tiistaisin klo 9.00-12.00. ja 13.00-15.00) ja Uudessakaarlepyyssä kotoutumisasiakkaille (maanantaisin kolmen viikon välein klo 13-16).

Vaasan kaupunki on tehnyt tilatarveselvityksen keväällä 2025 yllä mainittujen kaupungin palveluiden yhteisestä asiointipisteestä. Tarveselvityksessä kartoitettiin mahdollisia tiloja, jotka mahdollistaisivat asiakaslähtöisemmän asioinnin ja lisäksi palveluiden keskeistä synergiaa.

Lisäksi on kartoitettu Pohjanmaan sovittelutoimiston mahdollisuutta toimia yhteisissä tiloissa ja missä laajuudessa toiminta sijoittuisi Vaasan yhteispalvelupisteelle (palvelua on Keski-Pohjanmaata myöden). Myös muiden palveluiden ja toimijoiden pop up-tyyppinen toiminta ja etävastaanottotilat on otettu huomioon suunnitelmissa.

Tarveselvitykseen kuuluvien palveluiden lisäksi, kaupungilla on perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen liittyvään käyntiasiointiin asiakasvastaanotto ajanvarauksella osoitteessa Raastuvankatu 29. Samoin kaupunkiympäristön asiakasvastaanotto pysäköinninvalvontaa, venepaikkoja ja viljelyspalstoja lukuun ottamatta toimii ajanvarauksella osoitteessa Kirkkopuistikko 26.

Vähänkyrön yhteispalvelupiste sijaitsee osoitteessa Vähänkyröntie 11. Palvelu on avoinna arkisin klo 9.00-16.00 tai 9.00-17.00 päivästä riippuen. Palvelu neuvoo ja opastaa kaupungin tarjoamissa palveluissa. (Osaltaan käyttösidonainen sijainti.)

Vaasan kaupunki tarjoaa yhteispalvelulain mukaista palvelua Vähänkyrön yhteispalvelupisteessä. Kyseessä on Kelan avustava asiakaspalvelu- ja etäyhteyspiste, joka käsittää lomakkeiden jakamisen ja vastaanottamisen, sekä etäyhteyspisteen ylläpidon ja asiakkaiden avustamisen. Tämän vuoden aikana Kelan käyntiasiointeja Vähänkyrön yhteispalvelupisteessä on ollut 86 kappaletta.

Tilatarveselvityksessä olevien palveluiden on suunniteltu muuttavan kaupungin yhteispalvelupisteeseen vuoden 2027 aikana, ja muiden palveluiden muuttoa tai asiointikonseptia kartoitetaan projektin myötä. Tavoitteena on että kaupungin käyntiasiointi (ns. hallinnolliset palvelut, jotka eivät vaadi käyttösidonaisia toimitiloja) tapahtuu yhdestä pisteestä. Vähänkyrön yhteispalvelupisteen sijainti säilyy Vähässäkyrössä, joka voisi osaltaan mahdollisesti toimia palveluna ehdotuksen mukaisessa täydentävässä asiointipisteessä.

Vaasan kaupungin yhteispalvelupisteen sijainniksi on suunniteltu kiinteistöä F11 osoitteessa Wolffintie 36. Sijainti vastaisi valtion esittämää kampusmallia Wolffintien Virastotalon sijaintiin nähden. Tilat on suunniteltu sisältämään kaupungin palveluita, tukemaan pop up -tyyppistä toimintaa sekä edistämään yhteisöllisyyttä toimimalla avoimena kohtaamispaikkana.



Lisäksi kaupungilla on käynnissä International House- hanke, jonka toiminta pohjautuisi yhteispalvelupisteen ja Suomi-pisteen kampusmalliin. Toiminnassa luodaan kiinteä yhteys muun muassa kunnan ja valtion toimijoihin. International House Vaasa 2027 on tulevaisuuden palvelukonsepti, joka tarjoaa kansainvälisille vaasalaisille tukea asettautumiseen, asumiseen, koulutukseen ja työhön tai vaikkapa mahdollisuuksia löytää ystäviä ja vahvistaa kielitaitoa järjestötoiminnassa. International Housen visiona on tarjota saman katon alla laaja valikoima eri viranomais- ja neuvontapalveluita. International House- hankkeen osalta työ kumppanuuksien selvittämiseksi on käynnistynyt.

Marjo Mäki-Krekola

Hallintojohtaja

Vaasan kaupunki, hallinto ja asiointi

Virve Flinkkilä

Hyvinvointijohtaja

Vaasan kaupunki, hyvinvointipalvelut

Juha Nummela

Työllisyysjohtaja

Pohjanmaan työllisyysalue, työllisyyspalvelut



Utlåtande om reformen av statens service och lokalnät i Österbotten

Österbottens förbund

Begäran om ställningstagande - Reformen om statens service- och lokalnät i Österbotten om deltagande i gemensamma serviceställen.

Utlåtande:

Bakgrund

Staten avser att genom reformen av statens service och lokalnät svara på behov i en snabbt föränderlig omvärld. Avsikten är att koncentrera kundbesök hos statliga myndigheter till gemensamma kundserviceställen, samt minska behov av kontorslokaler. Målet är en mer kundorienterad, konstandseffektiv och planmässig kundbetjäning.

Finansministeriets regionala projektgrupp har planerat genomförandet av reformen av servicenätet. Gruppen planerar kundservicenätet i Österbotten och bereder utkast till regional plan för Österbotten. Gruppen ska beskriva målbilden med de så kallade Finlandsdiskarna som serviceställen enligt följande:

Finlandsdiskarnas läge

Beskrivning av de statliga tjänsteleverantörernas deltagande i Finlandsdisk

Beskrivning av de kundtjänst- och kontorslokaler som krävs för Finlandsdisk

Andra sätt att tillhandahålla kundbesöksservice utanför nätet av

En beskrivning av vilka tjänster som kommunen, sysselsättningsområdena och välfärdsområdet i framtiden kan tillhandahålla vid Finlandsdisk eller utanför nätet av Finlandsdiskarna.

Projektgruppen har presenterat ett preliminärt förslag till ett nät av Finlandsdiskar i Österbotten och kompletterande servicepunkter.

Förslaget omfattar tre Finlandsdiskar i Österbotten, samt sex möjliga kompletterande servicepunkter. Finlandsdiskarna skulle placeras i Jakobstadsregionen, Vasaregionen samt Sydösterbotten.

Projektgruppen begär svar på två frågor i anslutning till förslaget enligt följande.

Svar på projektgruppen frågor

1. Hur organiseras för närvarande tillhandahållandet av kommunens/sysselsättningsområdets/välfärdsområdets tjänster (s.k. administrativa tjänster som inte förutsätter verksamhetsbundna lokaler)?

- Vilka tjänster tillhandahålls och var?
- Tillhandahålls tjänsten vid en servicepunkt enligt lagen om samservice? Och i så fall, vilken tjänst och var? Hur många besök har servicepunkten per år?

I Jakobstad finns nu DVV, utsökning, rättshjälpsbyrå, intressebevakning och sessionssal, alla i ämbetshuset Ebba Brahe. Där finns också polisen och de har redan noterat att deras rådgivning har ökat i och med att DVV:s verksamhet i Jakobstad kommer att avslutas.

I Jakobstads regionen finns ett stort antal invandrare och 15 % av Jakobstads befolkning har annat modersmål än svenska eller finska. Av dessa är många sådana som behöver råd och hjälp på plats. De har varken råd eller möjlighet att resa till Vasa och kollektivtrafiken är ringa.

I regionen finns många företag med stor export. Många av dessa behöver apostillen som enbart kan ges på plats. Antalet apostillen var år 2024 282 stycken och år 2023 277 stycken. Uppgifter om notarius publicus och andra ärenden skötta på DVV finns som bilaga.

2. Vilka kommunala/ sysselsättningsområdets /välfärdsområdets tjänster (s.k. administrativa tjänster som inte förutsätter verksamhetsbundna lokaler) skulle kunna erbjudas i en gemensam servicepunkt i framtiden? Vilken av de föreslagna Finlandsdiskarna eller kompletterande servicepunkterna (se bifogad karta) skulle kunna tillhandahålla tjänsten? Har kommunen/sysselsättningsområdet/välfärdsområdet tillgängliga lokaler där en eventuell framtida gemensam servicepunkt skulle ha verksamhet?

Jakobstads sysselsättningsområde (till vilket hör Jakobstad, Kronoby, Larsmo och Pedersöre) kommer från april 2026 att ha utrymmen i stadshuset i Jakobstad, Strengbergsgatan 1. I dessa utrymmen kommer också den gemensamma integrationsenheten (Jakobstad, Pedersöre, Nykarleby, Kronoby och Larsmo) att finnas, liksom FPA:s kundmottagning. I samband med dessa utrymmen i samma byggnad skulle det vara ändamålsenligt att ha en Finlandsdisk. Lediga utrymmen för verksamheten kan iordningsställas. Ytterligare utrymmen som nu hyrs av välfärdsområdet kommer att bli lediga inom några år.

En annan möjlig placering skulle vara i den bredvidliggande byggnaden på adressen Skolgatan 25–27. Där finns lediga kontorsutrymmen, såväl i form av landskap som enskilda kontors- och mötesrum.

Konklusion:

Jakobstadsregionens kommuner och städer, Jakobstad, Kronoby, Larsmo, Nykarleby och Pedersöre, framhåller att en Finlandsdisk bör placeras i Jakobstad för att betjäna det geografiskt vidsträckt område med drygt 50.000 invånare. Området utgör ett naturligt gemensamt serviceområde för flertalet funktioner och samarbetsformer från tidigare och verksamheten kring Finlandsdisken kan smidigt integreras i det samarbetet på ett funktionellt sätt.

Avståndet till Vasa som skulle vara den närmsta Finlandsdisken för 50.000 invånare i området överstiger 100 km för majoriteten av invånarna, vilket också motiverar en placering i Jakobstad.

Området är tvåspråkigt med en svenskspråkig majoritet, vilket innebär att tryggheten av den tvåspråkiga servicen för de statliga tjänsterna bör tillgodoses, vilket också underlättas av att tillgången på tvåspråkig arbetskraft i området är god. Understryks även ovan nämnda stora antal invånare med annat modersmål än svenska och finska och deras behov av råd och hjälp på plats.

Servicebehovet accentueras också av de många exportföretagens behov av apostillen, som nämns ovan. Eftersom dessa enbart kan ges på plats så orsakar det stora problem för företagen ifall de endast kan fås på ett avstånd av 100 km.

Jakobstad 10.10.2025

Staden Jakobstad

Anne Ekstrand

Stadsdirektör

Kronoby kommun

Malin Brännkärr

Kommundirektör

Larsmo Kommun

Marcus Henricson

Kommundirektör

Nykarleby stad

Thomas Björk

Stadsdirektör

Pedersöre kommun

Stefan Svenfors

Kommundirektör

Här finns antalet kunder i Jakobstad år 2024:

Date

1.1.2024

31.12.2024

Vuosi

Kaikki

Palveluluokka, Palvelu

Kaikki

Paikkakunta

Pietarsaari

Paikkakunta	Avioliiton esteiden tutkinta	Julkinen notaari	Kotimaiset rekisteröinnit ja otteet	KV-palvelut	Muut palvelut	Muutot	Suomi.fi-palvelut	Vihkiminen	Yhteensä
Pietarsaari	7	247	1	339	7	76	14	73	764
Yhteensä	7	247	1	339	7	76	14	73	764

Och 2025:

Date

1.1.2025

30.9.2025

Vuosi

Kaikki

Palveluluokka, Palvelu

Kaikki

Paikkakunta

Pietarsaari

Paikkakunta	Avioliiton esteiden tutkinta	Julkinen notaari	Kotimaiset rekisteröinnit ja otteet	KV-palvelut	Muut palvelut	Muutot	Suomi.fi-palvelut	Vihkiminen	Yhteensä
Pietarsaari	3	131	2	134	1	23	14	33	341
Yhteensä	3	131	2	134	1	23	14	33	341

Här finns antalet kunder i Jakobstad år 2024:

Date

1.1.2024

31.12.2024

Vuosi

Kaikki

Palveluluokka, Palvelu

Kaikki

Paikkakunta

Pietarsaari

Paikkakunta	Avioliiton esteiden tutkinta	Julkinen notaari	Kotimaiset rekisteröinnit ja otteet	KV-palvelut	Muut palvelut	Muutot	Suomi.fi-palvelut	Vihkiminen	Yhteensä
Pietarsaari	7	247	1	339	7	76	14	73	764
Yhteensä	7	247	1	339	7	76	14	73	764

Och 2025:

Date

1.1.2025

30.9.2025

Vuosi

Kaikki

Palveluluokka, Palvelu

Kaikki

Paikkakunta

Pietarsaari

Paikkakunta	Avioliiton esteiden tutkinta	Julkinen notaari	Kotimaiset rekisteröinnit ja otteet	KV-palvelut	Muut palvelut	Muutot	Suomi.fi-palvelut	Vihkiminen	Yhteensä
Pietarsaari	3	131	2	134	1	23	14	33	341
Yhteensä	3	131	2	134	1	23	14	33	341

Lähettsj: [Niklas Granö](#)
Vastanottaja: [Irina Nori](#)
Aihe: VB: Reformen av statens service- och lokalnät i Österbotten: Begäran om ställningstagande (dl. 10.10) – Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistus Pohjanmaalla: Kannanottopyyntö (dl. 10.10.)
Päivämäärä: keskiviikko 22. lokakuuta 2025 10.02.10
Liitteet: [FINAL_Asettaminen_Pohjanmaa_sv.pdf](#)
[FINAL_Asettaminen_Pohjanmaa.PDF](#)
[Förslag till målbild Ehdotus tavoitetilaksi.pdf](#)

Från: Niklas Granö

Skickat: fredag 10 oktober 2025 11:55

Till: Irina Nori <irina.nori@obotnia.fi>

Kopia: Kristinestad <kristinestad@krs.fi>

Ämne: VB: Reformen av statens service- och lokalnät i Österbotten: Begäran om ställningstagande (dl. 10.10) – Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistus Pohjanmaalla: Kannanottopyyntö (dl. 10.10.)

Hej,

Här kommer Kristinestad stads svar på era frågor.

Mvh,

Niklas Granö

Frågor och Svar:

-

1. Hur organiseras för närvarande tillhandahållandet av kommunens/sysselsättningsområdets/välfärdsområdets tjänster (s.k. administrativa tjänster som inte förutsätter verksamhetsbundna lokaler)?

- a. Vilka tjänster tillhandahålls och var?
- b. Tillhandahålls tjänsten vid en servicepunkt enligt lagen om samservice? Och i så fall, vilken tjänst och var? Hur många besök har servicepunkten per år?

SVAR:

- a. Vid stadens servicepunkt i Kristinestad erbjuds följande tjänster:
 1. Vuoksi AN-tjänster.
 2. FPA
 3. Integrationskoordinator (Migri) – migrationsärenden
 4. Kunddator
- b. Ja i Kristinestad.
Statistik för Kristinestads servicepunkt:

Statistiken förs in i Asti enbart för FPA.

Vuoksi har ännu inte gett information till

Regionförvaltningsverken/Aluehallintovirasto efter statliga AN-tjänster. De vet inte antal kunder/besök/månad. (får jag snart)

FPAs rådgivare ca 13 besök per månad.

Integrationskoordinator uppskattade besök per månad till 37st.

Kunddator har uppskattningsvis 2-3st besök per månad.

2. a) Vilka kommunala/ sysselsättningsområdets /velfärdsområdets tjänster (s.k. administrativa tjänster som inte förutsätter verksamhetsbundna lokaler) skulle kunna erbjudas i en gemensam servicepunkt i framtiden?

b) Vilken av de föreslagna Finlandsdiskarna eller kompletterande servicepunkterna (se bifogad karta) skulle kunna tillhandahålla tjänsten?

c) Har kommunen/sysselsättningsområdet/velfärdsområdet tillgängliga lokaler där en eventuell framtida gemensam servicepunkt skulle ha verksamhet?

Svar:

a. Tjänster som kan erbjudas i en gemensam servicepunkt:

Nuvarande:

1. Vuoksi AN-tjänster.
2. FPA
3. Integrationskoordinator
4. Kunddator

Borde/kunde kompletteras med följande:

Kommunala tjänster:

Befolkningsregister och flyttanmälan

Information om kultur- och fritidstjänster

Sysselsättningsområdets tjänster

Rådgivning för arbetssökande och sysselsättningsplaner

Administrativa tjänster kring arbetskraftsutbildning

Företagsrådgivning och startpengsärenden

Multidisciplinärt stöd för sysselsättning (TYP)

Velfärdsområdets tjänster:

Rådgivning inom socialtjänster och mottagning av ansökningar

Tidsbokning till hälsovårdstjänster

Administrativ hantering av närståendevård och funktionshinderstjänster

Information och vägledning inom mentalvård och missbrukartjänster

Rådgivning kring klientavgifter

Statliga aktörer utanför Finlandsdiskens i Sydösterbotten:

Polis tillståndsärenden (pass, ID, vapen)

Lantmäteri

Utsökning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (DVV)

Skattemyndigheterna

b) Vilken av de föreslagna Finlandsdiskarna eller kompletterande servicepunkterna (se bifogad karta) skulle kunna tillhandahålla tjänsten?

Svar:

1. S Kristinestad

c. Har kommunen/sysselsättningsområdet/välfärdsområdet tillgängliga lokaler där en eventuell framtida gemensam servicepunkt skulle ha verksamhet?

Svar:

Ja, många olika alternativa utrymmen finns i Kristinestad för Finlandsdisk beroende av vad det verkliga behovet blir.

Närpes stads svar på begäran om ställningstagande: Reformen av statens service- och lokalnät i Österbotten

1. Hur organiseras för närvarande tillhandahållandet av kommunens/sysselsättningsområdets/välfärdsområdets tjänster (s.k. administrativa tjänster som inte förutsätter verksamhetsbundna lokaler)?

- Vilka tjänster tillhandahålls och var?

Närpes stads Servicepunkt/Asiointipiste ger information och handledning åt kommuninvånarna i frågor som berör statliga myndigheter (FPA, Polisen), regionala tjänster (ÖVPH och Österbottens sysselsättningsområde) och kommunala tjänster (stadens egen sysselsättande service och integrationsservice).

Stadens servicepunkt tar emot, anhängiggör och postar ansökningar till Folkpensionsanstalten. FPA har även ett fysiskt kontor i samma utrymme, och enligt överenskommelse kan servicepunkten boka in kundmöten till FPA:s handläggare en förmiddag i veckan (torsdagar). Kundmötena är välbesökta och oftast fylls alla lediga tider. Österbottens polisinrättning har ett kontor och ett förhörsutrymme i samma lokaler där servicepunkten finns.

Stadens servicepunkt har ett nära samarbete med Österbottens sysselsättningsområde.

Sysselsättningsområdet har tre handläggare vilkas kontor ligger i samma lokaler som stadens servicepunkt. Sysselsättningsområdet, stadens sysselsättningskoordinator och stadens två uppsökande handledare vid stadens ungdomsverkstad (Jobcenter) har ett nära samarbete kring sysselsättningsfrågor och handledning av arbetssökande och unga arbetssökande. Servicepunkten samarbetar även nära med ÖVPH:s vuxensociala arbetare som har sina kontor i samma byggnad. Staden och välfärdsområdet samarbetar främst kring sysselsättningsfrågor och sysselsättandet av långtidsarbetslösa (TYM-kunder). I samma byggnad som servicepunkten har Österbottens välfärdsområde koncentrerat en stor del av de södra kommunernas socialservice, mödra- och barnrådgivning samt psykosociala service enligt familjecentermodellen.

Servicepunkten samarbetar med stadens integrationsservice, stadens vuxeninstitut och Österbottens sysselsättningsområde i integrationsfrågor. Samarbetet gäller främst arbetssökande integrationskunder och integrationskunder i behov av integrationsplan och integrationsstudier.

Vid servicepunkten finns även en kunddator som upprätthålls av Närpes stad. Datorn är ämnad för kommuninvånare att sköta myndighetsärenden. Användningen av kunddatorn är kostnadsfri.

- Tillhandahålls tjänsten vid en servicepunkt enligt lagen om samservice? Och i så fall, vilken tjänst och var? Hur många besök har servicepunkten per år?

Staden har tecknat ett samserviceavtal med Folkpensionsanstalten. Staden har även tecknat ett samarbetsavtal med Vasa stad/Österbottens sysselsättningstjänster.

Besöksantal och ärende vid Närpes servicepunkt år 2024, redovisas nedan:

	2024
TE-byrån	775
FPA	2657
Jobbcenter	5
Kunddator	74
Närpes stad	55
Polisen	37
Skattebyrån	35
Magistraten	12
Välfärdsområdet	85
Övrigt	117
Totalt:	3852

2. Vilka kommunala/ sysselsättningsområdets /välfärdsområdets tjänster (s.k. administrativa tjänster som inte förutsätter verksamhetsbundna lokaler) skulle kunna erbjudas i en gemensam servicepunkt i framtiden? Vilken av de föreslagna Finlandsdiskarna eller kompletterande servicepunkterna (se bifogad karta) skulle kunna tillhandahålla tjänsten? Har kommunen/sysselsättningsområdet/välfärdsområdet tillgängliga lokaler där en eventuell framtida gemensam servicepunkt skulle ha verksamhet?

Stadens befolkningssammansättning, med en även nationellt sett stor andel invånare med andra modersmål och kulturer, och stabila befolkningsunderlag, främst genom arbetskraftsinvandring och familjeåterförening, har skapat ett behov av statliga myndighetstjänster så som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (DVV), migrationsverkets och polisens tillståndsservice. Den helhet som beskrivs ovan utgör en funktionell servicehelhet som visat sig bidra till synergier. Dessa kunde sannolikt ytterligare stärkas om servicen kompletterades med Finlandsdiskens service, vilket i så fall förutsätter att finlandsdiskens placeras i den nuvarande samservicens omedelbara närhet, vilket den nuvarande fastigheten torde möjliggöra.

Övrig service som kunde vara till nytta vid en servicepunkt i Närpes är information kring skatte- och integrationsfrågor och vattenvård.